THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Eighteenth day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday the 16th July, 1964

The House met at Half past Eight of the Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Fire accident at Narsipatnam.

510—

* 981 (4729) Q.—*Sri M. Pitchayya* (*Payakaraopet*) :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a fire accident took place during the month of March, 1964 at Narsipatnam, Vizag District;

(b) whether any persons have died in the accident;

(c) the number of houses destroyed and

(d) the value of the property destroyed in the said accident ?

The Minister for Revenue (*Sri N. Ramachandra Reddy*) :—(a) Yes, Sir. There were two accidents, one on 8-3-64 and the other on 24-3-1964.

(b) No, Sir.

(c) 4 houses were destroyed, one on 8-3-64, and 3 on 24-3-1964.

(d) The Collector has reported that the total estimated loss was Rs. 140/-.

శ్రీ ఎన్. పిచ్చయ్య :— అధ్యక్షా, అగ్నిబాధితులకు ఎంత సహాయము చేయడం జరిగింది.

శ్రీ యన్. రామచంద్రా రెడ్డి :— Rs. 30/- per family సహాయము చేయడము జరిగింది.

Sales Tax Revenue.

511—

* 822 (3827) O.—*Sri A. Serveswara Rao* (*Eluru*) *and V. Visweswara Rao* (*Mylavaram*) :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there is any fall in Sales Tax Revenue from the bullion merchants to the State consequent on the introduction of Gold control Rules; and

(b) if so, whether the Government of India agreed to compensate the loss so occurred by way of grants ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under correspondence with the Government of India.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఈ compensation గురించి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కు ఎప్పుడు వ్రాశారు. Latest గా వచ్చిన సమాధానము ఏమిటి ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :— మొత్తము నష్టము ఎంత అయినదీ తెలుపవలసినదని అడిగారు. వారు అడిగిన తరువాత 1—4—1963 నుంచి 31—12—1963 వరకు 3 లక్షల నష్టము వుంటుందని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెబుతూ కొంత తగ్గిపోయినదని అన్నారు. తగ్గిపోవడానికి కారణాలు పరిశీలించారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :— కారణాలు అందరికీ తెలిసినవే. Gold Control Order నుంచి తగ్గిపోయింది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, Gold Contro! Order అమలు జరగడములేదని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అన్నిచోట్ల విస్తారముగా బంగారము వ్యాపారము జరుగుతోంది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి కొన్ని కోట్లరూపాయలు నష్టం వస్తున్నపుడు ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదు ?

Sri N. Ramachandra Reddy :— It is a matter for the Government of India. The State Govt. has written to the Government of India.

Formation of New District.

512--

* 1017 (4877) Q —*Sarvasri G. C. Kondaiah (Nellore), S. Vemayay (B ıchireddypalem) and N. Venkataswamy (Paruchur), S. Jagannadham (Eluru), A. Sarveswara Rao* :— Will the hon· Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to create a new district comprising of the areas from Guntur, Nellore and Kurnool Districts ;

(b) if so, the names of the taluks that are going to be added in the new district; and

(c) when the new district is likely to come into existence ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—(a) The answer is in the negative.

(b) and (c) Do not arise.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :— అధ్యక్షా, ఎందువల్ల negative ? చాలా కాలంనుంచి new districts ని form చేయాలని చెప్పడం జరుగుతోంది కదా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— దానిలో యిబ్బందులు చాలావున్నవి. ఖర్చుకూడ. చాలావుంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటస్వామి:— అధ్యక్షా, ఒకకొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేస్తున్నాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు లోగడ tour లో వున్నపుడు ఒక ప్రకటన చేశారు. గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాలలోని కొన్ని తాలూకాలతో ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు జిల్లాకేంద్రము విషయములో పేచీవచ్చి ఈ proposal ని ఆపివేశారా? లేక లేని proposal ని వారు అక్కడ చెప్పారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఏమి చెప్పారో నాకు తెలియదు. కాని 4th plan లో డబ్బు వున్నపుడు general reorganisation తీసుకోవాలి. కాని కేవలము ఒక గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలలోని కొన్ని తాలూకాలు కలిపి 3 వ జిల్లాగా ఏర్పాటు చేయడము కాదు. Comprehensive గా వ్యవధి, డబ్బు వున్నపుడు చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :— అధ్యక్షా, comprehensive గా ఎన్ని జిల్లాలను చేయాలని ఆలోచనవుంది ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— కూర్చొని ఆలోచనచేసినపుడు ఎన్ని జిల్లాలు చేయాలి. హెచ్చించాలా తగ్గించాలా అనేది ఆలోచన చేయవచ్చు.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి (రామన్నపేట) :— అధ్యక్షా, నాగార్జున సాగర్ జిల్లాను చేయాలని గవర్నమెంట్ పరిశీలన చేయడము వాస్తవమా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— Suggestions వున్నవి. కొన్ని గౌరవ సభ్యులనుంచి వచ్చినవి. కొన్ని పబ్లిక్ నుంచి వచ్చినవి వున్నవి. Repre-entations వేరే వేరే వున్నవి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కొన్ని తాలూకాలు పెద్దవిగా వున్నవి. అందువల్ల ఈ జిల్లాలను ఏర్పాటుచేసేటపుడు వాటిని తిరిగి redi-vision చేసి nearest place ని కేంద్రముగా చేయడానికి పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అవి ఆలోచన చేసినపుడు ఇవన్నీ దృష్టిలో వుంటాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (యర్రగొండి పాలెం) :— అధ్యక్షా, కొత్తజిల్లా ఏర్పాటు కోటిరెడ్డిగారు రెవిన్యూ మినిస్టరుగా వున్నప్పటినుంచి ఆలోచన వుంది. కర్నూలుజిల్లా చాల విస్తారముగా వుంది. అదే విధముగా నెల్లూరుజిల్లా విస్తారముగా

వుంది అని administrative గా చాలా inconvenience ని face చేస్తున్నాము అని అందువల్ల ఆయా తాలూకాలను, ఆయా జిల్లాలనుంచి తీసి కొత్తజిల్లాలను ఏర్పాటు చేయాలని ఆలోచన చాలా సంవత్సరాలనుంచి వుంది. కొత్తజిల్లా ఏర్పాటు చేయడానికి మంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. ఇప్పటికైనా వాటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని త్వరలో కొత్తజిల్లాలను ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రా రెడ్డి :— అన్నింటికంటే డబ్బు ఇబ్బంది వుంది. డబ్బువుంటే అన్ని తొందరగా చేసుకోవచ్చు. డబ్బు ఎప్పుడైతే లభ్యమవుతుందో, దానిని అనుసరించి, అనుకూలాన్నిబట్టి, ఆలోచన చేసుకోవచ్చు. 20 జిల్లాలను 22 చేసుకొనడమా లేక 18 చేసుకోవచ్చునా అనేది.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :— అధ్యక్షా, కర్నూలు జిల్లాలోని కొన్ని తాలూకాలు, అనంతపురం జిల్లాలోని కొన్ని తాలూకాలు తీసుకొని ఆదోని కేంద్రము చేసే proposal ఒకటివుంది. అదిఏమి అయినదో తెలుపుతారా ?

శ్రీ యస్. రామచంద్రా రెడ్డి :— అన్నీ అట్లాగే వున్నవి.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహా రెడ్డి (తాంబళ్ళపల్లె):— అధ్యక్షా, డబ్బు యిబ్బంది వల్ల Blocks ని తక్కువ చేస్తాము అంటున్నారు. ఉన్న జిల్లాలను అలావుంచకో ఎక్కువ చేయడానికి అవసరము ఏమివుంది ?

శ్రీ యస్. రామచంద్రా రెడ్డి :— ఎక్కువ చేస్తాము అని నేను అయితే అనలేదు. అందుకే 20 జిల్లాలు 18 అవుతాయో, 22 అవుతాయో ఆలోచన చేసుకోవచ్చు అని మనవిచేశాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఆ suggestions అన్నీ వున్నవి. ఇదివరకు శ్రీకాకుళం ఏర్పాటు చేసుకొంటే ఇంతవరకు అన్ని సౌకర్యాలు అక్కడ కాలేదు.

కాస్. శ్రీ వై. పెద్దయ్య (దేవరకొండ) :— నాగార్జున జిల్లాను ఏర్పాటుచేసే ప్రపోజల్ స్థానిక వున్నాయని తెలుస్తున్నది. ఇది ఎంతవరకు నిజం ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఇదివరకే సమాధానం చెప్పాను.

శ్రీ యన్. వెంకటస్వామి :— నాల్గవ ప్లానులో రిఆర్గనైజ్ చేసే తలంపు వున్నట్లు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు బ్లాకు, తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్, బి. డి. వో., తహసీలుదారు ఇవి పారెరల్ గవర్నమెంటుగా రెండు విధాల నడుస్తున్నాయి. ఈ దృష్ట్యా తాలూకా ఆఫీసులను రద్దుచేసి వాటిస్థానే బ్లాకులను సబ్‌స్టిట్యూట్ జేయాలనే ఆలోచన వున్నదా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— లాంగ్ రేంజ్ పాలసీలో వారు చెప్పింది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి):— మంత్రివర్గంలో మార్పు వచ్చిన తరువాత జిల్లాలు మారుస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు మీరు డెఫినెట్‌గా తెలియదంటే ఏమి చెప్పాలి ? గుంటూరుజిల్లాను రెండుగా చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. కాబినెట్‌కు ఆ సంగతి తెలియదా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు నాకు తెలియదు. నాదగ్గరవున్న సమాచారం బట్టి చెప్పాను.

Pochampad Project.

(a) the names of the water resources works that have been taken up since April, 1962. requiring of more than one lakh in the area where Pochampad Project Water will be available and when they will be completed; and

(b) whether it is a fact that the said water resources will be wasteful, when the Pochampad Project water is let out ?

The Minister for Public Works (Sri A.C. Subba Reddy:-

(a) No water resources works costing more than Rupees one lakh have so far been taken up for execution since April 1962, in the Pochampad project area.

(b) Does not arise, in view of the answer to clause (a).

Kinnerasani Project.

514—

* 450 (5042) Q.—*Sri P. Gunnayya (Put by S. Vemayya)*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased o state :

(a) whether the work of Kinnerasani Project has been taken up ;

(b) if so, when it will be completed;

(c) the total amount of expenditure incurred for the said project : and

(d) the amount allotted for the year 1964-65 ?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The first phase of the project is expected to completed by December, 1965.

(c) Rs. 1,01,22,402,79 upto the end of May, 1964.

(d) Rs. 73.50 lakhs.

శ్రీ యం. పిచ్చయ్య :— ఆయకట్టు ఎంతో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఫస్టున మల్టీ పర్పస్ ప్రాజెక్టుగా తయారైనది. ఇప్పుడు ఇర్రిగేషన్ దీనిక్రింద లేదు.

శ్రీ పి. బాపయ్య (తిరువూర్) :— కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి వాటర్ లేకపోవటంవల్ల ఆలస్యం అవుతున్నదని తెలుస్తున్నది. ఆ విషయంగురించి ఏమి చెబుతారు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఆలస్యం కావటంలేదు. ఎకార్డింగ్ టు ప్లాన్ జరిగిపోతున్నది.

Lascars in Payakaraopeta Section

483—

* 230 (3909) Q.— *Sri M. Pitchaiah* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the lascars working in Public Works Department in Payakaraopeta section Visakhapatnam district have been paid salary of Rs. 31 per month from 1954 to 1955 and Rs. 13 from 1956; and

(b) if so, the circumstances that led to it ?.

Sri A. C. Subba Reddy :— (a) No, Sir. The Estate lascars called Neerukantees were taken over by Public Works Department along with the Ex-Zamin sources of Irrigation and they were paid Rs. 13/- only as thees were previously paid by the Estate Zamindars. They are not whole time posts like Public Works Department lascars.

(b) Question does not arise in view of (a) above.

వారు మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టు క్రిందకు వస్తే—లష్కర్సుకు ఇచ్చినట్లు జీతం ఇవ్వాలని గవర్నమెంటు ఉత్తర్వు వుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— ఎక్స్ జమిందారి ఏరియాస్ పి. డబ్ల్యు డి. వారు హాండోవర్ చేసుకొన్న తరువాత ఆ వర్కర్సుగావున్న లష్కర్సుకు అప్పుడు ఇచ్చిన 13 రూపాయలనే ఇప్పుడు—కంటిన్యూ చేయటం ఎందుకు,— వారికి పార్టుటైమ్‌గా వుంచటం ఎందుకు ? అలా వుంచటంవల్ల వారు సరిగా పనిచేయ లేకుండా వున్నారన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— నీరుకట్టూస్ అనేవారు ఎస్టేట్స్‌లోనే కాదు, గవర్నమెంట్ విలేజస్‌లో కూడ వున్నారు. ప్రైవేటు సర్వెంట్సు వీరు. మడమ కట్టటానికి పనిచేస్తూవుంటారు. ఎస్టేట్స్‌లోవున్న వారిని తీసివేయడం ఎందుకు, పదమూడు రూపాయలు ఇస్తే పార్టుటైమ్‌గా సంవత్సరానికి నాలుగైదు నెలలు పనిచేస్తారని వుంచాము. వ్యవసాయం సమయంలో నీరు కడతారు తప్ప వేరేపని వుండదు. వీరు ప్రతిచోట వున్నారు. రైతులుకూడా వీరికి కొద్దో గొప్పోయిచ్చి నీరుకట్టించుకొంటూ వుంటారు. అదే నీరుకట్టు అంటారు. ఈ కేటగిరి వున్నంతవరకు వారు అలాగే వుంటారు. If they come under the Minimum Wages Act, they will be paid.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—పార్టుటైమ్ వర్కర్స్ అంటే ఏ ఏ సీజన్స్‌లో పని చేయాలి, రోజుకు ఎన్నిగంటలు పనిచేయాలి, పార్టుటైమ్‌కు— డెఫినిషన్ ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— వీరు వ్యవసాయానికి నీరు కట్టేకాలంలో కడతారు. అంతవరకే వారికి రైతులతో టచ్. నీరు కట్టినదానికి రైతులుకూడ కొంత ఇస్తూవుంటారు.

శ్రీ అప్పలనాయుడు :— అధ్యక్షా, జమిందారి ఏరియాలోవున్న మేస్త్రీలను డిపార్టుమెంటల్‌గా తీసుకొన్నారు. 20 సంవత్సరాలనుండి చేస్తున్నా వారిని టెంపొరరిగా ట్రీట్ చేస్తున్నారు. దానికి కారణం చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— మేస్త్రీలుగా తీసుకోలేదు. లష్కర్సుగా తీసుకోలేదు, They are as they are. They are not whole-time servants. వీరు హోల్ టైమ్ సర్వెంట్స్ కారు. They are more faithful to the ryots than to the Government.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి (పులివెందల) :— నీరు కట్టువారికి 13 రూపాయలు ధాన్యంరూపంలో ఇస్తున్నారా లేక డబ్బురూపంలోనా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— గవర్నమెంటు డబ్బురూపంలో ఇస్తుంది.

శ్రీ పి. బాపయ్య :— కొన్ని గ్రామాలలో నీరు కట్టాన్ లేకపోవడం వల్ల రైతులు తమంతట తామే తూములు త్రవ్వుకొని, తమంతట తామే నీరు పారించుకొంటున్నారు. వారిలో వారికి తగాదాలు వస్తున్నాయి. కనుక యిటువంటి గ్రామాలలో కూడ కొత్త నీటి కట్టాన్‌ను గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తుందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— గ్రామస్థులే ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. ఎవరికి ఎంత నీరుకావాలి, ఎన్ని గంటలు కావాలనేవన్నీ వారే చూసుకొంటారు.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— రైతులకే మోర్ ఫెయిత్‌ఫుల్ అంటున్నారు గవర్నమెంటుకే మోర్ ఫెయిత్ ఫుల్‌గా వుండేటట్లుగా మినిమమ్ వేజెస్ ఫిక్స్ చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఎప్పుడైనా నీటి కట్టాన్ రైతులకే ఫెయిత్ ఫుల్‌గా వుండాలికాని గవర్నమెంటుకు కాదు. ఈపోస్టు సూపర్‌ఫ్లూయస్ పోస్టు. రైతులు తమ టరన్ ప్రకారం వారే మడమ కట్టుకోవాలి. ఇవి సూపర్‌ఫ్లూయస్ ఎపాయింట్‌మెంట్స్ అని వారికి తెలుసు. పెన్షన్ బదులు ఇది ఇస్తున్నారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— ఈ మధ్య ప్రభుత్వం కొత్త ప్రాజెక్టులు కడుతున్నది చెరువులు త్రవ్విస్తున్నది. కాని అక్కడ సూపర్‌విజన్ సరిగా వుండటంలేదు. నీరు సరిగా అందటం లేదు. మైన్‌టెనెన్స్ సక్రమంగా వుండటంలేదు. ఇవన్నీ సరిగా చూడటానికి ప్రాపర్ స్టెప్స్ తీసుకొంటారా ? అందుకు నీరు కట్టాన్‌ను కాని, లష్కర్స్‌నుకాని ఎపాయింట్ చేస్తారా ?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :— నీరు కట్టూస్ తప్పుచేస్తే యాక్షన్ తీసుకొనేది ఎవరు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— వారు తప్పుచేస్తే యాక్షన్ తీసుకొనేది రైతులే. వారు తప్పు చేస్తేరైతులకే ఇబ్బంది వస్తుంది. సాధారణంగా వారు తప్పు చేయరు. ఎవరికి ఎంత, ఎన్నిగంటలు కావాలో అప్రకారం కట్టుకొంటూ పోతారు. రైతుకూడా జాగ్రత్తగా వుంటాడు. ప్రతి రైతుకూడా పండినప్పుడు కొద్దో గొప్పో వారికి ఇవ్వటం ఆలవాటువుంది. వారు కేవలం 13 రూపాయలతోనే జీవిస్తున్నారనటం తప్పు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాకునగుల) :—మంత్రిగారు చెప్పడంలో ఈ లస్కర్ల అనవసరం super fluous appointments అనే మాస్తరుగా చెబుతున్నారు. జమీందారీ timeలో వారు ఉన్నారు. గవర్నమెంటు maintainచేసిన వర్క్సుకూడ లస్కర్సు ఉన్నారు. వాళ్ళు లేకపోయినట్లయితే డైవర్షన్ డామ్సు దగ్గర రెగ్యులేటర్సుదగ్గర రైతులు వాళ్ళది వాళ్ళే చేసుకుంటారు అంటే అది చాల ఇబ్బందులకు దారితీస్తుంది. కొంచం ఇది ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—అక్కడ డెల్టాలో ఎవరికి ఎన్ని పూటలని ఆ పూటలప్రకారం నీరు పెట్టుకుంటారండి. రైతులు పెట్టుకునేదే. సాధారణంగా ఈ లస్కర్సు అంటున్నారు. They are not luskers. నీరుకట్టీస్ అంటే నీరు కట్టేవారు అన్నమాట. అందువల్ల వీళ్ళు సెపరేట్ కేటగిరీ వాళ్ళు లస్కర్సు మాదిరి ఇక్కడనుండి అక్కడకు transfer చేస్తేకూడ పోరు సాధారణంగా.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— వీళ్ళు లస్కర్సుకారని superfluous appointments అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అది కాదు. River systems అవి వెనకబడ్డ జిల్లాలలో ఉన్నాయండి. ఎంత పాడుబడ్డవి అయినా అక్కడ లస్కర్సు వాళ్ళు ఉన్నారండి. పనిచేస్తున్నారు. ఆయితే మీరు ఇచ్చే 13 రూపాయలవల్ల సరిగా వాటిని అక్కడ చేయవలసినటువంటి కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించ లేకపోతున్నారుకాబట్టి దయచేసి అక్కడలస్కర్సు అవసరంఉన్నారు కాబట్టి, రెగ్యు లేటర్సు చిన్న చిన్న స్లూయిసెస్ అవన్నీకూడ ఉన్నాయండి. అటువంటి సందర్భాలలో ఆ లస్కర్సును regularise చేసి వాళ్లకు30 రూపాయలైనా కనీసం ఇప్పించ డానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— లస్కర్సుఅంటే అతనికి 31 రూపాయలు ఇచ్చే తీరాలి. గవర్నమెంటు రూల్సు. ఇక్కడ నీరుకట్టీస్ కాబట్టి లేదు. అందు

వల్ల మీరు చెప్పేదికూడ ఒకచోటినుండి ఇంకోచోటికి transfer చేస్తే ఒకవేళ లస్కార్సు మొట్టమొదటినుంచి ఉన్నవాళ్ళు పోవలసినదేకాని నీరుకట్లాన్ సాధారణంగా 99.9 per cent recurring ఎక్కడకు transfer అయినాపోరు. Resign అయినాచేసి ఇంటిలో ఉంటారు.

శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య :— అధ్యక్ష మహాశయా, ఇప్పుడు ఈ లస్కార్సు అంటే మంత్రిగారు ఈ డెల్టా ఏరియాస్‌లో ఉన్నటువంటి లస్కార్సుగా అర్థం చేసుకుంటున్నారు. మా ప్రాంతములలో ఏమిటంటే లస్కార్సు లేనిదే, లస్కారు కనుక సరిగా అతను అటండెన్సు లేకపోయినట్లయితే కొన్ని గ్రామాలలో వ్యవసాయం అప్‌సెట్ అవుతుంది. ఏ గ్రామానికి ఎన్ని గంటలు, ఏ రైతుకు ఎన్ని జాగలు ఈ రకంగా అతనుదగ్గర ఉండి నడిపించాల్సిన అవసరం ఉంది. మరి ఇటువంటివాళ్ళకు ఏదీ పని లేదు, జమీందారీ ఏరియానుండి కన్‌టిన్యూ అవుతున్నారు కాబట్టి దయాధర్మాలమీద డబ్బు ఇస్తున్నాము అనేది కాకుండా వాళ్ళ అవసరం రైతాంగానికి ఉంది. మరి ఎస్టేటు కాలంలో 13 రూపాయలు ఇచ్చినా టేకెన్ ఓవర్ అయిన తరువాత అయినాసరే 33 రూపాయలు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వంఆలోచిస్తుందా అని అడుగుతున్నాను ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— లస్కార్సు డ్యూటీస్‌లో distribution మాట లేదు. మెయిన్‌తూము దగ్గర వాళ్ళు ఎలా చేస్తారు, చూసుకుంటూ ఉంటారు, అందులో ఎవరైనా బ్రీచెస్ గ్రీచెస్ చేసి ఇర్రెగ్యులర్ ఇరిగేషన్ ఉంటే చూసుకుంటాడు ఆవేదికాని, ఎవరికి ఎన్నిగంటలు – నాకు 3 గంటలు రావలసినది. నేను 4 గంటలు పెట్టుకుంటే లస్కార్సుకు సంబంధం లేదు. అడగడానికిలేదు రూల్సులో.

శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య :—ఆ information correct కాదండి.

Somasila Project.

~~484~~—

* 279 Q.—*Sri S. Vemayya* :—Will the hon. Minister for Public works be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of the representations sent in January, 1964 by the ryots of Nellore district requesting the execution of Somasila Project in Nellore district;

(b) if so, the decision taken by the Government; and

(c) when it will be taken up ?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) The project proposals have been sent to the Central Water and Power Commission for technical clearance and it is awaited. The Project is proposed to be taken up in the Fourth 5 year plan.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, డాక్టర్ కె. ఎల్. రావుగారు నెల్లూరు వచ్చినప్పుడు మేము స్వయంగా ఇచ్చాము. కాగితాలు కనబడకపోయినప్పటికిని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని దానికి ప్రిలిమినరీగా ఎంత estimate చేశారు, ఎంత probable extent - cultivation క్రిందకు తీసుకోడానికి వీలవుతుంది. దానిని expedite చేయడానికి ఏ విధంగా ప్రభుత్వంవారు చర్య తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఎస్టిమేటు ఉయినదంటే detailed estimate లేదండీ ఇక్కడ. But it was sent to the C. W. P. C. in May 1964, and the working group of the river valleys projects have recommended to the Government that Srisailam should be included in the Fourth Plan.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (నందికొట్కూర్) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు 4th planలో take up చేస్తామని చెప్పారు. అందుకోసం డబ్బు కేటాయించడం జరిగిందా ? కేటాయిస్తే ఎంత కేటాయించారో తెలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— 4th plan లో రు. 500 లక్షలు కేటాయించబడుతుంది. పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ కె. రామయ్యచౌదరి (నందిపాడు) :— ఈ ప్రాజక్టుగురించి అంచనాలు planలో వేయించారా ? వేయిస్తే ఏమాత్రం ఖరీదు అవుతుంది. ఈ ప్రాజక్టువల్ల ఏ యే తాలూకాలలో ఎంతెంత భూమి పారుదలకు వచ్చేది వివరాలు ఏమైనా చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇందాక వేమయ్యగారి ప్రశ్నకు చెప్పానండి. ఆ project detailed estimates ఇక్కడ లేవు. అవి C. W. P. C.లో ఉన్నాయి. అందువల్ల తప్పకుండా 4th planలో చేర్చాలని దాని working groupకూడ దీనిని recommend చేసి C. W. P. C.కి పంపించినది. అందులో 4th planలో రు. 500 లక్షల రూపాయలుకూడ దీనికి కేటాయించాలని ఇవన్నీకూడ జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ ఎస్. సుబ్బారెడ్డి :—సోమశిల ప్రాజెక్టు కట్టేది ఖాయమని మంత్రి గారు statement యిచ్చారు. ఇప్పుడు సభలో తెలియపరుస్తూ ఉన్నారు. అయితే ఆ ప్రాజక్టువల్ల కొన్ని గ్రామాలు సిద్ధవటం తాలూకాలో పూర్తిగా, మంచి సారవంతమైన భూములు, మంచి పంట లిచ్చే భూములు, ఎక్కువ ధర అయ్యేటటువంటివి మునక అవుతూ ఉన్నాయి. ఒకవేళ కట్టేటప్పుడు అవి మునిగిపోతాయికదా, అటువంటప్పుడు శాశ్వతమైన పనులు ఇండ్లు కట్టడం, వనాలు పెంచడం మున్నగునని అంతా నష్టపరిహారం ఇవ్వాలనుకుంటే ప్రభుత్వానికికూడ నష్టదాయకంగా ఉంటుంది. వాళ్ళకుకూడా కొంత నష్టం అవుతుంది, ఆ విషయం ఏమన్నా ప్రజలకు ముందుగా తెలియపరిస్తే మంచిదా అని...

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఏ ప్రాజక్టు కట్టినా కొంతమంది సుఖపడేవాళ్ళు, కొంతమంది దుఃఖపడేవాళ్ళు లేకపోలేదు. అందువల్ల ఒక ప్రాజక్టు కడితే మునుగుట కొంతమంది తేలుట రెండూ ఉంటాయి. ఆ రెండూ ఉన్నప్పుడు భూమి మునిగేవాళ్ళు అవస్థపడుతూ ఉంటారు, బాగుబడ్డవాళ్ళు సంతోషపడుతూ ఉంటారు. ఆ మునిగేవాళ్ల అవస్థను ప్రభుత్వం వీలైనంతవరకు సంతోషదాయకంగా చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తుంది.

Broad Guage Railway Track from Jaggayapeta to Bonakallu.

485 —

* 441 (4977) Q.— *Sarvasri A. Sarveswara Rao, P. Shyamsundara Rao and V. Satyanarayana (Put by Sri V. Satyanarayana* :—Will the hon. Minister for Public Works be plea^ced to state :

(a) whether the State Government has urged the Centre to lay 16 mile Broad Guage Railway track from

Jaggayapeta to Bonakallu in view of the cement factory that goes into production in June; 1965 and the income of Rs. 30 lakhs per annum to the Centre due to export of cement; and

(b) whether the centre agreed to it and if so, whether investigations have been completed ?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The Government of India have not sent any reply so far in the matter.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (సుల్తానాబాద్) :—అధ్యక్షా, మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో అన్ని జిల్లాలలోను ఈ Railway track వేయాలని ఏమున్నా ఉన్నదాండీ ? అట్లా సెంటర్ లో కోరబడ్డదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—అన్ని జిల్లాలకు వేయడానికి ఏమి వీలులేదండి జగ్గయ్యపేటలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ కడుతున్నారు. అక్కడకు 16 మైళ్ళదూరంలో బోనకల్లు ఉన్నది. అక్కడ Railway track వేస్తారా అని ప్రశ్నవేస్తే వ్రాసి ఉన్నాము, ఇంకా కేంద్రప్రభుత్వం ఏమీ రిప్లై ఇవ్వలేదు అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకి వారికి వ్రాశాము, ఇంతవరకు సమాధానం ఏమీ రాలేదు అని సెలవిచ్చారు. మన ప్రభుత్వం ఎప్పుడు వ్రాసినదండి. ఇంతమట్టుకు సమాధానం రాకపోతే మరల వాళ్ళను హెచ్చరిక చేస్తూ దీనియొక్క అవసరాన్ని గుర్తించేటట్టు మరల ప్రభుత్వం ఏమైనా తెలియపరుస్తుందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఇది రాయడమేకాదండి. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం గారు Industries Ministerగా వచ్చినప్పుడు వారికి చెప్పడమైంది. వారుకూడ ఈ 16 మైళ్ళ Railway line, బ్రాడ్ గేజ్ లైన్ వేస్తే సెంట్రల్ ప్రభుత్వానికికూడ లాభం వస్తుందని చెప్పి వారుకూడ దీనిని రైల్వే మినిస్టరుకు చెప్పడం అయినది. అందువల్ల ఇది త్వరగా de tails 4th Five Year Planలో చేర్చడానికి 4th Five Year Plan meetingలో ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి (కంకిపాడు) :— ఈ స్కీముకు ఎంత ఖర్చు అవుతుందండి ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—Details ఇంకా ఏమి లేవండి.

ఒక గౌరవసభ్యుడు :— జగ్గయ్యపేటలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఎంత కాలంలో ప్రారంభిస్తారండి.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—Andhra Pradesh Mining Co-operationకు లైసెన్సు వచ్చింది. వారు కొలాబరేషన్ చేసినట్లున్నది ఏదో కంపెనీతో. అందువల్ల త్వరగా రావచ్చు; ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరీ కాబట్టి.

Night Air Services.

486—

* 443 (4988) *Q*.— *Sarvasri A. Sarveswara Rao, P. Shyamsundara Rao (Achanta) and V. Satyanarayana* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the State Government has urged the Centre that Hyderabad should also be included in the stops of the Night Air Services for carriage of Postal mail when the service is going to be reorganised shortly; and

(b) whether the Centre has agreed to it ?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇప్పుడు, 'no sir', 'does not arise' అంటే ఏమీ లేకుండా పోయింది. అంతే కాదు. Reorganise చేయబోతున్నారు. చేసేటప్పుడు ఇక్కడకూడ postal విషయంలో వారి సౌలభ్యంకోసం కేమినా ప్రయత్నం చేయండి. చేస్తామని చెప్పండి. అది అడుగుతున్నాము కాని, 'No, Sir,' 'Yes, Sir', అంటే సరిపోదు. ప్రయత్నించే స్తే అవకాశం ఉంటుంది.

పిలులేదు. అందువల్ల ఈ Night Service planesకు round time లేదు. అందువల్ల వీలు లేదని I. A. C. వారు చెబుతున్నారు.

Bridge at Alamuru.

487—

* 451 (5044) Q.—*Sri P. Gunnayya* (*Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya*) :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) at what stage the construction of the bridge across Gowtami River at Alamuru, East Godavari District, is pending;

(b) the total amount of expenditure incurred for the said bridge so far;

(c) the amount spent during 1963–64; and

(d) when the said work will be completed ?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) The work on sub-structure is completed in all respects and the work on superstructure is in progress.

(b) Rs. 1,31,30,414/- upto end of April, 1964.

(c) Rs. 7,81,744/-.

(d) The work is expected to be completed by the end of September, 1965.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Bridge accident మీద Enquiry Committee Report ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఇస్తామండి. Printingకు పంపించినాము రాగానే ఇస్తాము.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— Work Progressలో ఉన్నదన్నారు. మొన్న సమాధానము చెప్పుతూ, అక్కడ accident జరిగినతరువాత work ఆగి

పోయింది. దానినంతా బాగుచేసి ట్రైన్లు నడపవలసి యున్నదని అన్నారు. యిప్పుడేమో progrers లో వున్నదని అన్నారు. ఇందులో ఏది right అని ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— Progressలో ఉన్నదంటే, ఆ accidentలో జరిగినటువంటి, ఆ నష్టమైన పని అంతా repair చేసి మళ్లీ మొదలు పెట్టారు. అవన్నీకూడ చేస్తున్నారు. ఆ over bridge అంతాకూడా repair చేసుకొని, అదంతా తయారు చేసుకొంటున్నారు. అందువల్ల that is also in progress.

Clubs in Kurnool Town.

487-A

* 591 (4143) *Q.—Sri T. K. R. Sarma* (*Put by Sri M. Pitchayya*) ;—Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) the number of clubs (registered and unregistered) at present in Kurnool Town;

(b) whether these clubs are engaged in promoting gambling in the town; and

(c) what steps are taken to prevent un-social activities in the said clubs ?

The Minister for Home (*Sir Mir Ahmed Ali Khan*) :—

(a) The number of registered clubs is six. There are no un-registered clubs.

(b) The answer is in the negative.

(a) Surprise visits are made by the police to see that there is no violation of the law in these clubs.

Mir Ahmed Ali Khan .— The question is about the Kurnool clubs and as to the question whether these clubs are engaged in promoting gambling in the town, my anwer is in the negative.

Roads in Kovur Taluk.

488—

* 608 (4365) Q.—*Sri S. Vemayya* :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Government have taken up the work of laying the following roads in Kovur taluk, Nellore district :

i) Road from Buchireddipalem to Turimerla village;

ii) Connecting road from Nellore-Sangam road to Marripadu village;

iii) Extension Road from Turimerla village to Chennur village; and

(b) if so, when they will be completed ?

The Minister for Panchayati Raj (*Sri M. N. Lakshmi-narasayya*) :—(a) (i) Yes, Sir.

(ii) A proposal is under consideration.

(iii) Yes, Sir.

(b) They will be completed as soon as funds are provided for by the Zilla Parishad.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— అందులో రెండవభాగానికి ఎంత ఖర్చు అవు తుంది ? ఇప్పుడు ఏమైనా ఇది take up చేసేదానికి వీలవుతుందేమో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—దానికి పెద్ద amount అవుతుందండి. ఈ సంవత్సరంలో తీసుకోడానికి వీలులేదు. మిగతా రోడ్లుమాత్రము ఈ సంవత్సరంలో కంప్లీటు చేస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి :—కొన్ని సమితులలో చాలా backward areas ఉన్నాయి. అక్కడ 20, 30 మైళ్ళవరకుకూడా విపరీతమైన mileageలో link road చేసుకోవలసి యుంటుంది. కనుక అటువంటి backwardsలో వారు అంత mileageకి ఖర్చుపెట్టుకోలేరు కాబట్టి, అటువంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో full grant ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఈ రోడ్లకు ఎక్కువ డబ్బు అనగా లక్ష రూపాయలు, 80 వేల రూపాయలు ఈ విధంగా ఖర్చుపెట్టవలసి యుంటుంది. కాని జిల్లా పరిషత్తుకు ఇచ్చే funds ఏమో తక్కువగా ఉంటాయి గనుక దానిని Central Board Fundలో నుంచి చేయవలసిందని జిల్లాపరిషత్తువారు చెప్పారు.

Part-time Hindi Teachers.

~~489~~—

* 614 (4415) *Q.—Sri S. Vemayya* :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) number of part-time Hindi teachers working in schools under Samithis and Zilla Parishad in Nellore district now; and

(b) whether there are any proposals with the Government to dispense with the method of appointing part-time Hindi teachers hereafter ?

Sri M. N. Lakshminarasayya :— (a) Information is awaited from the Zilla Parishad, Nellore. On receipt of information a statement will be placed on the Table of

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ఇది answer కాదనుకోండి, Part-time పద్ధతి అనేది general policyలోకూడా భాగంగా ఉంటుంది.

Mr. Speaker :—When was the question sent to the Department ?

Dr. M. N. Lakshminarasaiah :— The date may be in the file, Sir.

Mr. Speaker :— Please get it because the question must have been sent some months back. Now if you say that the information is still awaited, that is no answer at all.

Dr. M. N. Lakshminarasayya :— That is perfectly correct, Sir; but here it is said, "inspite of telegraphic communication the Zilla Parishad has not sent". I will take action against the Zilla Parishad, Sir.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— Part time పద్ధతి అనేది general policyలో భాగంగా ఉంటుంది. కాబట్టి part time Hindi teachers అనేది లేకుండా, వాళ్ళను full time చేసేదానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా ?

డా. ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—వాళ్ళకు full time work ఉన్నట్లయితే తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము అని.

శ్రీ ఎస్. ఆర్. దాట్ల :— ఈ full time teachersకు, part time teachersకు ఒకటే qualification ఉండాలా, లేక ఏమైనా తేడా ఉన్నదా ?

Dr. M. N. Lakshminarasaiah :—As I said, the details are not here.

శ్రీ ఎస్. జయరాజు (అల్లగడ్డ) :—ఈ part time clerksను తీసివేసి, group executive officersను appoint చేసే పద్ధతి ఈ పంచాయతీలకు ఉన్నదా ?

డా. ఎమ్. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇది హిందీ పండితులకు సంబంధించినదండి.

Sri P. Anthoni Reddy (Anantapur) :—Mr. Speaker, Sir, this part time business is not proper according to teaching lines. Will the Government see that every Hindi Pandit is made a full-time man as he can be always given extra work to see that he gets full work ?

Dr. M. N Lakshminarasaiah :— The Director of Public Instruction says that for the present this system is continuing.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య (సత్యవేడు) :— ఈ part time Hindi teachers కు జీతము ఎంత ? Full time teachers కు జీతము ఎంతో తెలియజేస్తారా ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :— A separate question may be put.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం) :— ఈ హిందీ విషయములో part time teachers ను పెడితే, హిందీ ప్రాముఖ్యత తగ్గించినట్లు అవుతుంది. అందువల్ల వారిని full time చేస్తారా ?

డా. ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అవసరం పడినప్పుడు, తప్పకుండా full time చేస్తాము.

శ్రీ యం. పిచ్చియ్య —: ఈ part time Hindi teachers ఒకే Block లో రెండుచోట్ల, ఉదయం ఒకచోట సాయంత్రం ఇంకొకచోట చెప్పటానికి అవకాశం ఇప్పిస్తారా ? రెండవది, ఈ part time Hindi teachers కు Village panchayat elections, ఇటువంటి social activitiesలో పాల్గొనటానికి కావలసిన హక్కు కూడా వారికి ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇబ్బంది ఏమిటి ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Part time లో ఏమైనా concentrate చేయుడంలేదు అంటున్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వము అది serious గా ఆలోచించి part time అనేది కాకుండా full time చేస్తే సరిపోతుంది. ఆవిధంగా చేస్తారా ?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— D. P. I. దీనిని అంతా చూసి ఇవ్వాలండి. మరి దీనికి ఏమేమి నియమాలు ఉండాలో ఎమి సంగతో మరివారు చెప్పిన ప్రకారం ఇప్పుడు జరుగుతున్నది.

Pedapudi – Vet lapalem bridge.

490—

* 217 (3831) Q.—*Sri A. Serveswara Rao* :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the people of Pedapudi village, East Godavari, had subscribed and deposited in the Government Treasury an amount of Rs. 35,000/- out of an estimated amount of Rs. 1.10 lakhs seven years ago for construction of Pedapudi – Vetlapalem bridge (near Karapa); and

(b) if so, what is the progress made so far in this work ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—(a) The estimated cost of the work is Rs. 1.3 lakhs. The people's contribution is Rs. 36,500/- and it was deposited.

(b) The work has not been taken up so far. The question of taking up the work under the scheme "Roads-in-Village Plans in 1964-65" is being considered.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ప్రజలేమో contribution ఇచ్చారు. మీ రేమో మూడవ ప్రణాళికలో మేము take up చేయదలచుకోలేదు. నాల్గవ ప్రణాళికలో consider చేస్తామని అన్నారు. ఇంత ఆలస్యం చేయడానికి కార

గం ఏమిటి ? ప్రజలనుంచి contribution తీసుకొన్నపుడు, అది చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. అటువంటప్పుడు ఇంత ఆలస్యానికి కారణం ఏమిటో సెలవిస్తారా ?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—ఇది community development క్రింద జరుగుతుంది. దానికని people's contribution ఏమో 36,500 రూపాయలు deposit చేశారు. కాని అంతలోపలనే ఈ project ను wind up చేశారు. అందువల్ల మిగతా grant ప్రభుత్వనుంచి రాలేకపోతుంది. అందుకని ఇది 1964-65 లో Roads in village plan లో include చేయబడుతుంది

శ్రీ ఏ. సర్వేశ్వరరావు:—ఇతకాలం ఆ డబ్బు మీదగ్గర Treasury లో deposit చేశారు, కదా. మరి ఆడబ్బుకేమైన interest add చేసిఇస్తారా?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:— నాల్గవ plan లో కాదండి, 1964-65 లో చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :— పోనీ ఆప్పటికైనా చాలా కాలము ఆలస్యం అవుతుందికదా? మరి అంతకాలానికి దానికి అయ్యే interest కలుపుతారా ?.

Block Development office, Chejerla.

515—

* 574 (3991) Q.—*Sri S. Vemayya* .— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that an amount of Rs. 4,000/- was missing from the office of Block Development officer, Chejerla, Atmakur taluk, Nellore district, during the first week of February, 1964;

(b) the action taken to recover the amount referred to in clause (a) above; and

(c) the persons responsible for the loss of the money?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—(a) Yes, Sir. An amount of Rs. 4,816-95 nP. was found missing from the office of the Block Development Officer, Chejerla, Nellore District.

(b) The matter is under police investigation. Departmental enquiry is also made by the Revenue Divisional Officer, Nellore

(c) Does not arise in view of the pending police investigation.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— అధ్యక్షా, డిపార్టుమెంటల్‌గా R. D. O. ఎంక్వైర్ చేశారని చెబుతున్నారు. వారు చేసిన ఎంక్వైరీలో ఎవరిమీద resposi-bitliy, fix చేయలేదా ? ఇంతకాలం అయినప్పటికీ ఈ కేసు ఇప్పటి వరకు ఒక దోవకి ఎందుకు రాలేదు ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—1-2-64 నకు శ్రీ మూర్తి సీనియర్ అకౌంటెంటు అనే ఆయన డబ్బు తెచ్చి ట్రెజరీ కేష్ బాక్సులో ఆఫీసులో పెట్టారు. గార్డుకూడ పెట్టారు. రాత్రి అందులోనుంచి next day ఆనాడు డబ్బు రు. 1135-33 న. పై. తీతాలసంచి మిగతా డబ్బు అక్కడే పెట్టారు. Unfortunate thing — next day గార్డును పెట్టలేదు. తెల్లారి జూనియర్ అకౌంటెటు వచ్చి చూచేవరకు కేష్‌లేదు. వెంటనే ఓ. డి. ఓ. కు రిపోర్టు చేయబడింది. వారు పోలీసుకు రిపోర్టుచేశారు. ఇద్దరు ముగ్గురు involve అయిఉన్నారు — ఒక ప్యూన్, ఇంకెవరోమరి ఓ. డి. ఓ. కొడుకే involve అయినట్లు అంటున్నారు. Full report వచ్చేవరకు చెప్పడానికి వీలులేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— ప్రతిరోజు గార్డు ఉంటుందా ? ఆరోజునే గార్డులేకుండా తీసివేశారా ? ప్రతిరోజు గార్డువుండి ఆరోజు లేకుండా చేయడానికి కారణం ఏమిటి ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ప్రతిరోజూ ఉంటుందో లేదో గాని కేష్ తెచ్చినరోజున గార్డువున్నది. కొంతడబ్బు distribute చేసిన తరువాత next day న గార్డును పెట్టలేదు. ఇది ఆలోచనలో ఉన్నది. Investigate చేస్తున్నారు.

శ్రీ యమ్. రాంగోపాల్ రెడ్డి :— ఆ గ్రామంలో బ్యాంక్ వున్నదా ? అంత పెద్దమొత్తము తెచ్చి ఆఫీసులో పెట్టవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది ? బ్యాంకులోవేసి ప్రతిదినం draw చేసే వీలులేదా ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—నెల్లూరు బ్యాంకునుంచి జీతాల కొరకు డబ్బు తెచ్చారు.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :— ఈ సందర్భంలో మొట్టమొదట ప్యూన్ మీద నేరంమోపారని అది భరించలేక ఆతను ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడనివుంది.

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—పోలీసు ఎంక్వైరీచేసిన రెండో రోజు ప్యూను అమీర్ జాన్ Working under Extension Officer–Education — రైల్వే ట్రాక్ట్ క్రిందపడి సూయిసైడ్ చేసుకొన్నట్లు లెటర్ కూడ వ్రాసి పెట్టారు — నేనుగాని జూనియర్ అక్కౌంటెంటుగాని ఇందులో involve ఆయి లేము. B. D. O., బి. డి. ఓ. కొడుకే చేసినట్లు అనుమానం ఉన్నదని వ్రాసి పెట్టిన లెటర్ వున్నది.

Bridge on Varaha River.

516—

* 583 (4089–A) Q.— *Sri V. Sanyasi Naidu (Elamanchili)* :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Government have taken any steps for the construction of a bridge on the Varaha river in between Darlapudi and Etikoppaka villages in the Etikoppaka Sugar Factory area; and

(b) if not, the reasons therefor ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—(a) No, Sir.

(b) No proposals have been received by Government.

శ్రీ వి. సన్యాసినాయుడు :— దార్లపూడి ఏటి కొప్పాక మధ్య వరాహానది మీద 18 అడుగుల ఎత్తు చెరుకుతో వున్నబళ్ళు లాగవలసియుండి పశువుల కాళ్ళు విరగడం, బళ్ళు విరిగిపోవడంజరుగుతూ రైతులు యిబ్బందిపడుతున్నారు. కాబట్టి షుగర్ కేన్ సెస్సు గవర్నమెంటుకు ఇస్తున్నారు కాబట్టి అందులోనుంచి బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి జిల్లాపరిషత్తుకు కలెక్టరుకు instructions ఇస్తారా ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:— బ్రిడ్జి అవసరమే. దానికి అమౌంట్ రు. 4 లక్షల 30 వేలు కావాలి Sugar Cane Cess Fund నుంచి అంతడబ్బు available లేదు. ఆకలెక్టరు — కాజ్ వే ఒకటి ఒక లక్షరూపాయలతో వేసుకోందామన్నారు. కాని ప్రజలు అక్కడ బ్రిడ్జికావాలన్నారు. దీనికి డబ్బు ఎక్కువకావాలి కాబట్టి అది కాకుండావున్నది.

శ్రీ వి. సన్యాసినాయుడు:— రెండుమూడు సంవత్సరాలు చేసుకోనవచ్చును. సంవత్సరానికి 5 లక్షలు ఇస్తున్నారు కాబట్టి ఎస్టిమేట్సు శాంక్షన్ చేస్తే ఒక్కొక్క సంవత్సరం కొంత కొంత పని పూర్తిచేసుకోవచ్చును — దానికి ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలి.

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—ఇప్పుడు చెప్పలేను. అది Sugar Cane Cess Fund నుంచి వచ్చే అమౌంటు గనుక ఇప్పుడు చెప్పలేను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— అనేకపర్యాయాలు sugar cane cess నుంచి ఈ రోడ్ల నిర్మాణం చేయాలంటే, లేదు మాకు హక్కువుంది, జనరల్ ఫండ్సులో కలిపేస్తాము, కొంత భాగం — అంటున్నారు. ఇప్పుడు బ్రిడ్జికి sugar cane cess సరిపోవడంలేదు అంటున్నారు. ఈ బ్రిడ్జి విషయం పరిశీలించాలి. అది పెద్ద ఫ్యాక్టరీ. విశాఖపట్టణంనుండి నర్సీపట్నము వెళ్ళే త్రోవ. అదిలేక పోతే చాలా చుట్టుతిరిగి వెళ్ళాలి. అందువల్ల urgent steps తీసుకుంటారా ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— Sugar Canc Cess Fund నుంచి నిర్మాణం చేసే రోడ్లను master plan prepare చేశారు. దానికి ప్రపోజల్సు అడిగితే ఈ బ్రిడ్జిసంగతి జిల్లాపరిషత్తుగాని, ఎవరుగాని, పెట్టలేదు. అందువల్ల ఈ delay.

శ్రీ యమ్. రాంగోపాలరెడ్డి :— ఈ బ్రిడ్జికి 4 లక్షల ఖర్చు అవుతుందంటున్నారు. ఒక్కొక్క సంవత్సరం 5 లక్షలు cane cess అవుతుంది — 1 లక్ష టన్నులు crush చేసినాగాని. అందువల్ల పైకంలేదని మంత్రిగారు ఎట్లా అంటున్నారు ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—ఈ రోడ్సు సెస్ ఫండ్ నుంచి ఎప్పుడు శేస్తారంటే "on the capacity of the cane crushed" ఇక్కడి crushing లేకుండా వుండవచ్చును.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— ఏటి కొప్పాక ఫ్యాక్టరీ కెపాసిటీ ఎంత ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—అది పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— అక్కడ ఇదివరకు 600, ఇప్పుడు 1 వెయ్యి వరకు increase అయినది. కెన్ చాలదంటారేమిటి ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇప్పుడు ప్రపోజల్ వున్నది, గాని 50% కంట్రిబ్యూషన్ ఇవ్వమంటున్నారు. 4 లక్షలలో 2 లక్షలు – ప్రజలు 50%— ఇవ్వడానికి ఇబ్బందిగానే వుంటుంది. జిల్లాపరిషత్తును 5 లక్షల 15 వేలు ఉంది. ఇప్పుడు తీసుకొనడానికి వీలులేకుండా వుందని చెబుతున్నారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— Sugar cane areas కు Master plan తయారు చేశారని దానిలో ఇది లేదని చెబుతున్నారు. Master plan తయారుచేయలేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు — ఈ Master plans అన్నీ — Ex-District Board Roads అన్నీ ఆ ఏరియాలో 10 మైళ్ళు గీతగీసి — ఆ రోడ్లు Master plan అని చెప్పడం జరుగుతోంది. అది reaise చేస్తారా ? ముఖ్యంగా ఈబ్రిడ్జి Master plan నుంచి ఎందుకు miss అయినదో తెలియుట లేదు. Master plan తయారు చేసేటప్పుడు 10 మైళ్ళ రేడియస్‌లో properగా investigate చేయిస్తారా ? లేక 5 సంవత్సరములకు spread over చేసి 5 లక్షలు ఇచ్చేట్లు ప్రయత్నిస్తారా ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:— 1–5–63 G.O. ప్రకారం Master plan తయారు చేశారు. కాని వీరిని అడిగినప్పుడు జిల్లాపరిషత్తు ఈ బ్రిడ్జిని include చేయలేదు. ఇప్పుడు కావాలని అడుగుతున్నారు, ఎంతవరకు సాధ్యమవుతుందో ఇప్పుడు చెప్పలేను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ఈ బ్రిడ్జి సమస్య వచ్చినప్పుడు అక్కడ sugar factory capacity తక్కువ అని, కెన్ తక్కువ వస్తుందని, కట్టలేమని కంట్రిబ్యూషన్ అడిగామని అంటున్నారు. పాలకొల్లు sugar factory crush చేయకుండానే షుమారు 5 లక్షల పైచిలుకు రోడ్సుకు ఇవ్వడం జరిగిందికదా. ఇది ఎప్పటినుంచో sugar crush చేస్తోంది, దీనివల్ల కెన్ వస్తోంది, ఉపయోగపడుతోంది; అందువల్ల ఈ బ్రిడ్జికి డబ్బుఎందుకులేదు ? ఈ difference ఎందుకు వచ్చింది ?

డా. యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య:— Include చేయమని వారు ప్రపోజల్సు పంపలేదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :— అధ్యక్షా, ఇదివరలో ఒకసారి మంత్రిగారు సమాధానంఇస్తూ ఈ సెస్ ఫండ్ జనరల్ ఫండ్స్‌లో include చేస్తూ వచ్చారని చెప్పారు. అప్పుడు ఫలానా రోడ్సుకు use చేయడానికి వీలులేదని చెబుతున్నారు. ఇది జనరల్ పాలసీగా జనరల్ ఫండ్స్‌లో చేర్పిస్తారా? లేక separateగా పెట్టి చేస్తారో చెబుతారా?

డా. ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇప్పుడు చెప్పలేను.

శ్రీ యం. పిచ్చయ్య :— ఈ ప్లానులో ఏటి కొప్పాక పంచదా ఫాక్టరీవిషయం జిల్లాపరిషత్తు ప్రస్తావించలేదని చెప్పారు. జిల్లాపరిషత్తువారికి, ఏటి కొప్పాకవారికి మధ్యన ఉన్నకొన్ని తేడాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని జిల్లాపరిషత్తు వారు avoid చేసినప్పుడు వరాహానదిమీద బ్రిడ్జి కట్టడం అవసరమని ప్రభుత్వమే జిల్లాపరిషత్తుకు సూచిస్తుందా?

డా. యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— జిల్లా పరిషత్తువారు కూడ anxiousగానే ఉన్నారు.

Prohibition Department in Nellore District

517—

* 829 (3880) Q:—*Sri G. C. Kondiah* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether any report has been submitted alleging that the Prohibition Department in Nellore District is not properly functioning ;

(b) if so, the action taken thereon ;

(c) whether a Prohibition Sub-Inspector working at Kovur has been arrested in January, 1964; and

(d) if so, the reasons for the said arrest ?

The Minister for Excise and Prohibition (*Sri M. R. Appa Rao*) :—(a) No report has been received but a petition was received that the local Sub-Inspector, Excise and Prohibition Nellore town is indulging in malpractices :

(b) The petition is being enquired into.

(c) He was not arrested, Sir, but the Sub Inspector was suspended on 31—1—64.

(d) Trapped by S. C. B.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :—రిపోర్టుకాదు, అర్జీవచ్చిందని చెబుతున్నారు. సంవత్సరం అయినది. malpractices జరుగుతున్నాయని, అధికారాలు దుర్వినియోగంచేసి డబ్బు సంపాదిస్తున్నారని స్పష్టంగా అర్జీలో చెప్పారు. దాని విచారణ ఎప్పుడు చేస్తారు ?

శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావు :—కొంతవిచారణ చేశాము, D.P.O,ను transfer చేశాము. ఇంకా విచారణ జరుగుతోంది.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :—Anti-corruption అవకాశం వినియోగించుకొని స్థానిక పెత్తందార్లు—తాము చెప్పినట్లు లొంగకుండ కరెక్టుగానిలబడే అధికార్లమీద, ఎవరిచేతనో డబ్బు ఇచ్చిపంపి పోలీసువారిచేత అరెస్టు చేయించినట్లు మీ నోటీసుకు వచ్చిందా ?

శ్రీ యమ్. ఆర్. అప్పారావు :— అది trap చేశాము. రు. 50/-లు లంచం ఇస్తే తీసుకొన్నారని అది యాంటికరప్షన్ వారు తీసుకొన్నారు. అయనను సస్పెండ్ చేసి ఎంక్వైరీ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రొహిబిషన్ కేసులు నెలకు ఇన్ని పట్టుకోవాలనే పద్ధతిలో జరుగుతోంది కాబట్టి రెగ్యులర్ గా పోలీసు, ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంటు, వారిమీదపడి భాధపెడుతున్నారు. జరిగేది ఎట్లాగూ జరుగుతోంది కాబట్టి ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంటు ఎబాలిష్ చేసి పోలీసుడిపార్టుమెంటుకు ఇస్తారా?

శ్రీ యమ్. ఆర్. అప్పారావు :—లేదు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—ఎంక్వయిరీ పార్టిలీగా పూర్తయింది అన్నారు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—ఇంకా తేలలేదు. కొన్ని ఎలిగేషన్స్ వచ్చినవి. వారు అక్కడవుంటే, సరిగా ఇది జరగదని డి. పి. ఒను శ్రీకాకుళం ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంట్ సక్రమంగా పనిచేయలేదని చెప్పబడింది. ఒక్క నెల్లూరుజిల్లాలో నే కాదు. అనేక జిల్లాలలో యీ ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంట్ సక్రమంగా పనిచేయటం లేదని తెలుస్తున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు, వారు సక్రమంగా పనిచేసేవిధంగా ఏదైనా చూస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—ఏదైనా ఎలిగేషన్స్ ఉంటే ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—కొంతమంది వ్యక్తులు వారికోరికలు కొన్ని కారణాలవల్ల నెరవేరక పోయినందువల్ల, దీనికి కావాలని ఒకప్లానుగా ఏదైనా చేసినట్లుగా మంత్రిగారివద్ద భోగట్టా ఉన్నదా ? ఉంటే సెలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—అది ఏమీ లేదండి. డ్రాప్ చేశారండి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, అక్కడి ఆఫీసర్‌ను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసినా, జనవరిలో వచ్చిన పిటీషన్‌ను విచారించటానికి ఎనిమిది మాసాలు పట్టటానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—డిప్యూటీ కమీషనర్ ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. దాని రిపోర్టు తొందరగా తెప్పించబడుతుంది.

District Munsif's Court at Taluk Devel

518—

* 727 Q:—*Sri S. Jagannadham* [*Put by Sri P. Narayana Reddy* (*Mydukur*)] .—Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state :

(a) whether the Government of Andhra Pradesh is contemplating to have a district Munsiff's Court at each taluk level ; and

(b) if so, when ?

The Minister for Law and Prisons (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) The answer is in the affirmative.

(b) The matter is under consideration of the Government.

Central Scholarships.

519—

*434 (4950) Q:–*Sri P. O. Satyanarayana Raju (Kosigi)* Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) the amount allotted to this State under Central Schelarships for the financial year 1963-64;

(b) the number of pupil in the State that were awarded Central Scholarships during 1963-64; and

(c) what was the criteria observed in awarding Central Scholarships ?

The Minister for Social Welfare (Smt. T.N. Sadalakshmi)

(a) Rs. 20,93,500-00

(b) 5,430

the previous examination. One failure on the part of Scheduled Castes pursuing Medical and Engineering courses was condoned.

(3) Other Backward Classes :—A pass in the previous examination. Renewals were sanctioned on the basis of caste, and fresh Candidates were given scholarships on the basis of economic criteria.

Sri P. O. Satyanarayana Raju :—What is the amount allotted to the Kurnool District and how many students are benefitted by this scholarship ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:— జిల్లాలవారీగా ఇన్ఫర్మేషన్ అడుగుతున్నారు. దానికి సెపరేట్ నోటీసు ఇవ్వాలి.

శ్రీ సి. కె. నారాయణరెడ్డి (పీలేరు) :—ఎకనమిక్ క్రయిటీరియాబట్టి—1500 రు. ఆదాయం వచ్చేవారికి 3000 రు. ఆదాయం వచ్చేవారికి ఇస్తామన్నారు. కాని, ఆ చరణలో జరుగుతున్న దేమంటే—500 రూపాయలు ఆదాయం వచ్చేవారికే వచ్చింది. మిగతా వారంతా డిప్రయివ్ అయిపోయారు. కాబట్టి, 1500 రు. లోపు ఆదాయం వచ్చేవారికి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో చదువుకొనేవారికి ఇచ్చేదానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు ? దీనిని మోడిఫై చేస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—అన్ని విషయాలు ఆలోచించి ఇది ఫిక్స్డ్‌గా చేశారు. ఇక ఇప్పుడు మోడిఫై చేయటానికి అవకాశం లేదు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్‌రెడ్డి :—స్కాలర్‌షిప్స్ విషయమై 20లక్షల రు. లు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి వచ్చింది అన్నారు. ఆ డబ్బు అంతా ఖర్చుపెట్టారా ? ఏమైనా లేప్స్ అయినదా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—డబ్బు ఏమాత్రం లేప్స్ కాలేదు. పైగా ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చు కూడా అయినది.

శ్రీ జి. బాపనయ్య (నిడుమోలు) :—పావర్టీ కమ్ మెరిట్ బేసిస్ అంటే ఏమిటి ? ఎంతవరకు మెరిట్ చూస్తున్నారు ? పావర్టీ అంటె వెలజీతం ఎంత ఉండాలి ? సంవత్సరానికి ఎంత ఆదాయం ఉండాలో తెలవిస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి :—సంవత్సరానికి 1,500 రు. లు

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—మినిష్టర్ గారు 20,93,000 రు. పైన వచ్చిందని చెప్పారు. ఇది ఫిక్సెడ్ ఎమౌంటా ? లేక అది ఇంకా పెరగటానికి అవకాశం ఉన్నదా ? డబ్బు తక్కువగా ఉన్నదని చెప్పి. 500 రు. పైన ఆదాయం వచ్చే వారికి ఇవ్వటానికి వీల్లేదని చెప్పారు. ఒకప్రక్క 1500 రు. ఆదాయం వచ్చేవారికి ఇవ్వవచ్చునని చెప్పి, రెండవప్రక్క 500 రు. లకు లిమిట్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది ?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి :—20 లక్షలు కేటాయించినారు. ఇది ఫిక్సెడ్‌గా కాదు. అదనంగా ఖర్చుపెడితే, కేంద్రప్రభుత్వం అదనంగా కూడ ఇస్తుంది షెడ్యూల్డుకాస్టువారు ఖర్చుపెట్టారు. అదనంగాకూడ ఇచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎకనమిక్ క్రయిటీరియాబట్టి ఇది ఇవ్వాలని ఇది ఫిక్సు చేసుకొన్నారు. కాబట్టి మోడిఫై చేయటానికి మరి ఏ అవకాశము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. కె. నారాయణరెడ్డి :—500 రు లోపు ఆదాయం ఉన్నవారికి ఇచ్చారు. అట్లాగాక 1500 రు.లోపు ఆదాయం ఉన్నవారందరికి ప్రభుత్వం స్కాలర్‌షిప్సుఇచ్చి, యీ గవర్నమెంట్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు వ్రాస్తే, వారు డబ్బు అదనంగా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా ? దాని విషయం ఏమి ఆలోచన చేశారు ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :— ప్రస్తుతం ఏమీ ఆలోచించలేదు.

శ్రీ ఎస్. ఆర్. దాట్ల (అత్తిలి) : అదనంగా ఎంత ఇవ్వగలరో చెప్పగలరా ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :— ఎలాట్ చేసిన మొత్తానికి మించి అదనంగా scheduled castes, scheduled tribesకు 11 వేలు ఖర్చుపెట్టగా, యీ 11 వేల రు,లు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అదనంగా ఇచ్చినారు.

Sri T. Balakrishnaiah :—May I know who is the sanctioning authority for the Central Government scholarships to scheduled castes, scheduled tribes and other backward communities ?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి :—Social Welfare Director గారు.

Sri T. Balakrishnaiah:—Will the Government consider the question of transfering these scholarships also to the zilla Parishads just as they have transferred the State Government scholarships to zilla parishads ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :—పూర్వం జిల్లా పరిషత్ వారికే యీ పాక్కు ఇచ్చినారు. అప్పుడు కొంత లాస్ ఆఫ్ టైమ్ ఏర్పడడంవల్ల, request చేయడం మూలాన Social Welfare Directorకు తిరిగి ఇవ్వబడింది.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కాలర్‌షిప్స్‌కు క్రయిటీరియా నెలకు 30 రు. సంవత్సరానికి 360 రు. లోపు ఆదాయం ఉండాలని అనటం అది చాల అన్యాయం. నెలకు 30 రు.లతో ఎవరు బ్రతుకుతారో నాకు తెలియదు. దానివల్ల, తక్కువ ఆదాయం చూపించి, అబద్ధాలు చెప్పటమో, ఆఫీసర్సును లోబర్చుకొని వ్రాసుకోవటమో జరగాలి. అది అన్యాయమని దానిని రెయిజ్ చేయాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు ప్రభుత్వం చెప్పే ఆలోచనలో ఉందా ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :—30 రు. అని చెప్పలేదు. నెలకు 150 రు అని చెప్పాను.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :— నేను యీ మధ్య డైరక్టర్‌ను కలుసుకున్నాను. 30 రు.లు ఆదాయం ఉంటేనే వస్తుందన్నారు. 30 రు. ఆదాయం ఉన్నవారికికూడ యీ సంవత్సరం కొంతమందికి రాలేదు.

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :— ఆ విషయం తెలుసుకొని, ఆలోచించి చెబుతాను.

శ్రీ జి. బాపనయ్య :—సంవత్సరానికి 1500 రు. ఆదాయం ఉండాలని సీలింగ్ ఉన్నా- merit cum poverty basisకనుక, అందరికంటె తక్కువ ఆదాయం ఎవరికి వస్తుందో వాళ్ళలో మెరిట్ తీసుకొని, నెలకు 20 రు. వచ్చేవారికి ముందు వచ్చింది. తర్వాత 30 రు. ఆదాయం వచ్చినవారికి వచ్చింది. ఈ సీలింగ్ 500 రు. సంవత్సర ఆదాయం మించి దాటలేదు. ఎవరైతే తహశీల్‌దార్ దగ్గరనుండి దొంగసర్టిఫికేట్ తీసుకువచ్చి తక్కువ ఆదాయం వేశారో, వారికి ఇచ్చారు. విఘాతా

ఆదాయం తక్కువగలవారికి రాకుండా పోయింది. ఆ విధంగా గత సంవత్సరం జరిగింది. దీనిని Director of Social Welfareకు represent చేశాము. ఈ సంవత్సరమైనా సరైన చర్య తీసుకొంటారా ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :—150 రు. లోనే ఇది ఇమిడిఉన్నది దానికంటె తక్కువ వేతనం వచ్చేవారిని కన్‌సిడర్ చేస్తారు. ఆ విషయం బాపనయ్యగారు నన్ను కలుసుకొని చెప్పారు. 150 రు. ఉన్నవారికి ముందు కన్‌సిడర్ చేస్తూ ఉన్నారు. తక్కువ వేతనం ఉన్నవారికి దొరకకుండా పోతున్న విషయం చెప్పినారు. అది అన్యాయంగానే కనబడుతున్నది. ఈ విషయం ఆలోచించి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారికికూడ వ్రాస్తాము. Certificate sort out చేసేటప్పుడుకూడ యీ విషయం జాగ్రత్తగా చూడమని మేము ఆఫీసర్స్‌కు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాము.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య (మదనపల్లి) :—అధ్యక్షా, సంవత్సరానికి 500రు. ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు— యీ షెడ్యూల్డు కాస్టు విద్యార్థులకు ఎవరికైనా యీ స్కాలర్‌షిప్స్ రెఫ్యూజ్ చేయబడినవా ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :— షెడ్యూల్డు కాస్టుకు 300 రు. ఆదాయం వారికి ఇవ్వబడుతుంది.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య:—ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి ప్రొసీజర్ మేరకు స్టేట్ గవర్నమెంట్ స్కాలర్‌షిప్స్ జిల్లా పరిషత్ లెవెల్ లో జిల్లాపరిషత్ వారు శాంక్షన్ చేస్తున్నారు. Central Government scholarships Director of Social Welfare ఇస్తున్నారు. ఇందువల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నవి. అది ఏమిటంటే— ఈ స్కాలర్‌షిప్స్‌కొరకు అప్లయిచేసినవారు స్టేట్ గవర్నమెంట్ స్కాలర్‌షిప్స్‌కు, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కాలర్‌షిప్స్‌కు- రెండింటికి- అప్లయి చేయుట, ఏదైతే ఎక్కువ ఎమౌంట్ వస్తుందో దానిని పుచ్చుకొని, తక్కువ వచ్చిన ఎమౌంట్ రిటర్న్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల అందరికీ సక్రమంగా పంచటానికి వీల్లేక పోతున్నది. చాలామంది స్కాలర్‌షిప్స్ తీసుకోలేక పోతున్నారు. కాబట్టి ఆ విధంగా లేకుండా అన్ని స్కాలర్‌షిప్స్ ఒకే సోర్స్‌మూలంగా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వం ఏమైనా

నికి అధికారం ఉంచాలని చాలామంది request చేసినారు. ఈ requestను consider చేసి, వారికి ఇవ్వబడింది. రెండు స్కాలర్‌షిప్స్‌కు అప్లయిచేసి, ఎక్కువది తీసుకొంటారు, తక్కువ scholarship reject చేస్తారనేమాట చెప్పినారు. ముందే, స్టూడెంట్స్ ఒక స్కాలర్‌షిప్ మాత్రమే తీసుకోవలసి ఉంది. వారికి శాంక్షన్ అయిన రెండింటిలో వారు కావలసిన స్కాలర్‌షిప్ ఏదైనా ఒకటి వారికి ఇవ్వబడుతుంది.

Kurnool Market Committee, Adoni.

520—

*1183 Q: *Sri S. Jaya Raj*; Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether any retrenchment of staff has been made in the office of the Kurnool Market Committee, Adoni;

(b) if so, whether any permanent employees have been retrenched; and

(c) whether they were given reasonable notice before they were retrenched?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balarami Reddy): (a), (b) & (c) Yes, Sir.

శ్రీ సి. కె. సత్యనారాయణ రెడ్డి:—ఎంతమంది permanent ఉద్యోగస్థులను retrenchment చేసినారు? గవర్నమెంటునుంచి వారిని reinstate చేయాల ఉత్తరువులు పంపించారా? పంపితే వాళ్ళు చేర్చుకున్నారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—పర్మనెంటు ఉద్యోగస్థులను తీసివేసిన వాళ్ళలో ముగ్గురే ఉన్నారు. వాళ్ళకు యితర డిపార్టుమెంటులలో ఉద్యోగాలు దొరికేవాళ్లను అక్కడే పెట్టుకొని జిల్లా పరిషత్‌లోగాని, పంచాయితీ సమితులలో గాని లేకుండా Collector's Officeలోగాని ఉద్యోగాలు దొరికినప్పుడు అక్కడనుంచి వారిని బదిలీ చేయమని Collectorsకు orders యిచ్చినాము.

శ్రీ ఎస్. జయరాజ్:— కె. రాఘవన్ అనే clerkను అక్కడనుంచి తీసివేశారు. అతనికి యింతవరకు appointment దొరకలేదు. ఆదోని Marketing Committeeలో ఈ విషయాన్నిగురించి యింతకుముందు మినిస్టర్ గారికికూడ

representation యిచ్చాము. కలెక్టర్‌నుకూడా చూచాము. అతనికి యింత వరకు appointment ఏమీ రాలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం అతనికి appointment తవచ్చేటట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— వారు permanent ఉద్యోగస్థులు కాక పోవచ్చును.

శ్రీ ఎన్. జయరామ్ :— Oust చేసిన రాఘవరామ్ approved probationer. అతనికి 3½ years service ఉన్నది. As per the G. O. 1173, Food and Agriculture date 6-6-51 ప్రకారం one year service ఉండేవాళ్ళను confirm చేయాలని ఉన్నది. 3½ years service ఉన్నాగాని confirm చేయకపోవడంవల్ల, ఆ కమిటీ negligenceవల్ల వాళ్ళకు oustings వచ్చాయి. తిరిగి consider చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— నేను యిదివరకే మనవిచేశాను. పర్మనెంట్ ఉద్యోగస్థులనుమాత్రం యిద్దరినే తీసివేసినట్లుగా దానిలో ఉన్నది. మిగతావాళ్ళంతా probationers. అందుకే వాళ్ళను తీసివేయడం జరిగింది. వీళ్లందరు High Court కు పోయి Stay order తెచ్చినారు. ఆ writ petition యింకా decide కాలేదు. అందువల్ల తీసివేసిన వాళ్ళలో హెచ్చుభాగం ఉద్యోగంలో ఉన్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— High Courtలో writ వేసిన వాళ్లను restore చేసినారు. మిగిలింది ఒకరు ఇద్దరు. ఒక్క అతనికి probation పూర్తి అయింది. Probation పూర్తి అయితే permanent క్రింద లెక్క. వాళ్ళను ఎందువల్ల absorb చేసుకోలేదు. రెండవచోట appointment యిచ్చేంతవరకు వాళ్ళను అక్కడే ఉంచాలి. Over age అయినారు. వాళ్ళు రెండవదానికి పోవడానికి వీలులేదు. వాళ్ళ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— ఏదో పెద్ద ఉద్దేశ్యం పెట్టుకొని వీళ్ళను తీసివేయడం కాదు. అక్కడ వసూలుచేసేడబ్బుతో Marketting Committee లకు వచ్చేటటువంటి రైతులకు హెచ్చుగా amenities కలుగజేయాలి అనే ఉద్దేశంతో యిది ప్రారంభించబడినాయి. Marketting Committeeలు విపరీతంగా సిబ్బందిని పెంచి, వాళ్ళకు వచ్చే డబ్బులో 100కి, 50, 40 ఖర్చు పెడితే

ప్రభుత్వం ఊరికే చూపేదానికి వీలులేదు. అందువల్ల వాళ్లు వసూలుచేసిన డబ్బులో 100కి 20 రూపాయలు సిబ్బందికి ఖర్చు పెట్టాలని ఉత్తరువులు చేసినాము. ఇట్లా చేసినందువల్ల ఒకరికో యిద్దరికో యిబ్బంది కలుగవచ్చు. కాని వాళ్ళనుకూడ యితర departmentsలో absorb చేయమని చెప్పినాము. ఇంతకంటె ఎక్కువ చెప్పాల్సిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :— I am to announce that questions for which answers have been received and which are not orally answered during the present meeting of the Assembly are placed on the Table of the House for the information of the hon. Members. Two sets of answers for the same are placed in the library for the information of the members.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— మేము queitions వేసిన దానిలో కొన్ని కొన్ని Simple questions, starred questions పంపిస్తే unstarred questions చేస్తున్నారు. అది ఇక్కడ officeలోనే చేస్తున్నారు అనుకుంటాను. ఒక question యిక్కడ ఉన్నది. ఉదాహరణకు, Ministers కు Houses కడుతున్నారు. ఒక్కొక్క House కు ఎంత అవుతుంది, Chief Minister House కు ఎంతఅవుతుంది అని. Answer కూడ రెండేళ్లైన్నది. Starred question క్రింద పంపించిన దానిని unstarred చేశారు. అటువంటివి కాకుండా చూడాల్సి వుంటుంది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

Sales Tax on Text Books

461—

*870 *Sri P. Anthony Reddy* :— Will hon. the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Director of Printing had collected sales tax on Text Book-sellers and Panchayat Samithis etc. from 1-8-1963 till about the middle of December 1963 ;

(b) if so, what is the amount of sales tax collected ;

(c) whether the Government direct the Director Printing to refund the amount to the various Book Sellers etc. as cash collection of sales tax is not correct ?

A— (a) The answer is in the affirmative.

(b) Rs. 5.66—62 nP.

(c) No, sir;

It will not be administratively desirable to refund the amounts already collected, as the agents who have paid the tax would have received the tax amount from their purchasers and they cannot in future refund the same to their respective purchasers. Further such tax collected in respect of transactions not liable to tax under the Andhra Pradesh General Sales Tax Act 1957, has to be paid to Government according to section 5–c of the Andhra Pradesh General Sales Tax Amendment Act, 1963 and hence Government are entitled to retain that amount with themselves.

Anomalies in the implementations of Additiona Assessment Act.

462—

* 960 (4621) Q. — *Sri K. Govinda Rao* :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(b) The report of the Collector, Srikakulam is awaited in the matter. A decision will be taken after Collector's report is received.

Enchoachment on Government Houses

463—

*1146 (4005-E) Q.—*Sri P. Mahendranath* :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the patwari of Gopalpet village, Nagarkurnool taluk, Mahabubnagar District has encroached upon the Govt. land bearing S. No. 672 which had been acquired for the Harijan House sites and fradulently got the land assigned recently in the name of his minor daugter ; and.

(b) If so, whether it is also a fact that the matter was brought to the notice of the Government but no action was taken so far ?

A :— (a) Yes, sir.

(b) No sir. But on receipt of objection petition the Collector Mahbubnagar took action under sec. 166 (E) (2) of the Hyd. land Revenue Act and cancelled the patta granted in the name of Patwari's minor daughter, and asked the Tahsildar to take action for eviction of the person in possession of the land.

Krishnadevipet village

464—

* 984 (4740) Q.-- *Sri M. Pitchaiah* :— Will the hon. Minister for Revenue be plased to state :

that in view of the fact that Krishna Devipet Village, Visakhapatnam district is entered in the Government Records as K. D. pet, whether the Government propose to change the same as Krishna Devi pet ?

A :— The name of Krishna Devi Pet Village stands entered in the Government records as such and not as K. D. Pet. The question of changing the name does not therefore arise.

Failure of Paddy in Tirumalapuram Village.

465—

*797 (3396) *Q. Sri K. Ramaiah Chowdary*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the ryots of Tirumalapuram Village, Udayagiri Taluk, Nellore District have submitted any petition to the Revenue Divisional Officer, Kavali in 1372 Fasli during the jamabandi requesting for remission on account of the failure of paddy crops in the wet land under the tank of their village during 1372 Fasli ;

(b) if so, whether any remission has been given to the said ryots ;

(c) if not, the reasons therefor ;

(d) whether remission has been given in any of the neighbouring villages of Tirumalapuram during 1372 Fasli and

(e) if not the reasons therefore ?

A :— (a) The answer is in the affirmative.

(b) & (c) No remission was granted as the yield was 4 to 5 annas and as the ryots did not apply for remission in time as required under rules.

(d) & (e) No remission was granted as the yield was 4 to 5 annas and as the ryots did not apply for remission before harvest of the crop.

Reclamation of Waste Lands

466—

*90J (4278) Q: *Sri P. Rajagopal Naidu* :-Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether any amount was allotted for the recla mation of waste lands (as recommended by waste land survey) in our State during 1964-65 ;

(b) if so, the districts in which the scheme is going to be taken up ?

A :—(a) Yes, Sir ,

(b) Guntur, Krishna, Nellore, Hyderabad, Karimnagar, Anantapur, Nalgonda, Kurnool and West Godavari districts.

Permission to the Ryots.

467—

*929 (4395) Q: *Sri S. Vemayya*;—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state .

(a) whether there is provision in the B. S. O. to grant remission to the ryots, if the crop fails owing to the pests : and

(b) if not, whether there are proposals with the Government to make such provision in the B. S. O.

A : (a) and (b) According to the provisions in the remission rules issued by the Government in February

1964 remission will be granted under seasonal remissions if the crops are damaged due to plant diseases in the case of wet or irrigated dry lands and in the case of dry lands. When there are widespread calamities such as famine, drought and general failure of crops or when there are local calamities caused by hailstorms, locusts and the like.

Penalties on Dry and T. J. Lands

468—

*1118 Q : *Sri P. Subbaiah*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

Whether there is any proposal to relax the G. O. relating to the levy of penalties on dry lands and T. J. lands in the State ?

A :—Yes, Sir.

Consolidation of Holdings in Chittoor District

469—

*1056 Q : *Sarvasri P. Rajagopala Naidu and C. D. Naidu* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether consoildation of holdings is taken up in Chittoor District this year ; and

(b) if so, the taluk and the villages taken up ?

A : (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

Ragi Crop in Kanigiri Taluq

470—

*980 (4762) Q : *Sri M. Pitchaiah.*—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

Whether it is a fact that there is complete failure of Ragi crop in Kanigiri Taluk, Nellore District during 1963-1964 ?

A : No, Sir.

Survey Operations.

471—

*1058 Q : *Sarvashri P. Rajagopal Naidu and C. D. Naidu* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Survey operations are being conducted in the Telegana area;

(b) if so extent surveyed so far ?

A :—(a) The answer is in the affirmative

(b) The extent surveyed in the Telangana area upto 31—5—64 is as follows :

			Sq. miles.
1.	Nalgonda	...	2408-49
2.	Hyderabad	...	698-06
3.	Karimnagar	...	238-82
4	Khammam	...	1128-21
5.	Mahabubnagar	...	1092-51
6.	Nizamabad	...	308-73
7.	Warangal	...	425-44
8.	Adilabad	...	125-64
	Total	...	6425-90

Central Survey Offices, Madras.

472—

*1065 Q : *Sarvashri P. Rajagopal Naidu and C. D. Naidu* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state ;

(a) whether any charges are being paid by this State to the Madras State towards the expenditure on account of the Central Survey Office, Madras ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

A :—(a) The answer is in the affirmative.

(b) The present Central Survey Office of Hyderabad formed with the outmoded printing machinery of the former Hyderabad Government is able to print only certain types of maps and forms, but is unable to undertake the printing of multi-coloured maps of Taluks, Districts and State and some other maps which require the equipment of photozinco printing machinery. Therefore such multi-coloured maps and forms etc., are being got printed in the Central Survey Offie. Madras as per the conditions agreed to at the time of formation of Andhra and the cost of the same is being paid to Madras Central Survey Office.

Survey of Machkund Catchment Area.

473—

*1067 Q : *Sarvashri P. Rajagopal Naidu and C. D. Naidu* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether survey of Machkund catchment area under the soil conservation scheme is being carried out ; and

(b) if so the extent surveyed by the end of 31-3-64 ?

A :(—a) The answer is in the affirmative.

(b) the extent surveyed upto 31-3-64 is 202-95 sq. miles.

Rehabilitation of Migrants from East Pakistan.

474—

*597 (4182) Q : *Sarvasri A. Sarveswara Rao, Sri G. C. Kondaiah and Sri M. Pitchayya* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government have informed the Government of India its willingness to take in a substantial number of refugees from East Pakistan to settle them either on land or in industries in Andhra Pradesh and submitted a detailed plan for the rehabilitation of the migrants ;

(b) if so, what are the details of the plan and the share of expenditure by the Centre to be borne ; and

(c) what is the total number of refugees allotted to Andhra Pradesh and where they are going to be settled ?

A ;—(a), (b) & (c): The Government have agreed to rehabilitate 2,000 families of migrants from East Pakistan. A scheme for reclamation of about 12,000 acres of lands in forest blocks of Esagoan and Kodamba in Adilabad District has been sent to the Government of India for according their sanction. It is proposed to resettle all the 2,000 families on these lands. The entire expenditure on the rehabilitation scheme wlll be borne by the Government of India.

Dearness Allowance of the State Employees.

475—

*1184 Q : *Sri A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the State Government has requested the Government of India for subsidy to increase the Dearness Allowance of the State employees during the current financial year ; and

(b) whether it is also a fact that the Centre has accepted it in principle and promised to give relief to the State Government employees in some form or other?

A :—(a) The State Government has not made such an approach.

(b) In view of the reply given to the first part of the question, this does not arise.

Krishna Water to Madras City

476—

*298 (4194) Q : *Sri A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Government of Madras has submitted a scheme for pumping water from Krishna River (Nagarjunasagar and Srisailam Projects) to Madras City for consideration of the State Government ;

(b) if so, when and at what stage the negotiations stand at present ?

A : (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Lascars.

477 –

*338 (4372) Q: *Sri S. Venayya* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether there is any disparity between scale of pay of Lascars working in Andhra area and those of the Telangana area ;

(b) if so, to which extent;

(c) whether the disparity will be removed; and

(d) if not, the reasons therefor?

A :—(a) Yes, Sir.

(b) The scale of pay of Lascars (as revised in 1961) in the Telangana area is Rs. 50–1–59–2–65, while the scale of pay of Lascars in the Andhra area is Rs 18—½–A–25 for permanent incumbents and Rs. 14–1–18 for temporary personnel. The scale of pay of Lascars in the Telangana area was revised in 1958 and again in 1961 consequent on the merger of D. A. with pay. The pay scales of Lascars in the Andhra region, however, remain as they were in 1951.

(c) & (d) the question of extending the scales of pay of Lascars in the Telangana area to Lascars in the Andhra area is under the active consideration of Goverment.

Control of Floods in Appapuram Project Area.

478—

*(477) Q : *Sri N. Venkataswamy* :—Will the hon. Minister for Public Worksbe pleased to state :

(a) whether any estimate was prepared for controlling the floods of Nakkavagu and Kondavagu drains in Appapuram Project area in Guntur District ;

(b) if so, the total amount of the estimate ; and

(c) when the work would be taken up for execution?

A :(—a) Yes, Sir.

(b) Rs. 5,15,0?0.

(c) As the Plans and estimates have yet to be finalised, it is not possible to say now as to when the work will be taken up.

F. T. A. in P. W. D.

479—

*325 (4322) Q : *Sri P. Rajagopal Naidu* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state ;

Whether the Government will consider suitable revision of F. T. A. in P. W. D. in view of the increase in the Railway and Bus fares ?

A : As the revision of F. T. A. in view of the increase in Railway and Bus fares is a general question affecting all departments of the Government, the question of considering any revision with reference to a particular department does not arise,

Ramperu Area, Bapatla Taluq.

480--

*285 (4157--A) Q : *Sri J.L.N. Chowdary* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the amount allotted in the State Budget of 1964–65 to the Romperu area of Bapatla Taluk to excavate the drainages which were completely silted during the recent floods ;

(b) what is the total amount given by Central Government for 1964-65 to control the floods in our State and-how much of the same is allotted for the above scheme ;

(c) whether the Drainage division for Romperu area as promised by the Hon'ble Minister recently would be established at Chirala Town ?

A :—(a) No amount as been allotted in the Budget for 1964-65 to the Romperu area, Bapatla Taluka, for excavation of drains.

(b) An amount of Rs. 22.00 lakhs has been allotted for Flood Central Schemes during 64—65. But no amount is being utilised out of the above amount for drainage scheme in the Romperu area.

(c) Proposals have not yet been received by the Government. The matter will however be examined after consulting the Chief Engineer concerned.

Bridge across the Allugu Vagu.

481—

*487 Q : *Sri P. Subbaiah* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether there is any proposal for the construction of a bridge across Allugu Vagu between Cumbum Taluk and Cumbum town :

(b) if so, when, if not, the reasons therefor ?

A:—(a) No, Sir.

(b) It is only an approach road to the P. W. D. Inspection Bungalow from Cumbum town. It is not an important road from the Highways Department point of view warranting the construction of a new bridge across the Allugu Vagu·

Flood Control Works in Krishna Delta System

482—

*334 (4349) Q: *Sri P. Rajagopal Naidu* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

A—:(a) the names of flood control works to be taken up by the Government in Krishna Delta system during 1964-65 ; and

(b) the expenditure to be incurred therefor ?

A:—(a) (i) Forming a flood bank to protect Krishna Lanka area in Vijayawada limits at an estimated cost of Rs. 10.48 lakhs.

(ii) Forming the Budameru Flood Banks above regulator on both sides upto Vellatur at an estimated cost Rs. 7.92 lakhs.

(b) As the above schemes are still in the preliminary stages the expenditure to be incurred for 64-65 cannot be indicated now.

Cheap Grain shops in Hyderabad.

491—

*236 (3936) *Q* : *Sri S. Vemayya* : - Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Municipal Corporation of Hyderabad has incurred a loss of Rs. 3 lakhs for running the Cheap Grain Shops in Hyderabad and Secunderabad cities during the years from 1959 onwards ; and

(b) if so, the reasons for the loss ?

A:—(a) The Municipal Corporation of Hyderabad incurred a loss of Rs. 2,35,655.87 for the period from 5—8—1959 to 15—6—1964 on the Fair Price Shops.

(b) The loss is mainly due to the following reasons :

(i) Shortages found at Municipal Godowns especially when the delivery of the rice and wheat was taken from the Rail-head;

(ii) Misappropriation by the salesman in charge of the Fair Price Shops ;

(iii) Irregular supply of rice from Government godowns ; and

(iv) Continuance of the staff upto 6—6—1964 though there were actually no sales from 1 -1—1964 upto 6—6—1964 and payment of retrenchment compensation to them.

Municipal Council, Tadepalligudem.

492—

*1153 (4035X) Q: *Sri Tenneti Viswanatham* : Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Municipal Council, Tadepalligudem. purchased recently a site of about two and odd acres from one of the Municipal Councillors at a cost of about Rs. 45,000.

(b) the location and nature of the site and the purpose for which it was purchased ;

(c) is it a fact that some six months prior to the purchase, the site was offered for Rs. 6,000 ; and

(d) has the purpose for which the site was purchased, been fulfilled ?

A:—(a) The answer is in the affiirmative. The Municipal Council, Tadepalligudem purchased 2 acres and 56

cents from one of the Municipal Councillors at a cost of Rs. 49,561-60 ;

(b) This site is situated. in 12th Ward abutting the main road leading to Kedakatla village from Koderu Nellajerla road. The site was purchased for providing housing facilities to the Municipal scavengers and sweepers.

(c) The answer is in the negative.

(d) The purpose has not been fulfilled yet.

Compensation to the Local Bodies

493—

* 306 (4204) Q. *Sri A. Sarweswara Rao*:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether any compensation is being paid to local bodies in Andhro Pradesh for the loss of income from fees on licences granted to motor vehicles and for loss of income from levy of tolls on motor vehicles on the basis of population of each local body ; and

(b) whether latest census figures are taken to work-out the compensation ;

(c) if not, what is the method and base year adopted to pay the compensation ?

A :—(a), (b) and (c)

Compensation to Zilla Parishads and Panchayat Samithis towards loss of income from Licence Fees and tolls :—

In the case of Zilla Parishads and Panchayat Samithis, compensation is being paid at the rate of 0–30 paise per head of population worked out on the latest census figures

to cover the loss of income from fees for licences granted to motor vehicles and the loss of income from tolls.

Toll Compensation to Municipalities :

In the case of Municipalities, the amounts of compensation are fixed on the basis of average income derived by the Municipalities concerned during the three years immediately preceding the abolition of tolls (i. e., during the three years prior to 1—4—1931 in the case of Municipalities in Andhra Region, and 1—4—1961 in the case of Municipalities in Telangana Region). This compensation is being continued even now.

Compensation for loss of income for licence fees :

As regards the compensation towards the loss of income from the fees for licences granted to Motor Vehicles, the question does not arise as far as Municipalities in Telangana Area are concerned as there was no levy of licence fees. In the case of Municipalities in Andhra Area compensation is being paid at an amount equal to the average income during the three years immediately preceding 1—4—1938.

Special Land Tax

494—

* 425 (4887) *Q. Sri G. C. Kondaiah* : Will the hon: Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether any special land tax is also being collected in the case of agricultural lands situated within the municipal limits in addition to the land revenue assessment collected by the Government ?

(b) Whether the municipal tax on such lands has been enhanced on par with the recent increase of land revenue assessment on agricultural lands by the Government ?

A:—(a) No, Sir.

(b) The answer is in the affirmative in so far as the Mnnicipal Councils in Andhra Area are concerned. While it is in the negative in so far as it pertains to the Municipal Committees in Telangana Area.

Employment of Scheduled Castes and Tribes

495—

* 422 (4864) Q. *Sri A. Serveswara Rao*:—Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether the Government have received a communication from the Prime Minister, Nehru, suggesting more interest may be evinced by the Government on the employment of Scheduled Castes and Tribes in view of the dissatisfaction among them ; and,

(b) if so, what is the action taken by the Government to implement the suggestion ?

A:—(a) Yes Sir. It was a forwarding letter from Prime Minister enclosing a copy of the report of the Seminar on Employment of Scheduled Castes and Scheduled Tribes held under the auspices of the Planning Commission.

(b) The suggestions contained in the report are under examination of the Government.

Fair Price Shops

496—

* 830 (3881) *Q. Sri G. C. Kondaiah* : —Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the region-wise number of Fair Price shops opened in Nellore district from December, 1963 till now ; and

(b) the basis on which stock is being given to these shops ?

A :—(a)	Nellore Division	73
	Kavali Division	62
	Gudur Division	34
	Kandukur Division	57
	Total	226

(b) Stocks are supplied at the rate of ½ ton or 5 quintals of rice per shop, per day.

Agricultural Colleges.

497—

*1026 Q : *Sri G. C. Kondaiah* :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any seats in the Agricultural Colleges in the State, particularly in Bapatla College, have been reserved for the Children of Agriculturists during 1962, 1963, and 1964 ; and

(b) if so, how many ?

A:—(a) Yes Sir. Seats have been reserved for candidates with practical experience in Agriculture and aptitude for the profession.

(b) (i) 1*st year B. Sc.*, (Agriculture.)

2 seats in Agriculture College, Bapatla during 1961-1962.

3 seats in both the Agricultural Colleges at Bapatla and Tirupathi for 1962-63.

(ii) *Pre-professional course iu Agriculture.*

Name af Agricultural College.	61-62.	62-63.	63-64
1. Agricultural College, Bapatla	5	13	22
2. Agricultural College, Tirupathi	3	7	12

Millet Research Centre.

498—

*1041 (4971) Q: *Sri G.C. Kondaiah*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether a Millet Research Centre is started in Kaluvai, Nellore District this year ; and

(b) if so, the nature of the work done there ?

A: - (a) & (b): The opening of Millet Research Centre in Atmakur Taluq, Nellore District has been sanctioned. Necessary steps to select a suitable site and acquire the land for this station are under way and, the Research work will commence after the land is taken over and developed.

Anab-e-shahi Grapes.

499—

*1012 (4858) Q : *Sri A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any team has been constituted consisting of experts and progressive farmers to visit important grape growing areas in the country and submit their findings to the Government so as to fix the optimum production of the "Anab-e-shahi grapes in the States ; and

(b) If so, who are the members of the team ?

A:—(a) and (b) The matter is under consideration.

Demonstration Farms.

500—

*967 (4656) Q: *Sri A. Sarveswara Rao*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the centrally sponsored scheme of establishing 32 Demonstration farms for propagation of improved agricultural practices under Nagarjunasagar area was implemented in 1963-64 ; and

(b) if so, whether the work done at the Demonstration farms was reviewed ?

A:—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

Price for Rice and Paddy.

501—

*1021 Q: *Sri G.C. Kondaiah* :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Central Government has asked the State Government in March, 1963 to suggest prices for rice and paddy ;

(b) if so, the price suggested by the State Government ?

(c) the quantity of rice and paddy procured by the State Government during 1963-64 ; and

(d) the quantity of rice taken by the Central Government and kept for State Government's requirements ?

A:—(a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

(c) A quantity of 2,31,533 tonnes was procured during the Calendar Year, 1963.

A further quantity of 1,39,958 tonnes was procured from 1—1—1964 upto 30—6—1964.

No paddy was procured in 1963 or 1964.

(d) The entire stocks have been taken by the Central Government and none ear-marked for the use of State Government. The requirements of State Government for the Fair Price Shops are, however, being met from the Central Storage reserves of the Central Government.

Surplus Paddy.

502—

*1016 Q: *Sri G.C. Kondaiah*:—Will the hon. Mini ter for Agriculture be pleased to state :

(a) how much surplus paddy is there in the State generally for the year and particularly for this year ; and

(b) whether Central Government has allowed any amount or paddy of rice to be sent to other States ?

A:—(a) Generally the surplus paddy in the State ranges from 8.5 to 9.0 lakhs tonnes and particularly this year it is estimated at not less than 9 lakhs tonnes.

(b) The Central Government have not allowed paddy and rice to be exported on private account to States other than those in the Southern Zone. Export on private account even to the States within the Southern Zone is subject to 25% rice levy.

Paddy Godowns

503—

*1020 Q : *Sri G. C. Kondaiah*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there are any rice or paddy godowns that are under the management of the Central Government in Andhra Pradesh State, if so their number and location ; and

(b) the number of godowns that are under the management of the State Government ?

A:—(a) Yes, Sir. There are 11 Central Godowns in the Andhra Pradesh State and they are located at Hyderabad, Timmancherla, Bobbili, Visakhapatnam, Kakinada, Tadepalligudam, Bhimavaram, Krishna canal; Masulipatnam, Kavali and Gudur.

(b) 148.

Report on Road Transport Corporation.

504—

*623 (4461) Q : *Sarvasri G. C. Kondaiah and A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether the Accountant General. Andhra Pradesh has submitted a report on the Road Transport Corporation : and if so, what is the nature of the report ;

(b) what is the loss so far according to his report and the reasons therefor ;

(c) whether there is any proposal to increase the bus fares ; and

(d) what is the expenses of a bus per mile of its running at present ; whether there is any likelihood of decreasing the expenses ?

A:–(a) The Accountant General forwarded for remarks of the State Government a draft review on the working

of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation from 11—1—1958 to the end of the year 1962-63. The review is proposed to be included in the State Audit Report 1964.

(b) The Appropriation Accounts of the Government of Andhra Pradesh for 1962-1963 and Audit Report 1964 as finally certified by the controller and Auditor-General of India will be laid before the State Legislature and the irregularities commented upon therein will be considered by the Public Accounts Committee of the State Legislature. The Annual Accounts of the Corporation for the year 1962-63 as certified by the Accountant General together with the Audit Report thereon were laid before the State Legislature during its last Session. According to these accounts, the Corporation incurred a loss of Rs. 64.56 lakhs during 1962-63. Prior to 1962-63 the Corporation did not incur any loss.

(c) There is no proposal under the consideration of the Government to increase the bus fares.

The Corporation is taking all possible efforts to reduce the expenditure by adopting various ways and means.

Tax on Motor Vehicles.

505—

*521 (2875 Q ; *Sri G. Rama Rao* :—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) the number of Motor Vehicles that are exempted from taxation under Motor Vehicles Taxation Act in the State for the year 63-64 ; and

(b) the total amount of tax normally due from the Vehicles mentioned in (a)

(a) 2,620.

(b) 64,72,856/-

(UNSTRARED QUESTIONS)

Qnarters for Ministers.

121 –

604 (4338) Q:— *Sri P. Rajagopal Naidu* :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) where any amount was allotted for the construction of quarters for Chief Minister and Ministers during 1964-65; and

(b) if so, the estimate of the above buildings ?

A:— (a) & (b) :— Answer is placed on the Table of the House·

(a) Yes, Sir.

(b) The tentative estimate for the Chief Minister's building is Rs. 1,37,000/- and for five Ministers' buildings is Rs. 1,15,000/- each.

122—

National Defence Fund Collection.

637 (4604) Q— *Sri N. Mohan Rao* :— Will hon. the Chief minister be pleased to state :

(a) the amount collected towards the N. D. F. in the villages of Wardhannapeta and Sangam Panchayathi Samithis in Warangal district; and

(b) the village-wise amount of N. D. F. collected ?.

Answer placed on the Table of the House

(a) The amount collected towards the N. D. F. in the villages of Wardhannapeta and Sangam Panchayathi

Samithis in Warangal District is Rs. 41,257-44 nP. and Rs. 52,274-32 nP respectively.

(b) The village wise collections etc. in the above two Samithis are furnished in the annexures.

ANNEXURE I

Statement showing the details of collection of National Defence Fund-in Panchayat Samithi, Wardhannapet, Village-wise

S. No.	Name of the Village	Amount collected
		Rs nP.
1.	Punnule	600—00
2.	Upperpalli	1,200—00
3.	Nallaballi	2,000—00
4.	Katrial	982—53
5.	Yellendu.	1,681—62
6.	Puvoor	250—00
7.	Panthini	1,225—90
8.	Kondur	1,200—00
9.	Bollikunta	500—00
10.	Kothur	2,223—00
11.	Laibarthi	1,624—00
12.	Perkaid	1,250—00
13.	Raiparthi	1,738—87
14.	Katrepalli	1,116—00
15.	Sannoor	1,000—00
16.	Inole	2,040—00
17.	Haripiral.	946—00
18.	Pothreddipalli	300—00
19.	Tirmalayapalli	600—00
20.	Banduvthapur	1,069—00
21.	Milaram	1,503—00
22.	Devitipalli	132—00

23.	Wardhannapet	1,532—00
24.	Oblapur	500—02
25.	Mutiryalpalli	400—00
26.	Nandanam	1,059—00
27.	Tidugu	300—00
28.	Sagaram	500—00
29.	Thammadpalli.	225—00
30.	Jaffargadh,	2,325—52
31.	Muthapalli	444—00
32.	Mattimedalu	46—00
33.	Gadepalli	300—00
34.	Kondapur	616—00
35	Oukal	1,000—00
36.	Dannamupet	1,000—00
37.	Guttikal	200—00
38.	Jagannadhpalli	130—00
39.	Keshavapur	500—00
40.	Ramavaram	370—00
41.	Kolanpalli	500—00
42.	Gannavaram	500—00
43.	Singaram	700—00
44.	Individuals.	466—00
45.	Bank draft representing collections made by the president of the Samithi	2,461—98
	Total.	41,257—44

ANNEXURE II

Statement showing the details of collection of N. D. F. in Panchayat Samithi Block Sangam.

S. No.	Name of the village.	Amount collected
1	2	3
		Rs nP.
1.	Mangonda	970—00
2.	Yelkurthy	2,710—00
3.	Machapoor.	1,376—00
4.	Anantharam	539—00
5.	Kommal	950—00
6.	Viswanathpoor	1,010—00
7.	Mondrai	1,875—00
8.	Narlavai	376—00
9.	Mummadivaram	50—00
10.	Chintalpelli	1,178—15
11.	Pallarguda	1,225—00
12.	Ookal Havelli	1,100—00
13.	Geesgonda	1,442—53
14.	Nallabelli	625—00
15.	Dharmaram	879—00
16.	Gorrekunta	572—00
17.	Vasantapoor	419—00
18.	Stambampelli	339—00
19.	Dupakunta	410—00
20.	Vanchangiri	756—00
21.	Katrepelli	845—00
22.	Venkatapoor	580—00
23.	Kapulkanparthy	1,800—00
24.	Chennaram	1,100—00
25.	Lohita	1,225—00
26.	Shapur	532—00

(a) the mumber of Urdu medium Primary Middle and Higher Secondary Schools in the State as on the date of formation of Andhra Pradesh with particular reference to Hyderabad city ;

(b) the present number of Urdu medium schools through out the State ;

(c) the number of schools that were upgraded and new classes opened in Urdu medium schools after formation of Andhra Pradesh; and

(d) the details of the steps taken by the Government or promotion of Urdu education in the State ?.

A :— (a) to (d) :— A statement is placed on the Table of the House,

Answer placed on the Table of the House.

		TotalNo. of Schools in Andhra Pradesh.	Hyderabad City.
(a)	Primary Schools ...	959	104
	Middle Schools ...	66	15
	Higher :		
	Higher Secondary Schools...	85	16
(b)	*Primary Schools* ...	1,046	133
	Separate classes or sections	1,140	330
	Secondary Schools ...	79	31
	Sections or classes ...	409	251
(c)	*Schools opened* ...	47	—
	Classes ...	171	—

(d) The School authorities have been permitted to open separate sections for imparting instruction to pupils of

linguistic minorities (including Urdu) through the medium of their mother-tongue; when there is a minimum number of 10 pupils per class, or 30 per school requiring such facility in the case of Elementary Schools. The minimum strength prescribed for the purpose, in the case of Secondary Schools is 10 pupils in the Middle School stage and an average of 15 at the High School stage. In cases where there is need for such facilities this minimum strength is relaxed by the Department with a view to permitting managements of the schools to open separate sections even for smaller number of pupils of linguistic minorities.

Schools for the Blind

124—

412 (4745) Q:— *Sri M. Pitchaiah* :— Will the hon Minister for Education be pleased to state :

the number of students in various schools established for the blind during 1961–1962 and 1962–63 respectively ?.

A :— A statement is placed on the Table of the House.

Statement placed on the Table of the House.

Statement showing the number of students during 1961–62 and 1962–63 in the five schools established for the Blind in the State :

3. Luthern School for Blind, Rentachintala, Guntur District	28	14	42	34	16	50
4. Bapuji School for Blind, Chinnaravuru Tenali Taluq	—	—	—	12	6	18
5. Andhra Blind Model School, Bhimavaram	—	—	—	17	3	20

(Signed) Baquer Mahmood,
Deputy Secretary to Govt.

Supervisors and Junior Engineers.

125--

314 (4244) Q.— *Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether it was a fact that persons recruited for the posts of Supervisors and Junior Engineers in the Madras Engineering Subordinate Service in 1953 at Madras and opted to the Highways Department were regularised without ony prejudice to their relative seniority and whether their seniority was maintained in Andhra State ;

(b) whether the rule of communal rotation was applied for the entire batch of those candidates selected by the Madras Public Service Commission as a whole; and

(c) if not, the reasons therefor ?.

A :— The answer is placed on the Table of the House.

Paper placed on the Table of the House.

Clause (a) In Madras there was no separate recruitment of Junior Engineers and Supervisors for Highways Department. Madras Public Service Commission used to

select Junior Engineers and Supervisors and furnish the list to the Chief Engineer, P. D. W. (General), Madras, who was allotting Candidates to Highways Department. In the selection finalised in March 1953, (Deferred selection 1951) the Madras Public Service Commission Selected 274 Junior Engineers and Supervisors and forwarded the list to the Chief Engineer (General), Madras. In view of the impending formation of the Andhra State from 1-10-1953, the Government of Madras imposed a ban on the regular appointment of candidates on and after 15-3-53. As such their service were not regularised, nor, did the Chief Engineer, (General), arrange the seniority of the 274 candidates on the basis of the rule of reservation. After the formation of the Andhra State the Chief Engineer. (General) Madras furnished to the Chief Engineer (General), Andhra a list of 110 candidates of which 25 candidates were working in the Highways Department.

Since the Andhra State was formed on 1-10-1953 the Madras Public Service Commission fixed the seniority of the Junior Engineers and Supervisors (Highways) belonging to the Madras State deleting the names of the candidates allotted to the Andhra State. The names of the 110 Andhra candidates selected by the Madras Public Service Commission during 1953 were furnished to the Chief Engineer, P. W. D. (General), Andhra State, Kurnool The list of candidates selected by the Commission was furnished in groups, each one arranged in the order of merit i. e., (i) Schedule castes, Schedule Tribes, (ii) Backward Class, (iii) open competition and the names were not arranged in the order of relative seniority with reference to Rule of reservation. The Chief Engineer, P. W. D. (General) Andhra State, Kurnool should have fixed the seniority of the 110 candidates in consultation with the Andhra Public Service Commission. Instead, he fixed up only the relative seniority of the Junior Engineers and Supervisors allotted to Andhra Public Works Department deleting the

names of the 25 candidates alloted to the Highways Department. The Chief Engineer (Highways) Andhra State, Kurnool fixed up the seniority of the 25 Junior Engineers and Supervisors allotted to the Highways Department.

Clause (b) No, Sir.

Clause (c) The Chief Engineer, (General) Madras could not issue orders prior to 1-10-53 in respect of the entire batch of 274 (both Andhra and Madras candidates) fixing the seniority in accordance with the rule of reservation in vogue at that time due to the restriction imposed on regular appointments in view of the then impending formation of the Andhra State. Since the candidates were alloted to the Andhra State, consequent on its formation on 1-10-53 the Chief Engineer (P. W. D.) General Madras, could not do it after that date. In fact the ban imposed on regular appointments was lifted by the Andhra State only in January, 1954. In these circumstances the Chief Engineer, (General) Madras, did not fix the seniority among the 274 Junior Engineers and Supervisors including the 110 Andhra candidates selected during 1951-53 applying the rule of reservation in consultation with the Madras Public Service Commission.

Crimes

126—

693 (4956) Q:— *Sri P. O. Satyanarayana Raju*:— Wil the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) the number of Grave Crimes such as dacoity, cattle thefts, ordinary thefts, robbery, house breakings and murders reported in Adoni division during the calender year 1963 ;

(b) the number of such cases registered ;

(c) the number of cases for which charge sheets have been filed ;

(d) the number of cases convicted ; and

(e) the number of cases acquitted ?

(a) to (e) A statement is placed on the Table of the House.

Answer placed on the Table of the House

Statement showing the particulars of the Grave Crimes reported in Adoni Sub-division during the calendar year 1963.

Sl. No.	Nature of the Crime	Number of cases reported	Number of cases registered	Number of cases for which charge sheets have been filed.	Number of cases which ended in conviction	Number of cases which ended in acquittals	Cases disposed otherwise
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Dacoities	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	—
2.	Cattle thefts	27	27	22	13	9	—
3.	Ordinary thefts	108	108	61	41	18	2
4.	Robberies	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	—
5.	House breaking	81	81	44	40	4	—
6.	Murders	27	27	26	8	14	4

Samithi - Wise Number of Small Scale Industries.

127—

511 (1928) *Q:-Sri P. Gunnayya* : Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the Samithi-wise number of small scale industries like

i) Match Making ;
ii) Sugar Industry ;
iii) Hand Pounding ;
iv) Jaggeryo ; and
v) Oil Crushing in Srikakulam District ; and

(b) the Block - wise number of handicrafts Industries in the said District ?

A:—(a) & (b):—Answer is placed on the Table of of the House.

Answers placep on the Table of the House.

(a) The datails are as follows:

6 Small Scale Demonstration and production Schemes being run by the Industries and Commerce Department ;

22 Small Scale Industrial Units in the Private Sector registered by the Industries and Commerce Department and 9 Rural Community Workshops.

60 Industrial Cooperatives (Statement placed on the Table of the House)

(b) There are Two Industries Viz .,

(1) Development of Brass and Bell metal Industry in Parvathipuram Block; and

(2) Development of Veena making Industry in Bobbili Block.

Statement Showing the Small Scale Industries Scheme implimented in Srikakulam district by the Industries and Commerce Depatment.

Name of the Samithi		Name of the Scheme	Remarks.
Shermahammedpuram	1.	Scheme for Training cum production centre in Carpentary at Srikakulam	Non-plan Scheme
-do-	2.	Scheme for Training-cum-production centre in Blacksmithy at Srikakulam	-do-
-do-	3.	Production Wing attached to the Carpentry centre at Srikakulam	Plan schemes
-do-	4.	Scheme for the manufacture of Mattress and Bristle, Fibre unit, Srikakulam.	-do-
Sompeta	5.	Govt. Coir School, Baruva	Non-plan Schemes
-do-	6.	Coir Production wing attached to the Govt. Coir School at Baruva.	do-

Statement showing the Small Scale Industrial units in the private sector and registered by this Office in Srikakulam district.

S.No.	Name and Address of the Industry	Line of production	Capital investment	Annual production capacity	Name of the Samithi
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	Agro Industries.				
1.	M/s Bharat Cashew Mfg. Co. Palasa	Cashew Kernals	1,00,000	1500 tons	Kasibugga
2.	M/s Sri Jayasankar Cashew Mfg. Co., Palasa	-do-	45,000	4,00,000 tons	-do-
3.	M/s Sri Chandrasekhara Cashew Mfg. Co., Palasa	-do-	40,000	120 tons	-do-
4.	M/s. Sri Visweswara Cashew Mfg., Palasa	-do-	15,000	108 tons	-do-
5.	M/s Sri Rama Cashew Mfg., Co., Palasa	-do-	17,322	84 tons	-do-

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
6.	M/s Annapurna Cashew Mfg., Co., Kasibugga	Cashew kernels	80,000	120 tons	Kasibugga
7.	M/s Sri Sivasankara Cashew Mfg. Co., Palasa	-do-	80,000	150 tons	-do-
8.	M/s Sri Venugopal Cashew Mfg. Co., Palasa	-do-	75,000	240 tons	-do-
9.	M/s Sri Laxmi Cashew Mfg. Palasa	-do-	49,500	84 tons	-do-
10.	M/s Tarlana China Sriramulu, Palasa	-do-	20,000	120 tons	-do-
11.	M/s Gouri Sankar Cashew Mfg. Co., Palasa	-do-	95,000	144 tons	-do-
12.	M/s Sri Ganesh Cashew Mfg. Co., Palasa	-do-	7,000	60 tons	-do-
13.	M/s Sri Mahaveer Chshew Mfg. Co., Palasa		30,000	84 tons	-do-
14.	Choday Apparao Sugar & Industries, Kottakki, Salur Taluk	Khandasari Cristalsugar & Tamarind seeds powders	1,50,000	450 tons 500 bags	Bobbili

	Light Engineering.				
15.	Sri P. N. Murty, Palasa	Builders Hardware	25.000	35 tons	Shermahamadpuram
16.	A. Krishnarao & Sons, Porumidalapeta, Amudalavalasa	Door bolts, metric, weights, Laboratory items	10.000	Rs. 30,000	Amudalavalasa
17.	Veturi Buchibabu, Rajam	Agricultural implements.	3,000		Rajam
18.	Srikrishna Trunk Works, Parvatipuram	Trunks & Suitcases	3,000	3300 Nos.	Parvathipuram
19.	Narahari Bicycles parts Assembling and bicycle manufacturing works, Sompeta	Bicycle parts & accessories	1,50,000	No. 195	Sompeta.
	Non-ferrous Metal Industries.				
20.	M/s Sadasiva Metal Industries, Jangam Station Tekkali	Brassware.	25,000	--	Tekkali
21.	M/s Prakash Metal Works, Tekkali	Brass and allocated vessels	25,000	80,000	—
22.	M/s Sri Ram Metal Works, Tekkali	House hold utensils.	5,000	24,000	-do-

STATEMENT SHOWING THE DETAILS OF THE RURAL COMMUNITY WORKSHOPS FUNCTIONING IN SRIKAKULAM DISTRICT.

	Name of the Scheme.	Place.	Block.	Cost of the Scheme.	Amount spent.	Remarks.	Date of starting,
1.	R. C. W. for carpentry and Blacksmithy (W. P.)	Palakonda	Palakonda.	32,900	50923–50 upto 2/63	This is the total expenditure incurred from the inception of the Scheme.	3–4–60
2.	R. C. W. for Agricultural implements (W. O. P.)	Laxminarasupet.	Saribojjili.	19,952	16943–35 upto3/63		1–10–61
3.	R. C. W. for carpentry and Blacksmithy (W. P.)	Kotabommali.	Kotabommali.	32,900	38758–27 upto 2/63		15–3–61.

4.	R. C. W. for manufacture of Agricultural implements, carts etc.	Kummarigunta.	Sarvakota.	19,952	Information not received.		11-10-61.
5.	R. C. W. (W. P.)	Bejjipuram	Ranastalam.	35,360	8766-55 upto 3/63		Report not received.
6.	R. C. W. for carpentry and Blacksmithy (W. P.)	Amadalavalasa.	Amudalavalasa.	32,900	12513-36 upto 3/63		24-5-61.
7.	R. C. W. (W. P.)	Donikinivalasa.	Bobbili	35,360	—	not yet started.	
8.	R. C. W. (W.O.P.)	Jayanthi.	Ramabhadrapuram.	21,912	—	-do-	
9.	R. C. W. (W.O.P.)	Ichapuram.	Inchapuram.	24,644	12967-45 upto 2/63.		18-4-61

List of Industrial Cooperative Societies Registered in Srikakulam district as on 31- 3--64.

* 1. (a) Khadi and Village Industries Commission:—

(a) Leather Industry.

1. Tanning and Leather Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Savarakota.

2 Leather Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Thimmapuram.

3. Ichapuram Leather Tanner Workers Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Ichapuram.

4. The Paropuram Village Leather Workers Industrial Co-operative Society-Parapuram.

(b) *Village Oil Industrial Co-operative Societies:*—

1. The Kotabommali Oil Producers Co-operative Society Ltd., Kotabommali.

2. The Polaki Oil Mongers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Polaki.

3. The Murapaka Oil Mongers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Murapaka.

4. The Mamidipalli Ghani Oil Production and Sale Society Ltd., Mamidipalli Mandasa Rs. P. O. Sompeta Taluk.

5. The Muddada Ghani Oil Production and Sale Co-operative Cottage Industrial Society Ltd , Muddada.

6. The Tholapi Ghani Oil Production and Sales Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Tholapi.

7. The Oil Mongers Production and Sales Cooperative Cottage Industrial Society Ltd., Chintada.

8. The Saravakota Ghani Oil Production and Sale Co-operative Society Ltd., Saravakota.

9. The Veerabhadrapuram Ghani Oil Production and Sale Cooperative Society Ltd., Veerabhadrapuram.

10. The Ampolu Oil Mongers Cottage Industrial Cooperative Society Ltd., Ampolu.

11. The Nizamabad Oil Mongers Cooperative Society Ltd., Nizamabad.

12. The Badangi Oil Mongers Cooperative Cottage Industrial Society Ltd., Badangi.

13. The Rajam Oil Mongers Cooperative Cottage Industrial Cooperative Society, Rajam.

14. Balizipeta Oil Mongers Cooperative Cottage Industrial Society, Balizipeta.

15. Sri Rama Oil Mongers Cooperative Cottage Industrial Society, Hiramandalam.

16. The Oil Mongers Cottage Industrial Cooperative Society, Narsipuram.

17. The Oil Mongers Cooperative Cottage Industrial Cooperative Society, Baduraipeta.

Carpentry and Black Smithy Industrial Cooperative Society :—

1. The Kamakshi Carpentry and Blacksmiths Workers Cottage Industrial Cooperative Society Ltd., Baruva.

2. Sri Malleswara Carpenters and Furniture Manufactures Cooperative Cottage Industrial Society Ltd., Avalangi.

3. Sri Veerabhammam Carpentry and Blacksmithy Cooperative Industrial Society, Narasannapeta.

4. Sri Ram Carpentry and Blacksmithy Cooperative Cottage Industrial Society Ponduru.

(d) *Village Pottery Industry* :

1. The Santhalaksmipuram Potters Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Santhalakshmipuram.

2. The Brick Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Palakonda.

3. The Mandasa Potters Cottage Industrial Co-operative Society, Ltd., Mandasa.

4. The Kummaripeta Potters Industrial Co-operative Society Ltd., Kummaripeta.

5. The Chikkalavalasa Potters Cottage Industrial Society Ltd., Chikkalavalasa.

6. Sri Bheemeswara Brick Workers Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Devidi.

7. Param Potters Co-operative Cottage Industrial Society Poram.

8, The Hiramandalam Potters and Building Materials Workers Co-operative Cottage Industrial Society, Hiramandalam.

(e) *Gur and Khandasari*:

1. The Gur and Khandasar Manufacturer Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Burja.

2. Sri Satyanarayana Gur and Khandasari Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Sivvam.

3. The Donkinvalasa Co-operative Agricultural and Khandasari Sugar Production Society Ltd.,

4. Sri Kodandarama Gur and Khandasari Co-operative Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Mandarada.

5. Ghanasara Gur and Khandasari Manufacture Co-operative Cottage Industrial Society, Hiramandalam.

6. Sri Rama Gur and Khandasari Manufacturers Co-operative Society, Karuvara.

(f) *Hand Pounding of Rice Industrial Co-operative Societies* ;

1. Sri Lakshmi Hand Pounding of Paddy Co-operative Cottage Industrial Society, Komarthi.

2 Sri Venkateswara Hand Pounding of Rice Workers Cottage I. C. S. Vasapa (Pathapatnam Taluk)

3. Sri Rama Hand Pounding of Paddy Workers Cottage Industrial Co-operative Society, Amrole.

4. Sri Krishna Hand Pounding of Paddy Workers Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Adakka.

5. Sri Rama Hand Pounding of Paddy Workers Cottage Industial Co-operative Society Ltd., Bonthala, Kudur.

(g) *Shell Lime and Lime Kiln Industrial Cooperative Societies* :

1. Rama Lime Kiln Workers Co-operative Cottage I. C. S. Ltd., Rama Kotabommali P. S.

2. The Venkataramana Lime Kiln Workers Cottage Industrial Co-operative Society, Bobbili.

HANDICRAFTS.

II. (a) *Bamboo and Basket making Industry* :

1. Mutyalamma Bamboo workers Cottage Industrial Co-operative Society, Srikakulam.

2. The Saravakota Bamboo and Cane Basket making Cottage Industrial Co-operative, Society Saravakota.

3. The Nowtale Basket Making Workers Co-operative Society Ltd., Nowtala.

(h) *Dyeing and Printing* :

1. Krishnarjuna Dye Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Srikakulam.

2. Sri Jayasankara Yarna Dyeing and Printing Workers Co-operative Cottage Industrial Society, Srikakulam.

(i) *Veena Making.*

1. The Bobbili Sarda Veena Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Bobbili.

II. *Coir Industry*:

1. Kaviti Coir Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Kaviti.

2. Baruva Cottage Industrial Co-operative Society Ltd., Baruva.

3. Kalingapatnam Machilossam Coir Rope Workers Co-operative Society Ltd., Kabbagapatnam.

IV. *Small Scale Industrial Cooperative Societies* ;

*1. The Makivalasa Brass and Bell Metal Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Makivalasa.

2. The Kamakshmi Brass and Bell Metal Workers Co-operative Production and Sale Society Ltd., Laxminarsipeta.

3. The Budithi Brass and Bell Metal Workers Co-operative Production and Sale Society Ltd., Budithi.

4. Brass and Bell Metal Workers' Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Venkampeta.

5. Sri Virata Pothuluri Veerabrahmendra Swamulavari Brass and Bell Metal Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Bobbili.

ABSTRACT.

I. *Khadi Village Industries Board* :

1.	Leather and Tanning	... 4
2.	Ghani Oil	... 17
3.	Carpentary and Blacksmithy	... 4
4.	Village Pottery	... 8
5.	Gur and Khandsari	... 6
6.	Hand Pounding of Rice	... 5
7.	Shel Lime and Lime Kiln	... 2
	Total	46

II. *Handi Crafts.*

1.	Bamboo and Basket	... 3
2.	Dyeng andPrinting	... 2
3.	Veena Making	... 1
	Total	6

III. *Coir* : ... 3

IV. *Small Scale* :

1.	Brass and Bell	... 5
	Total	60

Minor Irrigation Programme in Visakhapatnam District.

128—

520 (2784) Q:—*Sri T. Sanyasi Naidu* : Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the total amount of expenditure incurred for the Minor Irrigation Programme in Visakhapatnam District during 1960-61, 1961-62 and 1962-63 respectively ;

(b) the extent of land (in acres) to which water was supplied under the said programme ; and

(c) the extent of dry land (in acres) converted into wet land thereby ?

A :—(a) to (c) :—Answer is placed on the Table of the House.

Answer placed on the Table of the House.

		Rs. np.
A:—(a)	1960—61	8,21,860—00
	1961—62	9,10,960—42
	1962—63	25,25,723—76

(b) 1,72,333 Acres

(c) Acres 3,378—08 Cents

Samithi-wise Expenditure Incurred in Visakhapatnam District.

129—

690 (4930) Q:—*Sri G. Suryanarayana* : Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

The Samithi-wise amount of expenditure being incurred towards petrol for Jeeps which are under the Blocks in Visakhapatnam District during 1962-63 ?

A:—Sir, A statement showing the Samithi-wise expenditure incurred towards petrol by the Block Jeeps in

Visakhapatnam District during 1962-63 is placed on the Table of the House.

Statement placed on the Table of the House

Statement Showing Samithi-wise Expenditure Incurred Towards petrol by the Block Jeeps in Visakhapatnam District During 1962-63

Sl. No.	Name of the Panchayat Samithi	Expenditure incurred towards Petrol during 1962-63
(1)	(2)	(3)
1.	L. Kota	2,621.59
2,	Gajapathinagaram	2,486.22
3.	Rolugunta	3,932.66
4.	K. Kotapadu	3,090.59
5.	Narasipatnam Samithi Jeep	2,296.07
6.	Payakaraopeta	1,657.96
7.	Bhimunipatnam	2,555.97
8.	Chintapalli	1,451.79
9.	Viyyampeta	3,905.18
10.	Lankalapalem	4,003.87
11.	Yellamanchili	3,162.58
12.	Padmanabham	2,570.57
13.	Chodavaram	3,886.71
14.	Araku, (Panchayat Samithi was constituted with effect from 1—9—1962)	1,090.83
15.	Kota-Uratla	3,379.57
16.	Nakkapalli	1,383.15
17.	Paderu	2,622.52
18.	Sabbavaram	2,418.80

19.	Ganytade	3,826·27
20.	Kanithi	3,714.25
21.	Ravikamatham	2,970.10
22.	Pendurthi	3,454.40
23.	Kasimkota	2,954·80
24.	Atchutapuram	2,137.35
25.	Kilagada	1,266.82

Sd. Jayakar P. Johnson,
Deputy Secretary to Government

Industries in Jails.

130—

629 (4499) *Q* :— *Sri S. Vemayya* : Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state :

(a) the jail-wise names of the industries established and are being run at present;

(b) the manner in which the articles produced by the said industries are being disposed off; and

(c) whether any steps are being taken by the Government to establish several additional industries during 1964—65 in the jails; and if so, the details of the same ?

A :—(a) The details are placed on the Table of the House.

(b) The jail-made articles are being sold to Government consuming Departments and partly to the public.

(c) The answer is in the affirmative. The details are placed on the Table of the House.

Statement placed on the Table of the House.

ANNEXURE-1

The jail wise names of Industries Established and that are Being run at present.

1. Central Jail, Hyderabad ;—
    1. Tailoring (by power)
    2. Shoe making.
    3. Carpentry
    4. Durrie making
    5. Cane work
    6. Weaving (by power)
    7. Phenyle making
    8. Dyeing
    9. Smithy
    10. Cot tape and chair cloth weaving.
    11. Soap making
    12. Amber Charkha spinning
2. Central Jail, Warangal :-
    1. Carpentry
    2. Carpet making
    3. Durrie making
    4. Cotton and cumbly weaving
    5. Dyeing
    6. Tailoring
    7. Amber Charkha Spinning
3. Central Jail, Rajahmundry:—
    1. Tailoring
    2. Carpentry
    3. Cotton and cumbly weaving
    4. Book binding
    5. Amber Charkha spinning
    6. Laundry

4. Central Jail, Visakhapatnam :—

    1. Tailoring
    2. Carpentry
    3. Cotton weaving
    4. Jute Mat making
    5. Book binding
    6. Laundry

5. District Jail, Nellore .—

    1. Cot–tape weaving

6. District Jail, Nizamabad :—

    1. Cotton weaving

7. District Jail, Mahbubnagar :—

    1. Cot–tape weaving

ANNEXURE-II

Additional Industries proposed to be taken up in the Jails during 1964–65

		Estimated cost Rs. in lakhs.
1. Weaving section with 12 handlooms at Central jail, Visakhapatnam	...	0.027
2. Cobblery section in Central Jail Visakhapatnam and Hyderabad.	...	7.24
3. Textile industry (power looms) Central Jails at Rajahmundry and Warangal.	...	34.80
4. Mechanical workshops. Central jails at Hyderabad and Rajahmundry.	...	1.30

(M. K. Rahman)
for Deputy Secretary to Government

Vigilance Guard Establishment.

131—

649 (4680) *Q:—Sri A. Sarveswara Rao*: Will the hon· Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) what is the strength of the Vigilance Guard Establishment and when it was formed by the Tirumala Thiru pathi Devasthanams ; and

(b) how many cases were booked and how many persons were prosecuted since three years by the above Establishment ?

A:—(a) Vigilance Guard Establishment consists of one Vigilance Guard Officer, one Head Guards and two Guards at each of the places at Tirupathi and Tirumala It was formed at the Tirupati in 1951 and at Tirumala in 1961.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

Statement laid on the Table of the House.

S. No.	Date	Nature of offence	Nature of punishment.	Remarks.
	1961			
1.	25-10-1961	New Choultry misbehaviour of Driver of Hindustan Construction Driver Abdulla with two girls.	Driver discharged from service. The two girls were arrested and sent for remand Rowdy Akasaba Kistadu was sent to Jail under Section 110 C. P. C.	
	1962			
2.	5- 1-1962	Theft of purse from room No, 75 N. C. Enquired and handed over the persons to police.	Accused was sent to Jail for 5 months under 454, 379 I.P.C.	
3.	30-10-1962 and	House breaking in S.M.C. (9) cottage and	Police registered a case 165/62 and person prosecuted and appeal	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	12-11-1952	theft of Doors articles and No. (6) East.	allowed.	
4.	4- 9-1962	Burglaries in Veda Patasala. Ethiraja Mandirs and a private house in West Mada Street.	Police took up investigation. Devarajulu an N. M. R. Cooly in water works suspected and sent for Remand. Further action dropped by Police for want of evidence. No properties lost.	
	1963			
5.	22-11- 963	Concealed of a hundred rupee note in a piece of cloth at Parakammai Sri T. T.	Sri P. Venugopal, Shroff, convicted for three months.	
6.	30- 9-1962	Investigation regarding the misuse of cement bags. Investigation completed.	Sri P. Monohara Reddy, Civil Engineer, resigned, Sri Rajaram Singh, Superintendent, suspended. The Criminal Case filed against them, is still pending disposal.	

PAPERS RELATING TO THE QUESTION S. No. 180-B S. N. Q. 1259-L (ORIGINALLY ANSWERED ON 7th JULY, 1964) PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE ON 15th JULY, 1964.

Mr. Speaker :—Now we shall take up issue regarding the statement placed on the Table of the House on 15—7—1964 by the Minister for Social Welfare?

What has the Minister for Social Welfare to say, Please? You sent some papers to be laid on the Table of the House. Papers have to be laid on the Table of the House only with the consent of the Speaker. You have not made any reference to me but your P.A. has addressed a letter to the Secretary to lay them on the Table of the House.

శ్రీమతి టి. యన్. సదాలక్ష్మి :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు, నేను చేసిన statement విషయమై నిన్న Table మీద పెట్టబడింది. నాకు ముఖ్యమంత్రిగారు statement place చేసినరోజే స్పీకరుగారు మనవి చేశారు. ఆ statement చూసి, proceedings చూసి వారు ఏమి చెప్పగలుగుతారో 14వ తేదీన చెప్పాల్సిందని మనవి చేశారు. దాని ప్రకారం statement prepare అయి వచ్చినాను. ఆ dateలోగా statement Houseలోనైనా చెప్పాలి లేక పోతే స్పీకరుగారి అనుమతి ప్రకారం Table పైన పెట్టాలి. వారు ఎట్లా యిష్టపడితే ఆవిధంగా Table మీద place చేయడానికి వీలు అవుతుందని ఆరోజు నేను agenda పూర్తి అయ్యేవరకు Houseలో వున్నాను. స్పీకర్‌గారు మరచిపోయినారో ఏమో తెలియదుగాని statementకు పిలవలేదు. అయినప్పటికికూడ నేను ఏమి అనుకున్నాను, 14 తేదీ దాటిపోతుంది గదా అని, ఆరోజు సెక్రటరీగారు లేరు. అంగురాజ్ గారితో తెలుసుకొని, ఒకవేళ సభ్యులు కోరినట్లయితే వారి Tableపై పెట్టాల్సి వస్తుందని 300 statements, date తప్పిపోకుండా, 14వ తేదీని ఏవిధంగానైనా అందజేయాలనే ఉద్దేశ్యంచేత, మా పేషిలో అత్యవసరంగా చెప్పి, తీయించి ఆ statementను సెక్రటేరియట్‌కు పంపించినాను. నా personal

Assistant Secretaryగారికి వ్రాసినారు. అవి Houseకు పంపించినాము. Secretariatకు పంపించినప్పుడు నేను స్వంతంగా Table పైన పెట్టలేదు. వారు Table పైన ఆ దినమే place చేయాలని చెప్పలేదు. అయినప్పటికికూడ ఆ statement place చేస్తే ఏమి అనుకుంటాను అంటే— మా జమేదారుగాని, మా P. A. గాని Houseలోకి వచ్చి distribute చేయరు. సెక్రటరీ approve చేసినతరువాత లేకపోతే స్పీకరుగారి అనుమతివల్ల ఆ statement Houseలోకి రావలసి ఉన్నది. వారు ఒకవేళ అనుమతి యివ్వకుండా ఉంటే reject అయి నాకు వాపస్ రావాలి. వాపస్ రాలేదు. అవి Table పైన ఉంచబడ్డాయి. Table పైన ఉంచవలెనని కోరినాము. అందులో లోటు ఉన్నప్పుడు, ఇది ఒక P. A. పంపించినాడు, మినిస్టరుగారు request చేయలేదు; స్పీకరుగారు అనుమతి పొందలేదు అన్నప్పుడు వాపస్ మా departmentకైనా పేషకైనా రావలసి ఉంటుంది. రానప్పుడు అనుమతించినారేమో, approve చేసినారేమో, పెట్టినారేమో అనుకున్నాను. ఆ రోజు నా batch కాదు. ఆ రోజు రావలసిందేగాని, నా questions లేకపోవడంవల్ల నా batch కాకపోవడంవల్ల నేను కొంచెం lateగా వచ్చినాను. అప్పుడు House పైన place చేయబడింది. Chief Ministerగారి statementను నేను చూశాను. వారు place చేయకముందు నాకు చూపించారు. వారితో సంపూర్ణంగా ఏకీభవించాను. Law Ministerను కూడ consult చేసినాను. ఇది సరిపోతుంది అన్నారు. చీఫ్ మినిష్టరుగారితో కూడ నేను ఏకీభవించి అంగీకరించినాను. ఈ statement సరిపోతుంది అని అయినప్పటికి దానికి దీనికి తేడా ఉన్నది. ఈమె యిచ్చిన questionకు తేడా ఉన్నదని స్పీకరుగారు నన్ను మరొకసారి 14వ తేదీన అనుకొన్న విషయాలు నేను ఏ విధంగా ఆరోజున questionsకు చెప్పినారో, బాగాచూసి 14వ తేదీ చెప్పమన్నారు. నేను చీఫ్ మినిష్టరుగారి statementను ఖండిస్తున్నాను అనే భావన ఈ statement లో ఏమీ లేదు. Social Welfare Department Director యొక్క misdeeds and irregularities విషయంలో నేను అంతాకూడ Houseకు explain చేశాను. ఒక point, ఎందుకని, ఏ ఉద్దేశ్యంతో ఆ question అడగబడిందో వారికి సరైన answer రావాలని ఆఫీసర్స్‌ను పిలిపించి questions వేసి, correct answer తెప్పించడానికి చాల ప్రయత్నం చేసినాను. Relevent answers రావాలని నేను ప్రయత్నం చేశాను. మొదట findings of the department లోకి వెళ్ళినారు. Working of the department, answer వచ్చింది. మరునాడు వావిలాల

గోపాలకృష్ణయ్యగారితో discuss చేసినాను. మీ ఉద్దేశ్యం irregulatiries and misdeeds గదా, working of the department కాదు గదా అని confirm చేసుకొన్నాను. చేసుకొన్నతరువాత వెళ్ళి మీరు Three man committee working of the department విషయమే చెప్పినారు, misdeeds and irregularitiesకు answer యివ్వలేదు అని Officeకు పంపించినాను. దాని విషయంలో తిరిగి Three man Committee Working of the Women విషయమే మనవి చేసినదిగాని misdeeds and irregularities అన్నీ appropriate sourceకు submit చేయబడ్డాయి. అక్కడ investigations అవుతున్నాయి Three man Committeeలో ఆ విషయం కాకుండా working of the Department విషయం అది గమనించింది అక్కడ ఒక పొరపాటు జరిగింది. నేను అనుకొన్నది ఏమిటంటే– Three man Committeeకి కూడ ఈ misdeds and irregularities submit చేయబడకపోతే departmentalగా enquiry సాధ్యం అవడం లేదు. సరైన enquiry కొరకై వారు గవర్నమెంటు అనుమతి పొంది appropriate sourcesకు దాఖలు చేసినట్లుగా నేను అనుకొన్నాను. ఆవిధంగానే questionsలో replies యిచ్చేటప్పుడు అక్కడక్కడ నేను మనవి చేశాను. Committee· Committeeఅని repeat చేశాను. ఆ పొరపాటు అయింది. ఆ పొరపాటుకే, చీఫ్ మినిస్టరుగారుకూడా ఆ దినం రూంలోకి పిలిపించుకొని నన్ను అడిగారు. ఏమిటి? ఆ క్వశ్చన్ పూర్తిగా రిప్లయ్ యివ్వకుండా, యివ్వకూడదని చెబుతున్నావు ఏమిటి ? అని అడిగారు. నేను– అయ్యా యిది ఎప్రాప్రియేట్ సోర్సుకు దాఖలు చేయబడింది కాబట్టి మనం floorపై చెబితే ఆ ఎంక్వయిరీకి లోటు జరుగుతుంది అనిచెప్పాను. ఆమీదట వారు statement తయారుచేశారు. Three-man Committee Working of the Department లోకి వెళ్ళిందిగనుక మిస్ డీడ్స్, యిర్రెగ్యులారిటీస్ ఎప్రాప్రియేట్ సోర్సుకు దాఖలు చేయబడ్డాయి. రిప్లయ్ చెప్పేటప్పుడు allegations విషయమై నాగిరెడ్డిగారుకూడా ప్రెస్ చేశారు. ఈ విషయం House లోకి రావడంవల్ల వారు alert అవుతారు, ఎంక్వయిరీలో లోటు జరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో, యీ enquiry విషయం చెప్పకుండా వుంటే బాగుంటుందని, allegations విషయం చెప్పకుండా వుంటే బాగుంటుందని నేను repeatedగా మనవి చేశాను. నాఉద్దేశ్యంకూడా కరెక్టుగా రిప్లయ్ యివ్వాలనే. ఈ misdeeds irregularities విషయమై appropriated sourresతో అంతా investi-

gation చేయబడుతున్నది. అంతా చేయబడినతర్వాత తప్పనిసరిగా మెంబర్స్ అందరికీకూడా correct answers తెలుపబడుతాయి. ఏ విధమైన action తీసుకోబడుతుందోకూడా మెంబర్సు అందరికీ తెలుపబడుతుంది. ఇందులో ఒక చిన్న పొరపాటు అయిందని మనవిజేస్తున్నాను. నేను ఆ విధంగా అనుకుని కమిటీకి రిఫర్ చేసిన విషయంమాత్రం మనవిజేశాను. Three-man Committree మాత్రం misdeeds and irregularities of the Director of Women Welfare కాదని, నా statementకు Chief Ministerగారి statementకు contradiction లేదని, ఒకవేళ ఆ విధంగా అర్థం వచ్చే విధంగా నా statement వుంటే ఆ విధంగా కాదని, ఇద్దరము అంగీకరించి statement యిచ్చామని ఒకవేళ Houseకు ఆ విధంగా అర్థం అయితే నేను వారికి apologize చేస్తున్నాను. Correct information వచ్చినతర్వాత వారికి అందజేస్తానని మనవి జేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— గౌరవసభ్యులకు జ్ఞాపక వుంటుందనుకుంటాను— పోయినసారి సమావేశంలో వేమయ్యగారు ఒక ప్రశ్న వేశారు. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం యిస్తూ, అప్పుడు సదాలక్ష్మి మినిస్టర్‌గా, బహుశా రెలిజియస్ ఎండోమెంట్స్ బోర్డ్, యింకొక port folioనో వారికి వుండినది. "The answer is placed on the Table of the House" అని answer చెప్పారు. అప్పుడు వేమయ్యగారు వెంటనేలేచి 'answer Tableపై పెట్టలేదు; పెట్టకుండానే ఆమెగారు అలా చెబుతున్నారు' అన్నారు. నేను ఆ విషయాన్ని గురించి వారిని అడిగినప్పుడు 'పెట్టారో, లేదో నాకు తెలియదు, నేను పెట్టినారనే అభిప్రాయంతోనే ఆవిధంనా జవాబు చెప్పడం జరిగింది, అట్లా' అని చెప్పారు. Tableపై answers పెట్టిన విషయం verify చేసుకోకుండానే ఒక బాధ్యతగల మినిస్టర్ ఆ విధంగా statement చెప్పడం పొరపాటు అని అన్నాను. అయినప్పటికి దానికి సమాధానం రాలేదు. సరే. ఇకమీదట జాగ్రత్తగా వుండవలసిందిగా వారికి చెప్పడం జరిగింది. మొన్న వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటి అంటే— దానిని నేను ప్రొసీడింగ్సునుబట్టి చెబుతున్నాను.

"Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether the enquiry into the irregularities and misdeeds of the Director, Women's Welfare was completed ?

(b) if so, what was the findings ?

(c) what action was taken ?

Answer :—(a) The enquiry is still pending.

(b) & (c) Do not arise.

ఇది Welfare Department reorganisation గురించి అడిగిన ప్రశ్నకాదు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి సప్లిమెంటరీ.

" అధ్యక్షా, ఎంక్వయిరీ ప్రారంభించారా? ఏ యిష్యూస్ వున్నవి ? క్రిందటి బడ్జెట్ సమావేశంలో యీ అలిగేషన్స్ చేశారు.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—అలిగేషన్స్ కమిటీకి సబ్‌మిట్ చేయబడినవి. కాబట్టి చెప్పడానికి వీల్లేదు. ఎంక్వయిరీ పెండింగులోవుంది. కొంతకాలంపడుతుంది. "కాబట్టి, దానికి సమాధానంగా కమిటీకి యివన్నీ సబ్‌మిట్ చేయబడినవి," ఇట్లా అని వారు సమాధానం చెప్పారు. 'కమిటీ సభ్యులు ఎవరు ?' అని బహుశా రామచంద్రారెడ్డిగారు అనుకుంటాను, అడిగారు, నాకు జ్ఞాపకం లేదు. అదికూడా చెప్పారు. వారి పేర్లుకూడా చెబుతాను.

(Pause)

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావుగారు అడిగారు. 'కమిటీ సభ్యులు ఎవరు? అని.' 'Finance Secretary, Social Welfare Director, Deputy Secretary', అట్లా అని చెప్పారు. అంతేకాదు. తుదకు వారు ఏదో సమాధానం చెబుతూ, lastలో—

'శ్రీమతి సదాలక్ష్మిగారు : ఎంక్వయిరీ చాల జాగ్రత్తగా జరుగుతున్నది. అనవసరంగా యిక్కడ యీ ప్రశ్నవేసి, ఆమె ఏదో avoid చేస్తున్నారని చెప్పేమాట అబద్ధం. ఆమె dutyపై వున్నది. ఎంక్వయిరీ చాలా జాగ్రత్తగా జరుగుతున్నది. ఈప్రశ్న రాకుండావుంటే ఎంతో బాగుండేది. సాధ్యం కాదు. కాని, యీప్రశ్న వచ్చింది, అనవసరంగా." అని చెప్పి అన్నారు. నేను "ఈ విధంగా మీరు అన

వసరంగా యీ ప్రశ్న వేశారు' అనడం 'సరికాదు అంటే 'నా ఉద్దేశం అదికాదు. నేను వాడిన భాషనుబట్టి ఆవిధంగా అర్థంఅయిందేమో' అన్నారు. కాని, ఒకవ్యక్తి యొక్క ఉద్దేశం భాషనుబట్టిగాని, లేకపోతే వారు చేసే చర్యలనుబట్టిగాని మనకు ఎప్పుడెప్పుడు బుజువు అవుతుంది. ఉద్దేశం వేరే వుంటే ఉపయోగించే భాషనుబట్టి మనం వారి ఉద్దేశము తెలుసుకుంటాము 'అనవసరంగా ఈ ప్రశ్న వేశారు' అని వారు చెప్పడంలో యీ ప్రశ్న అనవసరంగా వేశారు అనే భావమే వుండవచ్చు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు అనవసరంగా వేశారు అంటే, స్పీకరుగారుకూడా అనవసరంగా యీ ప్రశ్నను అడ్మిట్ చేశారనే insinuation యిందులో వుంటుంది. కాబట్టి భాషనుబట్టిచూస్తే, యిప్పుడు Chief Ministerగారి Tableపై పెట్టిన statementనుబట్టి చూస్తే యీ కమిటీ అంతాకూడా Social Welfare Departmentను reorganise చేయడానికిగాను వారి suggestion ఏమిటో చెప్పవలసిందిగా వారి రికమెండేషన్స్ కోరుతూ యీ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. అంతేగాని, కేవలం Women Welfare Directorపై వున్న misdeedsను గురించిగాని, లేకపోతే irregularities గురించిగాని, విచారణకుగాను ఆ కమిటిని ఏర్పాటు చేసినట్లుగా లేదు. వీటి అన్నింటినీ బట్టిచూస్తే, Ministerగారు యీ Houseలో చెప్పిన సమాధానం అంతాకూడా— నేను strong language use చేయదలచుకోలేదుగాని— అది సరియైన సమాధానం కాదని బాగా తెలుస్తున్నది. ఇదివరలో ఒకసారి వారికి వార్నింగ్ యివ్వడం జరిగింది పోయినసారి సమావేశంలో. తిరిగి యీ దఫా యీ విధంగా చేస్తున్నారు. ఇప్పటికికూడా వారు యిచ్చిన statementలో వారు యింకా justify చేసుకుంటున్నారు.

(Pause)

"The Chief Minister's statement placed on the Table also confirms my previous reply. "నేను అదే విధంగా సమాధానం చెప్పాను అనిఅంటున్నారు. It is another incorrect Statement. Chief Ministerగారు ఏవిధంగా statementచెప్పారో నేను అదేవిధంగా Houseలో చెప్పాను అని అంటున్నారు. This is another incorrect Statement. (She says) The Chief Minister's statement placed on the Table also confirms my previous reply that the Three-man Committee did not go into the irregularities. That means, she says "I have never stated on the floor of the House

that the Three-man Committee did not go into the irregularities and misdeeds of the Direcror of Women Welfare but dealt with the toning up of the department and that the said irregularities were being investigated through other sources."

ఆ విషయాన్ని గురించి చెప్పేనేగాని వుమన్ వెల్ ఫేర్ డైరెక్టరు మిస్ డేన్స్ గురించి కమిటీవారు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నట్లు చెప్పలేదు అంటున్నారు. It is another incorrect statement. ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని Of course, it is a painful job for me to haul up any member for breach of privilege or contempt of the House, more so a Minister, and that too, a lady Minister However, I request the member to bear all these things in mind and suggest as to what should be done. I leave it to the House. I do not take any action myself.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వారు చివరకు యిది పొరపాటు జరిగింది. క్షమించాలని అన్నట్లయితే దానితో వదిలేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

Mr. Speaker :— I wantan unqualified apology admitting that she has made incorrect statement, ... not making another statement on the floor of the House justifying her previous one ...

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— I entirely agree with you. As you said, it must be unconditional. She has to express regret. It must be unconditional. I think you will be kind enough to drop the matter.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు (వరంగల్) : — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మీరు చెప్పినదానినిబట్టి ఒకటనిపిస్తున్నది. ఒక్క సదాలక్ష్మిగారేగాదు, ఇతర

మంత్రులుకూడ అదేమాదిరిగా సమాధానం ఇచ్చినట్లయితే ఏమైనా యాక్షన్ తీసుకుంటారా ? మీ నోటినుంచి ఆమాటవస్తే... ....

Mr. Speaker :— Why do you think that I do not take action against other Ministers. Bring it to my notice. If any of the other Ministers committed anything wrong, I will certainly take action against them.

శ్రీ పి. హెచ్. నాగభూషణరావు :— ఇది ఒకటి వచ్చిందికాబట్టి తీశారు. మీరడిగినప్పుడు మా ఫీలింగు మేము చెప్పక తప్పదుకదా. సాధారణంగా మేము ప్రశ్నలు వేసినప్పుడు ఔను, కాదు అని రెండు మాటలే వస్తాయి కాని సరైన సమాధానం రాదు. ఉదాహరణకు, లేబర్ విషయింలో నేనొక ప్రశ్న వేశాను. నాదగ్గర అగ్రిమెంట్సు ఉన్నాయి. లేవని యిక్కడ జవాబు యిచ్చారు. అగ్రిమెంటు కావాలంటే నేను ప్రొడ్యూస్ చేస్తాను. మేనేజిమెంటు, యూనియన్ రెండూకలసి సంతకాలు పెట్టిన అగ్రిమెంటువున్నది. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం లేదని స్పష్టంగా వచ్చింది. ఇటువంటివి పెక్కు విషయాలలో వస్తున్నాయి. కాబట్టి అదికూడ జాగ్రతగా పరిశీలించాలని — ఒకమంత్రిగారిమీద చర్యలు తీసుకున్నందువల్ల ఏమీకాదు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు వారిమీద తీసుకోదలచుకుంటే అన్ని విచారణ చేసిన తరువాత మీ ప్రొసీడింగ్స్ జరిగితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను,

Mr. Speaker :— I assure that no discrimination will be made between member and member or between Minister and Minister or between member and Minister. Whenever incidents are brought to my notice you may take it that I will not hesitate to take action against the persons concerned.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :— అధ్యక్షా, ఇంతవరకు జరిగిందంతా విన్నాము. లేడీ మంత్రిగారు కాబట్టి యీ తప్పుకూడ క్షమించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను క్షమించడంకాను,

The House has to excuse her. It is not my own. The only thing is : this is the third time that she is making such a statement. Even when I brought to her notice she stated — unnecessary question, irrelevant question. She would not apologise or plead any excuse. She would say "No, my intention was different". This is a thing which, of course I do not know, whether members can tolerate.

(Pause)

(Turning to the Minister, Smt. Sadalakshmi) Are you prepared to give an unconditional apology ?

శ్రీ టి. వి. రాఘువులు (గోపాలపురం) :— అధ్యక్షా, జరిగిపోయిన విషయం తమరు సమగ్రంగా చెప్పారు. విషయం గ్రహించాము ఈ స్టేట్‌మెంటు చేయడంలో, దురదృష్టవశాత్తు, ఇది కమిటీకి ఎంక్వయిరీకి వెళ్ళింగా లేకపోతే వేరే యితరులు విచారణ చేస్తున్నారా అనే భావం వారు అర్థం చేసుకొని సమాధానం చెప్పివున్నారని నేను గ్రహించడంలేదు. ఈ కన్‌ఫ్యూజన్ అర్థం చెప్పేటప్పుడే వచ్చింది యీ హౌస్‌లో. అయినప్పటికీ, నేను ఒకటిరెండు సార్లు ప్రయత్నం చేసినా అవకాశం దొరకక నేను అడగలేకపోయాను. ఒకమాట యథార్థం. డిపార్టుమెంటును రి-ఆర్గనైజ్ చేయడానికి సంబంధించిమాత్రమే కమిటీ వేశారు డైరెక్టరుగారిమీద వున్న ఆరోపణల విచారణనిమిత్తం వేరే ప్రయత్నం ఏదో జరుగుతోంది. వారు దీనిని, దానినీ కన్‌ఫ్యూజ్ చేసుకొని ఒకటే అనే భావం వచ్చేటట్లుగా — అట్లా వారనుకున్నారో లేదో నేను చెప్పలేను — వారు చెప్పే మాటలనుబట్టి ఆ భావం వచ్చింది. తమరు క్లారిఫై చేశారు, చాలా సంతోషం. వారు విచారం వ్యక్తపరుస్తూ చెబుతున్నారు కనుక హౌస్ క్షమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి :— స్టేట్‌మెంటు చేస్తూకూడ నేను అపాలజీ అడిగాను. పొరపాటు జరిగిందని స్టేట్‌మెంటులోను, యిప్పుడుకూడ ఒప్పుకుంటున్నాను. ఇంతకుముందే హౌసును అపాలజీ కోరాను. ఇప్పుడుకూడ కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—It is not a pleasant job for me to take action against a Member of the House. It is really painful for me. I am only interested that such things are not repeated and I would request all the Members as well as the Ministers to see that when they furnish information to the House they furnish the correct information. I am only interested in placing correct information before the House. Beyond that I am not interested.

Sri M. Ramgopal Reddy :— After what you have said, Mri Speaker, I think there should be no discussion.

Sri T. K. R. Sharma (Kurnool) :— I only think that there should be an unconditional apology to the House. That would be in accordance with the dignity of the House and of the Members.

Mr. Speaker :— She had already apologised. That is the end of the matter. I would only request the hon. Members and hon. Ministers to make correct statements and verify the statements before they make them in the House.

(pause)

There is one motion under Rule 74of which Sri Vavilala Gopalakrishnayya has given notice.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Fire accident at Lakkaraju Garlapadu, Sattenapalli Taluq.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, సత్తెనపల్లి తాలూకా లక్కరాజు గార్లపాడు గ్రామంలో నెలరోజుల క్రితం తీవ్రమైన వడగాడ్పులు

వున్నాయి. ఆసమయంలో దురదృష్టవశాత్తు, గాలికే నిప్పులు చెరుగుతున్నట్లున్నది. ఊరికి పడమర ఒకయిల్లు అంటుకున్నది. ఆ మంట — లెక్క-వేసినట్లుగా వంకరగా తిరిగితిరిగి 80గృహాలు తగులబడ్డాయి. సత్తెనపల్లి తాలూకాలో వర్జీనియా పొగాకు వస్తున్నది. ఆ పొగాకు బారన్‌లలో వుంచుకున్నారు. అవన్నీ తగలబడిపోయాయి. ఒక పశువు తగులబడిపోయింది. 4–5 సం ల పిల్లవాడు, హరిజనుడు మంటలలో మధ్యలో యిరుక్కొని కదలలేక ఆహుతి అయిపోవడం జరిగింది. ఇది దారుణ సంఘటన. చూచేవారెవ్వరు ఆపలేకపోయారు. దగ్గరకు పోవడానికి వీలులేనంతగా వడగాడ్పులు వున్నాయి. వెంటనే అధికారులకు తెలిసింది. వారువెళ్ళి చూశారని తెలిసింది. కొంతయిచ్చారని తెలుస్తున్నది. కాని 50 రు. ల వరకు యివ్వగల్గి వుంటే 20-30 రు. లు మాత్రమే యిచ్చారని తెలుస్తున్నది. అది చాలదు సత్తెనపల్లిలో ఒక ఫైర్ బ్రిగేడ్ వున్నట్లయితే అంత ప్రమాదం జరిగేదికాదు. గుంటూరు నుంచి — 28 మైళ్ళ దూరనుంచి రావలసివుంటుంది. అప్పూరునుంచి ఫోనువెళ్ళి, వీరు అక్కడకు వెళ్ళేలోపుగానే వడగాడ్పులలో — మంటలకు ఆ గృహాలు ఆహుతి అయిపోయాయి. సత్తెనపల్లి తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు కాబట్టి, ఆ చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలకు పనికివస్తుంది కాబట్టి అక్కడ ఒక ఫైర్‌స్టేషన్ ఏర్పాటుచేయాలి. ఆ విక్టిమ్స్‌కు ప్రభుత్వం యివ్వగలిన మాగ్జిమమ్ మొత్తం సహాయం చేయాలని, వీలయితే ప్రీమియర్స్ ఫండునుంచి కొంత తెప్పించి సహాయం చేయించాలని కోరుతున్నాను. దాదాపు 2 లక్షల వరకు నష్టం జరిగింది. ప్రభుత్వంపూర్తిగా సహాయం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము.

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy) The Collector of Guntur has stated that a fire accident took place at Lakkaraju Garlapadu on 1st May 1964, that it was purely an accidental fire, that 74 houses and two tobacco barns were gutted and that one boy aged 9 years died. Property worth Rs. 70,000 is stated to have been damaged. The Collector sanctioned Rs. 2,950 for payment towards immediate relief to 97 victims on 17th May 1964. The payment at the rate of

Rs. 50 per family is a discretionary matter and it has to be decided by the Collector with reference to the circumstances of each case. In this case the Collector decided that the relief should be paid at the rate of Rs. 30 per family. As it is a case which took place in May and as the relief was already distributed it was not found necessary to issue any instructions to the Collector at any stage to give any additional relief. Further, no representation on behalf of the fire victims has so far been received by the Government.

ANNOUNCEMENT.

re : Health of Sri P. V. G. Raju, Minister for Education.

Mr. Speaker:—Some members wanted to know about the state of health of Sri P. V. G. Raju. The Secretariat has received the following communication dated 15th July 1964, from the Chief Secretary, which I felt should be brought to the notice of the House :

"The Minister for Health desired that I should contact the Director of the Medical Institute at Chandigarh, where Sri P. V. G. Raju, Education Minister, is being treated and get an account of Shri Raju's health.

I contacted the Director of the Institute at about 3-00 p. m. today. He told me that Shri Raju is partly conscious. He got a slight injury to the brain during the accident and consequently had also some infection That was controlled by drugs.

When they were trying to withdraw the drugs there was a little flare up. The infection is now controlled.

There are involuntary movements and the general health of Shri Raju is very good. There is no cause at all for anxiety. Shri Raju is able to open his mouth and his eyes. He is able to taste and appreciate the food. He is able to raise his hand on request. He is quasi-conscious. He is having slight temperature 99°.

The Director assured me that there is no cause at all for any anxiety."

PAPERS LAID ON THE TABLE

G. O. Ms. 451. *Panchayati Raj (Establishment V. Department) dated* 18-4-1964 *under the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act*, 1959.

The Minister for Panchayati Raj (Dr. M. N. Laxkshminarasiah) :—I lay on the Table under Sub-section (2) of Section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959 a copy of G. O. Ms. No. 451 Panchayati Raj (Establishment-V) Department dated 18-4-1964 made in exercise of Sub-section (1) of Section 69 of the said Act and published in Part-VII in Andhra Pradesh Gazette dated 21st May, 1964.

Mr. Speaker :—Paper laid on the Table.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పంచాయితీ సమితులకు సంబంధించి అనేకం ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. మాకు కొన్ని వస్తున్నాయి. కొన్ని రావడంలేదు ఇదివరకు రూల్సు మారిపోయినాయి. ఒక book form లో మాకు ఇప్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య :— మొన్ననే ఆ విషయం చెప్పారు.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Irrigation (Construction and Maintenance of Water Courses) Bill.,1964.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Irrigation (Construction and Maintenance of Water Courses) Bill, 1964, as reported by the Select Committee be read a second time".

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి (పుట్టూరు) :— అధ్యక్షా, అసలు ప్రభుత్వం ధన సేకరణలకుగాను క్రొత్త పద్ధతులు అవలంబించడంలో బహుశా నిన్న శాసనసభ పాస్ చేసిన చట్టం, ఈనాడు మంత్రిగారు ప్రతిపాదిస్తున్న చట్టం ఒక నూతన దశయని చెప్పడానికి వీలున్నది. ఇన్నిరోజులు పన్నువేస్తే పన్నుగానే వేసుకునేవారము. అది పన్నులచట్టం అనుకునేవారము. తిరిగి పన్నులని పేరుపెట్టి పన్నులువేస్తే ప్రజలలో వచ్చిన అసంతృప్తి విపరీతమైన కోపాగ్నికి దారితీస్తుందని పన్నులనే పన్నులని చెప్పకుండా వసూలుచేయడం ప్రభుత్వానికి ఒక అలవాటుగా క్రొత్త సాంప్రదాయముగా తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుగా నిన్న పాస్ అయినచట్టం, ఈరోజు పాస్ చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన చట్టం చూస్తుంటే కనబడుతుంది. వాస్తవానికి ప్రభుత్వం తన బాధ్యతలను వదలుకుని నూతనంగా ఆ బాధ్యతలను ప్రజలపై మోపి — ఇది నూతన decentralization ఏమో తెలియదుకాని — వసూలు చేసిన పన్నులు దేనికి వసూలు చేస్తున్నాము అని ఇంతకుముందు చెప్పారో ఆ పన్నులు దానికి ఖర్చు చేస్తున్నారో లేదో శాసనసభకు తెలియచెప్పకుండానే ఇప్పుడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికని పేరుపెట్టి వాటిని పూర్తిచేయుడానికని పేరుపెట్టి క్రొత్త పన్నులను వసూలు చేయడం భావ్యంకాదని మంచిదికాదని ప్రప్రథమంగా చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ 10, 15 సంవత్సరాలుగా ఆంధ్రదేశంలో రైతులమీద పన్నులు వేసినపుడు, మొన్న additional land levy చట్టం discuss చేసినపుడు మంత్రిగారు సభముందు ప్రజలముందు పెట్టిన కొన్ని సంగతులున్నాయి. దేనికి ఈ land revenue, water tax. betterment levy వేస్తున్నామని అడిగితే ఏమిచేయమంటారు, నాగార్జునసాగర్‌కు ఖర్చు పెట్టడం లేదా, రైతులకు అప్పులు ఇవ్వడంలేదా, ఇవన్నీ చేయడానికి పన్నులు వేయవలసిన

పనివుంది. కాబట్టి వేస్తున్నామని ఆనాడు చెప్పారు. ఈదినం ఇన్ని పన్నులువేసి ఇంత భారం ప్రజలపైమోపి క్రొత్త ఈ చట్టాన్ని తెచ్చి కాలువలన్నీ మీరే త్రవ్వుకోండి, acquire చేసుకోవలసిన భూములకు మీరే ధర చెల్లించుకోండి, వంతెన కట్టుకోవాలంటే మీరే కట్టుకోండి, వంతెన రోడ్డును మీరే మరమ్మతు చేసుకోండి, మీరే వాటికి బాధ్యులు, ప్రభుత్వంకాదు, ఖర్చులు మీరే భరించుకోవాలని ప్రభుత్వం ఈనాడు చట్టం తెస్తున్నదంటే దానిని taxation measure -గా అనాలి కాని ఏదో సర్వోదయ సిద్ధాంతంపై ఆధారపడిన మరొకరకమైన చట్టం అని చెప్పడానికి వీలులేదు. పేర్లు మార్చినంత మాత్రంచేత వాస్తవాన్ని మార్చడానికి సాధ్యమా? పులి పిల్లివేషము వేసుకుంటే పులిని పిల్లి అనడానికి సాధ్యమవుతుందా? చట్టానికి క్రొత్త పేరు పెట్టినంత మాత్రంచేత రైతులపై వేస్తున్న క్రొత్త పన్నులుగా కాక మరొకరకంగా ఎట్లా అర్థంచేసుకోవాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. Minutes of dissent లో కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. అందులో ఒక్కవిషయం చెప్పారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నొక్కదానిని తీసుకుని చూస్తే క్రొత్తగా ఈ చట్టాన్ని పాస్ చేయడంవల్ల రైతులు ఇపుడు చెల్లిస్తున్న భూమిశిస్తుకాక చెల్లించబోయే అదనపు భూమిశిస్తుకాక, చెల్లింపబోతున్న betterment levy కాక అదనంగా పెట్టవలసిన ఖర్చు దాదాపు 12 కోట్లు ఉంటుందని ఒక అంచనా. ఇది ఆశ్చర్యకరమైన సంఘటన. రైతులవద్దనుంచి ప్రాజెక్టు కడుతున్నాము కాబట్టి మీకు నీళ్ళు సప్లై చేస్తున్నాము కాబట్టి పన్ను ఇవ్వండి; భూములకు ధరలు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి betterment levy ఇవ్వండి అనిచెప్పి ఈ దినం ప్రాజెక్టుమాత్రం కడతాము, తలకాయ కట్టాము, కాళ్ళు చేతులు మీరే నిర్మించుకోవాలి. లేకపోతే మేముచేయము అంటే కాళ్ళు చేతులులేనిదే తలకాయ నడుస్తుందా, నీళ్ళు పోకపోతే ఏమిచేస్తారు? అందుచేత ప్రభుత్వం ఈచట్టం తీసుకువచ్చి రైతులపై మరొక భారంగా వేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం సహించరాని విషయం అని అనుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ చట్టంలో చాలా ఊహించరాని విషయంవుంది. ఒక విషయం చదువుతాను.

The cost of acquiring the land including the cost of the special staff, if any, employed for the purpose will have to be paid for by the peasant.

The cost of the works, if any, to be constructed for the passage across the water-course, of water or drainage

which the water-course may intercept and for providing suitable means of communication across it, wherever necessary, should be paid for by the peasant and not the Government, and also such other costs as may be prescribed, naturally, by the Government. ఇది ఒక omnibus clause దీనిని తీసుకువచ్చి రైతులమీద పెడుతున్నారంటే ప్రభుత్వంయొక్క బాధ్యత ఏమిటని అడుగుతున్నాను. వారికి బాధ్యత లేకుండా చేసుకొనడానికి ప్రతి ఒకటీ రైతుల మీదనే త్రోసివేయడానికి రైతులే దీనికి బాధ్యులని చెప్పడానికి ప్రభుత్వం తన కున్నటువంటి అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ఈ చట్టాన్ని తెచ్చి సభ్య పెడుతున్న ప్పుడు అది సహించరాని విషయమ నేటటువంటిది మనం గమనంలో ఉంచుకోవాలి. రెండవసంగతి ఉంది మనం ప్రాజెక్టులు కడుతున్నది ఎక్కడ? ఇంతవరకు కరువుతో బాధపడుతున్న ప్రదేశాలలో మనం ప్రాజెక్టులు కడుతున్నది ఎందుకు? ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతులు ఈనాడున్న ఆదాయాన్నిబట్టి అప్పులపాలై పోతున్నారు అని వారు ఏమాత్రం మానవులుగా జీవించే వీలులేని పతనావస్థలో పడుతున్నారని వారిని ఉద్ధరించటానికి ప్రాజెక్టులుకట్టి నీరు సప్లయి చేయాలని చూస్తున్నాం. సప్లయిచేసిన తరువాత ఆ భూములను సేద్యపు భూములుగా తయారు చేసుకొనడానికి ఎంత ఖర్చవుతుంది ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో యీ మంత్రిమండలికి తెలియనిది కాదు, మేముకూడా రైతులం అని చెప్పకొంటూ ఉంటారుకదా: ప్రాజెక్టు కట్టిన తరువాత తన భూములను లేని భూములుగా తయారుచేసుకొనడానికి అయ్యే ఖర్చులు భరించుకోవడం ప్రభుత్వానికి betterment levy చెల్లించడమేకాక నీటితీరువ చెల్లించడమేకాక ప్రభుత్వానికి ఇదికూడా చెల్లించాలంటే ప్రభుత్వానికి ఒక వార్నింగు ఇవ్వదలచుకున్నాను. ఆహార సమస్యను పరిష్కారం చేయాలేరు. రైతు ఇంత ఖర్చుపెట్టిన తరువాత భూమిని దున్నువానికి కావలసిన పరికరాలకుగాని ఆ భూమికి వేయవలసిన ఎరువులకు ఆవసరమైన ధనాన్ని ఎక్కడనుంచి సేకరిస్తాడు. నీళ్ళుయిచ్చినంతమాత్రాన పంటలు ఉవంతటవే పండుతాయా? ప్రధానమైన ధనం రైతుచేతిలో ఉంటేనేగాని రైతు తన భూమిని సక్రమమైన సేద్యానికి తీసుకురావడం అసాధ్యమైన పరిస్థితిలో ఉంది. ప్రభుత్వం గవర్నమెంటు రిపోర్టు తీసుకుంటే రిజర్వుబ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా రిపోర్టు తీసుకుంటే ఈ పది పదిహేను సంవత్సరాల కాలంలో 80% రైతాంగం అప్పుల బాధలు పెరుగుతున్నాయిగాని తరగడంలేదని రిపోర్టు చూస్తుంటాము. 15% తప్ప మిగతవారికి ప్రభుత్వం యిస్తున్న అప్పుల సౌకర్యములు ఇతర సౌకర్యములు అందడం లేదనేటటువంటి విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదా? అయినప్పటికీ ఈ భారాన్ని

క్రొత్తగా మోసి రైతులందరిని మరింత అప్పులపాలు చేస్తూ ప్రభుత్వం ఏ రూపంలో వ్యవసాయదారులకు సహాయపడదలచుకున్నదో అనే విషయం ప్రభుత్వం ఎట్లా గుర్తిస్తుందో నాకు తెలియకుండా ఉన్నది ఒకటిమాత్రం కనిపిస్తున్నది. మన మంత్రులందరికి తిరుపతి దేవుడు చాలాయిష్టం. ఎప్పుడూ తిరుపతికొండకు పోతూవుంటారు. తిరుపతి దేవునికి ఒక సాంప్రదాయం ఉంది. ఆ దేవులవారు ఎవరికీ ఆశీర్వాదం యివ్వడానికి ముందు ఉన్నదింతా కాజేస్తారు. జేబులో మిగుల్చుకుని ఇంటికి రాకూడదట. ఒక నయాపైసైనా ఇంటికి వచ్చినప్పటికి జేబులో ఉన్నప్పటికి ఆ దేవులవారికి కోపం వస్తుందట. ఈనాడు మన మంత్రిమండలి రైతాంగానికి చేయదలచుకున్న కార్యక్రమం ఏమిటి? రైతుల చేతులలో పొరపాటున ఒక నయాపైసా అయినా మిగిలివుంటే ఊడగొడతాం ఏదో ఒకరూపంలో అనే పద్ధతిగాక ఇదేమిపద్ధతి అని అడుగుతున్నాను. ఇది చాలా రైతులకు ద్రోహంచేసే చట్టం ఎంతో తొందరపడి సెలెక్టు కమిటీలో ఒకరోజుపెట్టి దానిని ఇక్కడకు తీసుకువచ్చి పెట్టడం ఇది ఒక దుష్ట సాంప్రదాయం. దీనిని అసెంబ్లీ ఈ విధముగా allow చేయడం సక్రమమైన పద్ధతికాదని చెప్పదలచుకున్నాను. అసలు ప్రభుత్వానికి ఎంత అధికారం కావాలని కోరుతున్నారంటే ఇంతవరకు ప్రభుత్వం construct చేసిన canals ఎక్కడ ఉన్నాయో ఒక లిస్టుకూడా యివ్వలేదు. ఎక్కడయినా ప్రభుత్వం ఏప్రిలు 1963 తరువాత ఏలాంటి water courses గాని drainage గాని water courses కి అవసరమైన వంతెనలుగాని ఏవయినా construction చేసివుంటే after April 1963 మదింపుచేసి ఖర్చయినదని చూపించి అక్కడవున్న రైతాంగంనుంచి వసూలు చేయడానికి హక్కు ప్రభుత్వానికి కావాలని కోరుతున్నారు. డేటు ప్రభుత్వం పెట్టినప్పుడు వారి మనస్సులో ఏవో కొన్ని చేసినవి ఉండాలికదా. వేటిమీద వేయదలచుకున్నారు. ఎంత ఇదనంగా tax వేయదలచుకున్నారు అనేటటువంటి సమాచారాన్ని అయినా కనీసం ఈ చర్చల సందర్భంలో ప్రభుత్వం ఈ అసెంబ్లీముందు ఎందుకు పెట్టలేదు. ఇలాంటివి చర్చించడానికి వీలులేని పద్ధతిలో సెలెక్టు కమిటీని ఎందుకు వేశారు. సెలెక్టు కమిటీని అంత తొందర ఎందుకు పెట్టాలి? నాలుగురోజులు ఆలస్యం అయినాసరే సెలెక్టు కమిటీ వచ్చే సెషనులో మీటుచేసి జాగ్రత్తగా చట్టాన్ని పరిశీలనచేసి ఆ తరువాత అసెంబ్లీకి తేకూడదా? ఇప్పుడే తీసుకురాకపోతే ఏదయినా ప్రమాదంవుందా? ఒక volcono burst కాబోతున్నదా? ఏదయినా బ్రహ్మాండమైన వరదవస్తుందా? ఏమిటి? ఎందుకు తొందరపాటుకు కారణం ఈ చట్టాన్ని త్వరగా అమలు జరపకపోతే దీనిని hurry చేయకపోతే రైతాంగానికి కోపంవచ్చి రైతాంగం తిరిగి ఏ విధమైన ఆందోళన లేవదీస్తుందో కాబట్టి దీనిని తొందరపాటుతో యిప్పుడే పూర్తిచేయాలని ప్రభుత్వం

తీసుకున్నటువంటి నిర్లక్ష్యవైఖరి రైతాంగానికి సంబంధించినంతవరకు నిర్దాక్షిణ్య వైఖరి తప్ప మరొకటి కాదని అనుకుంటున్నాను. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైనది. అసెంబ్లీలో ఒక బ్రహ్మాండమైన మెజారిటీ ఉందికదా అని యిష్టం వచ్చిన రీతిని ఇలాంటి చట్టాలు పాసు చేయవచ్చునుగాక నేను ఈ అసెంబ్లీ floor మీదనుంచి రైతాంగానికి ఒక విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను. ప్రతిపక్షంలోవుండి ఎన్ని సలహాలు యిచ్చినా ప్రభుత్వం నిర్దాక్షిణ్యముగా తోసిపారేసి మంచి పెద్దలను ప్రభుత్వం లెక్క చేయకుండా చట్టం పాసు చేయదలచుకుంది కాబట్టి అసెంబ్లీలో మేము చేయగలిగిన కర్తవ్యం నాకు తోచ లేదు. రైతాంగమే దీనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఇలాంటి చట్టాలకు వ్యతిరేకమయిన ఆందోళన పెద్దఎత్తున ఆంధ్రదేశంలో లేవగొడితేతప్ప ప్రభుత్వం నిన్న పాసుచేసిన సెటిల్మెంటు లెవీగాని ఇదికూడా అడిగాను 60 మంది రైతులు అంగీకరిస్తే అని అయినా పెట్టండి అంటే sixty per cent of the peasants కాదట sixty percent of the land అంగీకరించాలట. ఆ land కి నోరా వాయా. ఆ land వచ్చి చెబుతుందా నేను అంగీకరిస్తున్నానని? Sixty per cent of the land may be concentrated in ten per cent of the peasants who are landlords అనిచెబితే landlords ప్రభుత్వం కాబట్టి మావాళ్ళు ఒప్పుకుంటే చాలు రైతాంగం ఎందుకు ఒప్పుకోవాలనే అభిప్రాయంతో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం నిన్న ఆచట్టం ఈనాడు ఈ చట్టం తొందరపడి ఈ విధముగా అమలుపరిచే పద్ధతిని చూసి రైతాంగం చాలా ఆందోళన చెందవలసివుంది అని రైతులకు అర్థం అయినప్పుడు ప్రభుత్వం తప్పకుండా రైతులనుండి ఒక తీవ్రమైన ఆందోళనకు గురి కావలసివస్తుంది రైతాంగం ఆందోళనచేస్తే తప్ప ఈ ప్రభుత్వం రైతు వ్యతిరేక చర్యలను నిలపదలచి నేను రైతాంగానికి ఈ floor నుంచి విజ్ఞప్తి చేయవలసిన అవసరముంది. నేను ప్రభుత్వానికి ఎంత విజ్ఞప్తిచేసినా జరుగబోయేది ఏమీలేదు. ఈ చట్టాన్ని అడుగడుగునా ప్రతిఘటించటానికి శాసనసభ్యులు ప్రతిపక్షాలు సిద్ధంగా ఉన్నాయని మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ప్రభుత్వం ఇటీవలనే తీసుకొనిరావడం, ఒక రోజులోనే సెలక్టుకమిటీలోపెట్టి పూర్తిచేసి అసెంబ్లీముందుకు తీసుకొనిరావడం నిజంగా కొంచెం విడ్డూరంగావుంది. మొట్టమొదట వివిధ పార్టీల వారిని పిలిచి కొంతమందితో సంప్రదింపులు జరిపినమాట వాస్తవమే. కాని దీనియొక్క full implications అర్థం చేసుకొని దీనియొక్క సాధక బాధకాలను ఆలోచించుకొని సరియైన పద్ధతిలో దీనిని ప్రజలకు నష్టంలేని విధంగా ఇది పాసుచేసుకోనడం సవ్య

మైనది. అందుకని సెలక్టుకమిటీకి refer చేయాలని మొట్టమొదట నేనుందరము అడిగాము. అడిగితే ఎట్లాగైతేనేం, ఆఖరు నిముషములో సెలక్టుకమిటీని వేశాము అనడం మధ్యాహ్నం రెండు గంటలవరకు వుంటూ వుండగా నాలుగు గంటలకు సెలక్టుకమిటీని వేయడం ఒక గంట గంటన్నరలో పూర్తిచేయడం hush up చేసి hurry చేసి దీని implications సరియైన విధముగా ఆలోచించి చేయడానికి అవకాశం up లేకుండానే ఈబిల్లు యిక్కడికి తీసుకువచ్చి పాసుచేయబోతున్నారు. ఇవ్వాళ్ళ వివిధ రాష్ట్రాలలో water courses విషయంలో ఎంతవరకు రైతులపైన liability వుంది. మరవ్వాత్తుచేసుకుని construction maintenance ఏ విధముగా వుంది అనేవి study చేయకుండా తొందర పడడం ఎందుకు ? ఇంకా కొంత సమయం యివ్వడం మంచిదని గట్టిగానే అడిగాం సెలక్టుకమిటీలోకూడా. మంత్రిగారు అయితేనేమి, ఇతర అధికారులయితేనేమి చెప్పింది ఏమంటే నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు award stage వరకు వచ్చింది. కాల్వలు, బోదెకాల్వలు త్రవ్వకానే విషయంలో, land acquire చేయడానికి, దానికి అవసరమైన డబ్బు వగైరా చూసినపుడు ప్లానింగు కమీషన్ వారు కొన్ని పద్ధతులు చెప్తున్నారని, దేశము మొత్తముపైన 100 ఎకరాలు limit పెట్టి, 100 ఎకరాలవరకు బోదెకాలువలు త్రవ్వకొనడము అనేది, excavation maintenance రెండూ రైతులపైనే ఈ భారమువుండాలని, ఆ విధముగా దేశవ్యాప్తముగా అవసరమైన estimates sanction చేస్తాము అని వారుచెప్పారు అని ఆకారణాలవల్ల ఇక్కడ మనము చేస్తేనేతప్ప లేకపోతే నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుయొక్క progess కి ఆటంకము వస్తుందని తెలియ చేయడము జరిగింది. వారు యిచ్చిన భోగట్టా ప్రకారము చూసినపుడు ప్లానింగు కమీషన్ చెప్పిన ప్రకారము అన్ని రాష్ట్రాలలో limits అనేది fix చేశారా ? ఇదేరకమైన చట్టాలు తీసుకొని వచ్చారా అని అడిగినపుడు కొద్ది రాష్ట్రాలలో మాత్రమే తీసుకొని వచ్చారని, మిగులిన రాష్ట్రాలలో ఇంకా తీసుకొని రాలేదని వారు చెప్పారు. అదే విధముగా last survey number వరకు కూడ మైసూరు రాష్ట్రములో గవర్నమెంట్ పూచీపడుతుందని వారిచ్చిన రిపోర్టులనుబట్టి అర్థమైనది. మిగతా రాష్ట్రాలలో చేయనపుడు అంత ఖంగారుగా మనము చేయువలసిన అవసరము ఏమివుంది. 2, 3 నెలలు time తీసుకొని నవంబరు మీటింగులో తీసుకొనవచ్చును కదా అని చెప్పాము. ఏదో విధముగా యీ సెషనులోనే ఒక్కరోజులోనే pass చేయక తప్పదు అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వమువారు దీనిని ప్రవేశపెట్టారు. ఇంతకు ముందు 25 ఎకరాలవరకు excavation, land acquisition కి అయ్యేఖర్చు ప్రభుత్వమే భరిస్తూవుంది. దానికిబదులు 100 ఎకరాలవరకు land acquisitionకి

చెల్లించవలసిన నష్టపరిహారము రైతులే చెల్లించుకోవలసి వస్తున్నది. ఇది చిన్న విషయమేకదా పెద్ద విషయము ఏమివుంది. అనేకచోట్ల ప్రభుత్వము చేయనపుడు రైతులు చేసుకొనడములేదా! అందుచేత ఆ liability ని రైతులపైన పెడితే తప్పు ఏమివుంది అనే పద్ధతిలో చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వమువేసిన ఆదనపు శిస్తు చట్టము వల్లనే రైతులకు విపరీతమైన బాధకలుగుతోంది. పెద్ద ఆందోళన జరగడము మనకు తెలుసు. తరువాత advance betterment contribution అనేది తీసుకొని వచ్చారు. మైనరు ఇర్రిగేషన్ వర్క్సుకు కూడ లక్షన్నర నుంచి 15 లక్షల వరకు మొత్తము estimates ఏమయితేవున్నవో ఆ estimates లో మధ్యవున్న ఏ మైనరు ఇర్రిగేషన్ వర్క్సుకూడ ఇవాళ betterment levy పడుతోంది. ఈ పరిస్థితులన్నీ చూసినప్పుడు ఇది తప్పనిసరిగా additional taxation అవుతుందనె దానితో సందేహము లేదు. అవకాశము దొరికినపుడు మీ కాల్వలు మీరే త్రవ్వకోవాలి. ప్రాజెక్టుల ఖర్చులో మీ భాగము మీరు భరించాలి అని ప్రజలపైన అదనముగా పన్నులువేసి అన్నివైపులనుంచి ఇబ్బందులలో పెడితే రైతాంగము క్లిష్టమైన ఆర్థిక పరిస్థితులకు లోనవుతారు అనేదానిలో సందేహంలేదు. జమీందారీ ప్రాంతాలున్నవి. కొత్త ప్రాజెక్టులకోసమే అది అమలుజరుగుతోంది అనుకొన్నారేమో కాని ఇది existing delta systems కి గాని, చెరువులకుగాని, మడుగులకుగాని, అక్కడున్న చిన్న కాలువలు తీసుకోవలసినదే. చిన్నవి అయితేనేమి ? పెద్దవి అయితేనేమి మొత్తము మీద కొత్తగావచ్చే ప్రాజెక్టులకే కాకుండా existing systems కి ఈ చట్టము వర్తిస్తుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో నిజానికి వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలలో, ఎస్టేటు ప్రాంతాలలో regular irrigation సరియైన పద్ధతులలో జరగని ప్రాంతాలలో ఎలావుంది అనేది చూడవలసివుంది. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణము జిల్లాలలో కొన్ని river systems వున్నవి. రైతులు ఏదిచేయాలనేది స్పష్టముగా నిర్వచిస్తున్నారు. కాని గవర్నమెంటు లైబిలిటీ ఏమి అనేది స్పష్టముగా నిర్వచించలేదు. ప్రస్తుతము వున్న practice ఏమిటి ? 5 సంవత్సరాలకొకసారి ఎస్టేటు ప్రాంతాలలోని కాలువలకు మరమ్మత్తు జరుగుతున్నవి. అవికూడ కొన్నిజరుగుతున్నవి, కొన్ని జరగడము లేదు. జరుగని చోట్ల రైతులే చేసుకొంటున్నారు. పూర్వమునుంచి జమీందారులు మరమ్మత్తు చేస్తున్న కాల్వలుకూడ గత 15 సంవత్సరాలుగా ఈ transition stage లో P. W. D. hand over చేసుకొనడమా లేదా అనే stage లో మరమ్మత్తు చేయడములేదు. కొన్నిచోట్ల రైతులు చేసుకొంటే మరమ్మత్తు చేసుకొంటున్నారు. పండితే పండుతోంది లేకపోతేలేదు అనే పరిస్థితులలోవుంది. రైతుల liability చెబుతున్నారు. తప్పనిసరిగా మిగిలినవి అన్నీ ప్రభుత్వము చేసితీరుతుం

పనేది కన్పించడము లేదు. ఈ act లో పెట్టినా పెట్టక పోయినా అదనముగా పనులు చేసిన మొత్తము backward areasలో ప్రభుత్వము తన liability మేరకు అయినా చేయడములేదని చెప్పడము నాఉద్దేశ్యము. ఈసందర్భంలో దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరంవుంది. మీరు ఏకారణాలు చెప్పినప్పటికి తొందరపడి చేయవలసిన ప్రమాదము ఏమీలేదు. ఇతర రాష్ట్రాలన్నీ చేసివేసి మనము ఒక్కరమే మిగిలిపోతే ప్లానింగ్ కమీషన్ పాటరన్ (pattern) ప్రకారం మనము చేయడం లేదని అనుకోవచ్చు. అది ఏమీ లేదు. కొద్దిరాష్ట్రాలు మాత్రమే చేసినవి అంటున్నారు. అవికూడ పూర్తివివరాలు తెలియవు. ఇప్పుడైనా సరే వచ్చే మీటింగువరకు వాయిదావేసి, implications study చేసి pass చేయడము మంచిదిఅని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. ప్రసాదరావు :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వము చాల తెలివి తేటలతో ఒక బిల్లును తీసుకుని వచ్చినది. అసలు ఇటువంటి బిల్లు తీసుకవచ్చేదానికిబదులు ప్రభుత్వమేలేదనిపిస్తే కొంత గొడవ లేకుండా పోయేటట్లు వుంది. శాసనసభలో కాని, బయటకాని విమర్శలు వచ్చినపుడు కొన్ని ప్రాజక్టులు కడుతున్నాము. Irrigation potential ఏర్పడుతోంది. ఏర్పడిన 5, 10 సంవత్సరాల తరువాత సాగు కావడము లేదు. ఆయకట్టు అభివృద్ధి కావడము లేదు అని అటు రైతులు, ఇటు శాసన సభలో అన్ని వైపులనుంచి ఆందోళనవచ్చినపుడు ప్రభుత్వమే field channelsని త్రవ్విస్తుంది అని ఇంతవరకు చెబుతూ వచ్చారు. Irrigationకి అవకాశాలుకల్పిస్తామని వాగ్దానాలు చేస్తూవచ్చారు. కాని ఇప్పుడు ఆబాధ్యతకూడ ప్రభుత్వము తీసుకోదలచుకోలేదు అని ఈ బిల్లుద్వారా స్పష్టముగా చెప్పదలచుకొన్నది. అయితే ఎవరు ఈ బాధ్యత తీసుకోవాలి. రైతులే తీసుకోవాలి. రైతులే తీసుకొని చేసుకోగలరా లేదా అనేది కాకుండా ప్రభుత్వముమీద ఇటువంటి ప్రయత్నము ఇంక ముందు రాకుండా వుండేదానికి, వారి బాధ్యతను తప్పించుకొనేదానికి ఈ బిల్లు ద్వారా చెబుతున్నారు. ఇది ఏ ప్రభుత్వము చేయరాని పని. కాని మన ప్రభుత్వము స్పష్టముగా చేయదలచుకొన్నది. అప్పటికే రైతులు రుణభారముతో పన్నుల భారముతో క్రుంగిపోతున్న సందర్భములో మరొక రూపములో ఈ burden రైతాంగముపైన పెట్టడమనేది చాల అన్యాయము. నిజంగా ఇది రైతులకు తెలిస్తే ఎంత ఆందోళన చేస్తారో, ఎంత గందరగోళం చేస్తారో మనకు తెలుసు. 100 ఎకరాల బ్లాకులోపల జరిగే land acquisionకు కాని, కాలువలు త్రవ్వటం వగైరా కార్యక్రమాలకుగాని ఎంత అవుతుందనే అంచనా ఈనాటివరకు ప్రభుత్వంవద్ద లేదు. ఈ

బిల్లుద్వారా రైతుల మీద ఎంత భారం పడుతుందనేదికూడ లేదు. డిసెంట్ నోటులో నాగార్జునసాగర్ క్రింద ఎకరానికి 210 రూపాయల చొప్పున 12 కోట్ల రూపాయలు పడుతుందని విభిన్నాభిప్రాయాలు వెల్లడించిన సభ్యులద్వారా తెలుస్తున్నది. ఇక మిగిలిన ప్రాజెక్టులమీద, నాల్గవ ప్రణాళికలో, ఐదవ ప్రణాళికలో మనకు వచ్చే ప్రాజక్టులమీద, minor, major, medium ప్రాజక్టులమీద, చిన్న చిన్న కుంటలు చెరువులమీద ఎంతెంత పడుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. ఎకరానికి 40 రూపాయలంటే చిన్న విషయం కాదు. మొట్ట మొదట వారికి ఫల సాయం రాక పోయినా, వారు అనుభవించకముందే ఈ డబ్బు చెల్లించవలసి స్తుంది. ప్రభుత్వం తన బాధ్యతను మరచిపోయి, ఫీల్డు ఛానల్స్ త్రవ్వకుండా వుండి ఆ త్రవ్వని కారణాన్ని తమపైకాకుండా రైతాంగంపై నెట్టాలని చూడడంతప్ప వాస్తవంలో ఈ ఇర్రిగేషన్ పొటెన్షియల్ ఉపయోగంలోనికి రాదు. రైతులెవరూ field channels త్రవ్వలేరు. త్రవ్వినా నిర్బంధంగా పన్నులు వసూలు చేయాలనుకొంటే భూములు అమ్ముకో వటంతప్ప వేరే మార్గం లేదు. రైతులు తమంతట తామే ముందుకువచ్చి చేస్తే మేము నిర్బంధం చేయటం లేదని చెప్పవచ్చు. కాని, దానిలో కారణం లేదు. దానిలో వున్న కారణం 'మేము చేయదలచుకోలేదు, చేయలేము. రైతులే చేసుకోవాలి అని చెబితే సరిపోయేది కేవలం field channels ఎందుకు, రైతులను ప్రాజెక్టులే కట్టు కోమని చెబితే సరిపోతుంది. ఇప్పుడు ప్రాజెక్టులు మేము కడతాం, ఇటువంటి కాల్వ లన్నీ మీరే త్రవ్వుకోండి అని ఇవాళ చెప్పినా రేపు నాల్గవ ప్రణాళిక, ఐదవ ప్రణాళిక దాటేసరికి మాకు యింకా బాధ్యతలు పెరిగాయి, కాబట్టి ప్రాజెక్టులు మీరే కట్టు కోండి అనికూడా చెప్పవచ్చు. ఇప్పుడున్నదల్లా ఏమిటంటే ప్రభుత్వం చేయలేని దానిని ఈ రూపంలో రైతాంగంమీద నెట్టటం, మళ్ళీ రైతాంగం దగ్గరనుండి అనేక రూపాల్లో పన్ను వేయటం— ఇది న్యాయం కాదు. ప్రస్తుత గ్రామీణ ఆర్థిక విధానంలో ప్రజలు ఇటువంటి భారాన్ని మోసే పరిస్థితులలో లేరు. ప్రభుత్వం ఎన్ని చేస్తున్నామని చెప్పినా వ్యవసాయోత్పత్తి పడిపోతున్నదని మనకు తెలుసు. రైతులకు ఋణభారం పెరుగుతున్నది, పన్నులు పెరుగుతున్నాయి. అవిగాక ఇప్పుడిది అదనంగా వేస్తే దానిని వారు భరించే పరిస్థితిలో లేరు. పైగా 100 ఎకరాలలోపు వున్నచోటల్లా రైతులే field channels త్రవ్వుకోవాలి. ఇదివరకు తెలంగాణాలో ఈ చట్టం అమలు జరిగిందో లేదో నాకు తెలియదు. చట్టం వున్నా అమలు జరిగిందని నేను అనుకోను. ఇప్పుడు ఆంధ్ర, తెలంగాణా అని కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రంలో ఈ విధానం ప్రవేశపెట్టటంవల్ల 3, 4 లక్షల ఎకరాల irrigation potential waste అవుతుంది. యింకా భూమి సాగులోనికి రాకుండా పోతుంది.

రైతులు తమ పనులు తాము చేసుకోలేదు. మొట్టమొదట బిల్లు తీసుకువచ్చినప్పుడు statement of objects and reasonsలో చెప్పిన విషయం, ఇప్పుడు చెప్పింది వేరు statements of objects and reasonsలో యీ విధంగా వున్నది—

"It is observed that even after the complection of irrigation projects at enormous costs, utilisation of irrigation potential is slow and that unless the Government ensure the acquisition and excavation of land needed for water courses, the development of ayacut under the projects will be adversely affected..."

అందువల్ల ప్రభుత్వమే ఆ బాధ్యత తీసికోంటేతప్ప ఈ పనులు జరగవు, ఈ irrigation potential ఉపయోగంలోకి రాదు. కాని ప్రభుత్వం ఆ బాధ్యతను తీసికోకుండా రైతులమీద పెట్టుతున్నది. ప్రభుత్వమే ఆ బాధ్యత వహాయలేకపోతే రైతాంగం ఎట్లా మోస్తుందో అర్థం కాకుండా వుంది. దానిపై ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లె) :—అధ్యక్షా, ఈనాడు మన దేశాన్ని పరిపాలిస్తున్నది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమో, లేక కేంద్ర ప్రభుత్వమో లేక ప్లానింగ్ కమీషనో అర్థం కావటం లేదు. Planning Commission చెప్తే ఏ పని అయినా జరుగుతుంది లేకపోతే లేదు. Planning Commission చెబితేనే, కూలికాని ఈ దేశంలో నీరు త్రాగాలి, తిండి తినాలి లేకపోతే వీలులేదు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఈ మంత్రులు, మంత్రివర్గం, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సహా ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు ఒక తోకలాగా పని చేస్తున్నాయి. ఇక Planning Commission పూర్తిగా రైతాంగానికి వ్యతిరేకధోరణి అనుసరిస్తున్నది. అందువల్ల Planning Commission రద్దు అయితేనేతప్ప రైతాంగానికి మేలు కలుగదు. ఈనాడు ఇంత త్వరగా Select Committeeకి పంపి, ఇంత త్వరగా ఎందుకు పాస్ చేస్తున్నారంటే దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవచ్చు. ఈ పద్ధతి అంగీకరించకపోతే ప్లానింగ్ కమీషన్ మనకు డబ్బు ఇవ్వటానికి అంగీకరించదు అని. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద 30 లక్షల ఎకరాలు సాగులోనికి రావటానికి 120 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని ఆనాడు లెక్కలు వేశారు. దానికి త్వరగా డబ్బు ఇచ్చారా అంటే లేదు. Planning Commission త్వరగా డబ్బు ఇవ్వటానికి అంగీకరించకపోవటంవల్ల ఈనాడు దానిపై ఎన్నో కోట్లు ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తున్నది.

అయినా అది ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. కాలువలు పూర్తి కాలేదు, కాలువల పని సగంకూడా కాలేదు. అంతా మొత్తం పూర్తి అయ్యేటప్పటికి ఎన్ని కోట్లు ఎక్కువ పడుతుందో తెలియదు. ఎలాగ Planning Commission చేసినటువంటి మిస్టేకువలన Planning Commission మనకు త్వరగా డబ్బు ఇవ్వక పోవడంవలన Planning Commission 4, 5 ఏండ్లవరకు ఎంత వడ్డీ మనం తెచ్చుకునేటటువంటి ఋణంమీద చెల్లించాలో నిర్ణయించక పోవడంవలన కలిగినటువంటి ఫలితం ఏమిటి ? 120 కోట్ల రూపాయలు పడుతుందో 170 పడుతుందో 200 కోట్ల రూపాయలు పడుతుందో మనకు తెలియదు. ఇలాగు Planning Commission చేసినటువంటి తప్పుకు అపరాధాన్ని మనం చెల్లించవలసి వస్తున్నది, ఈ రైతాంగం అంతాకూడాను. అందువల్లనే ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. Betterment levy ద్వారా 120 కోట్ల రూపాయలకుకూడాను రైతులు 60 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించమని చెబుతున్నది. ఇది చాల కొత్త పద్ధతి. ఫీసీ వెయ్యమని అనుకున్నారు. 60 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించడానికి నాగార్జున సాగర్ ప్రాజక్టుక్రింద 60 కోట్లు చెల్లించేదానికి ప్రజలు ఒప్పుకున్నారు. పైగా ఈ 12 కోట్ల రూపాయలు మరల చెల్లించమంటున్నారు. అంతకంటే రైతులనే నాగార్జునసాగర్ కట్టుకోమని అంటే బాగుండేది. వారే తప్పనిసరిగా ఏదో కార్పొరేషన్ పెట్టుకుని, ఇంజనీర్సునంతా పెట్టుకుని, 2 ఏండ్లు ముందుగానే వారే కట్టుకొని ఉండేవారు సక్రమంగా. అలాగ అయి ఉన్నట్లయితే 12 కోట్ల రూపాయలులో మిగిలిపోయేది. తరతరాలు వారికి ఈ ప్రభుత్వానికి ఒక దమ్మిడీకూడ శిస్తు తీరువశిస్తు చెల్లించవలసిన అవసరం ఉండేది కాదు. ఈవిధంగా ఉన్నది పరిస్థితి. అందువల్ల మీరు ప్రాజక్టులు ఎందుకు కట్టేది మీరు రైతులకే వదిలేయండి; రైతులే కట్టుకుంటారు. ఇంతకంటే అన్యాయం మరొకటి ఉన్నదా ? అందువలననే దీనిని ఎదిరించవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి Planning Commissionను రద్దు చేసేదానికి మనం ఆందోళన చేయాలి. అందువల్ల నేను చెబుతున్న దేమంటే ఈ రైతాంగం వ్యతిరేక ధోరణి కంతాకూడాను వారే కారణంగా ఉన్నారు. West Germanyలో Erheard Finance Minister అయినతరువాత Chansalar of the Exchequer అయినతరువాత Hitler గారు ఉంచినటువంటి Planning Commissionను రద్దుచేసిన తరువాతనే ఆ దేశాన్ని బాగుచేయగలిగినారు. ఆ దేశం ఇప్పుడు అన్ని దేశాలకంటె ఎక్కువగా అభివృద్ధిలో ఉంది. ఆదేశం నాశనం అయినంతగా ఏ దేశం నాశనం కాలేదు. అయినప్పటికి ఈనాడు అది ఎంతో అభివృద్ధికి వచ్చినది. అలాగే రైతాంగ వ్యతిరేకమైనటువంటి ఈ Planning Commissionను రద్దుచేసేదానికి మన రాష్ట్ర

ప్రభుత్వమే కాకుండాను ప్రజలందరుకూడాను ఆందోళన చేయాలి. దానితోపాటు ప్రజలందరుకూడాను మన ప్రభుత్వంమీద ఆందోళన తీసుకుని రావాలి. రెండవది ఏమిటంటే మన ప్రభుత్వం ఒక సూత్రాన్ని మొదటినుంచి అనుసరిస్తూ ఉన్నది. ఏదైనా Integrated Act కనుక తెచ్చేటట్లయితే తెలంగాణాలో ఎక్కడో పది రూపాయల శిస్తు ఉంది, ఆంధ్రలో రు. 15ల శిస్తు ఉన్నది అనుకోండి; దానిమీద అయినా సరే రెంటిని ఏకం చేస్తున్నాము కాబట్టి రు. 10లు, రు. 15లు చేయాలనే సూత్రాన్ని అనుసరిస్తూ ఉన్నారు. అలాగే ఆంధ్రలో తక్కువ ఉంటే తెలంగాణాలో ఎక్కువగా ఉన్నట్లయితే తెలంగాణాలో ఎక్కువగా ఉన్నది కాబట్టి ఆ పన్నునే మరల వేస్తామని చెబుతున్నది. అలాగే ఇప్పుడు ఏమంటున్నారంటే ఎక్కడో ఏ రాష్ట్రంలోనో 100 ఎకరాల స్లాబు ఒకటి ఉన్నదట. కాబట్టి ఆ వంద ఎకరాల స్లాబు మనకుకూడ రావాలట. దానికోసం అవి చెప్పి మంత్రుల కాళ్ళ రెన్ను పెడితే ఒప్పుకోని వచ్చారట. ఎవరి అనుమతితో ఒప్పుకొనివచ్చారు అది అంతా కూడాను. Mysoreలో last survey number వరకు ప్రభుత్వమే ఛానల్సు కంతా తవ్వుతున్నది. దానిని ఎందుకు అంగీకరించడములేదు మన ప్రభుత్వం. అదే నేను అడిగేది. కాబట్టి ఈ సూత్రాన్ని తప్పనిసరిగా మేము వ్యతిరేకించివలసి వస్తున్నది. ఎప్పుడూ రైతుకు disadvantageousగానే గవర్నమెంటు తమ నిర్ణయాలు చేస్తూ ఉంటారు. ఎక్కడో ఒక ఉదాహరణ తెచ్చి అలాగే మనం చేయాలని చెప్పి ఈ బరువును అంతాకూడ రైతులమీదే వేయాలని అనుకుంటున్నారు. ఇలాగ తమమీద ఉన్నటువంటి responsibilityని అంతాకూడాను రైతులమీద దించాలనుకుంటున్నారు. ఎందుకోసం ఇలాగ వస్తున్నది. మరొకసారి Planning Commissionకు refer చేయవలసి వస్తున్నందువల్ల, ఈ Planning Commission ఒక ఆర్థిక సూత్రాన్ని రూపొందించింది. ఆ ఆర్థికసూత్రం ఏమిటి? ఈ inflationవల్ల డబ్బు అంతాకూడాను ఎక్కువగా వస్తూ ఉన్నది. అందువల్లను direct taxes వేసిగాని, indirect taxes వేసిగాని వారిదగ్గరనుండి డబ్బుకనుక తీసివేయకపోతే చాల కష్టం అని చెప్పి. అందువల్ల ఇలాంటివి అంతాకూడాను చేస్తూ ఉన్నారు. ఇలాగ రైతులదగ్గర రైతులకు వస్తున్నటువంటి ఆదాయంకంటె వారు కట్టవలసినటువంటి ఖర్చు ఎక్కువగా ఉన్నదనే విషయాన్ని Planning Commission అంగీకరించదు. మన మంత్రులు అంగీకరించరు. ఎవరూ అంగీకరించరు. ఎందువల్లనంటె Planning Commission వారుఅనే బ్రాహ్మణోత్తముడు చెప్పినటువంటి నేరం వారికి తుది నిర్ణయం. అందువల్ల వారు దానిని తప్పలేకుండా ఉన్నారు. అందువల్లనే దానిని వీరు అనుసరిస్తూ ఉన్నారు. ఇలాగే

ఖర్చు ఎక్కువఅవుతున్నదని నేనుచెబుతున్నాను. కాదని మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. వాళ్ళే, కేంద్రప్రభుత్వమే సర్వే చేయించినది. ఈ నాడు రైతులయొక్క ఉప్పులు ఎక్కువ అయిపోతూ ఉన్నాయి. రైతులదగ్గర డబ్బులేక పోయేటట్లయితే ఆహారోత్పత్తి ఎలాగ జరుగుతుంది. ఈనాడు Planning Commission ఏ పద్ధతిని అనుసరిస్తోందో, మన మంత్రులందరు ఏ పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారో ఏ విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారో దానివలన రైతులదగ్గర ఉండేటటువంటి డబ్బుఅంతా లేకుండా పోయి తక్కువ పంటలు వచ్చేటట్లయితే ధరలు ఎక్కువగా ఉవుతాయి. ధర ఎక్కువ అయినప్పుడు దానిని తగ్గించడానికి మరల కంట్రోలు తేవాలంటున్నారు. ఇదంతా దీనిని Planning Commission ఒక సాలిగూడులాగ అల్లుతూ ఉన్నది. దీనిలో రైతాంగం అనే ఈగలంతా దోమలంతాకూడ పడిపోవలసి వస్తుంది. ఈ పరిస్థితి కలిగిస్తూ ఉన్నది. కాబట్టి ఇది తప్పు. Planning Commission చెప్పినంత మాత్రాన ఇలాగు రైతులమీద వేయడం తప్పనిచెప్పి మేము మనవిచేస్తున్నాము. అందువలన ఈ బిల్లును withdraw చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, మనప్లానింగ్ లో అంతాకూడా ప్రజలకు సౌకర్యం చేస్తున్నా అందువల్ల పన్ను ఇవ్వమని పన్ను అడుగుతున్నాము. ఇప్పుడు ఇది వచ్చేటప్పటికల్లా మరొకపన్ను ఏమి వేస్తున్నారంటే బెటర్మెంటు విషయం అదనంగా నూటికి 10 లెక్కవేస్తే 120 కోట్ల రూపాయలు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుఅవుతుంది. దానికి ఏమున్నా యీ field channels కు అంతా అయ్యేసరికి 12 కోట్ల రూపాయలవరకు అవుతుందని అంచనాలు కడుతున్నాము. లేక బాగా కొంచెం అటూ ఇటూగా లెక్కవేసుకుంటేకూడ 10% పన్ను పరోక్ష రూపంలో వేస్తున్నారు. అయితే దానికి ఒకమాటచెప్పారు. పన్ను తెలంగాణాలో ఇదివరకే ఇట్లాంటి ఆక్టు వున్నది. తెలంగాణాలో వున్నదానికిన్నీ దీనికిన్నీ చాలా తేడావున్నది ఆంధ్రలో వున్నదానిని ఇదివరకు లెక్కవేసుకున్నపుడు ప్రభుత్వం కూడాను మేము తీసుకుంటామని అభిప్రాయ పడ్డాము అన్నారు. కాని దీని చరిత్ర కనుక ఆలోచించినట్లయితే ఇది Planning Commission కు స్వయంగా వచ్చినటువంటి ఆలోచనకాదు. Madras area లో ఉన్నటువంటి కొనిచోట్ల చిన్నవి 25 ఎకరాలలోగా ఉన్నవాటిని చేసుకొనేదానిని జ్ఞాపకం చేసుకొని దానిని టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు accounts లో adjustment కావడానికి వీలుగా వుంటుందని Planning Commission దగ్గరకు తీసుకొని పోయినారు. ఇప్పటికి

fourth plan committee reports 6 వచ్చినాయి. 6 వాటి మీదవచ్చినాయి అంటే మద్రాస్, కేరళ, ఆంధ్ర, మహారాష్ట్ర, పంజాబు అనుకుంటాను. వీళ్ళందరుకూడా ఆలోచించినప్పుడు ఈ చిన్న చిన్నవాళ్ళు చేసుకుంటే — బోదె కాల్వలు ఉంటారు — బోదె కాల్వలు వారు చేసుకుంటే బాగావుంటుందని అక్కడ నుంచి రాగానే వెంటనే ready made గా Planning Commission కు ఆలోచన తోచింది — ఏమున్నా మనం పన్ను తగ్గించేవేద్దాము — పన్నుగా చెప్పకుండా చేసుకుంటే బాగావుంటుందని. మీరు water ను ఇచ్చేటటువంటి బాధ్యతను వహిస్తున్నప్పుడు water ను అందించవలసినటువంటి బాధ్యతలేదా అని చెప్పినా question అని కాలువలో ఉన్నటువంటిది మేము చూస్తాము — నూరు ఎకరాల వరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఇస్తారు నీరు — ఇక్కడ ఏమున్నా 25 ఎకరాలవరకు ఉన్నాను. 25 ఎకరాలకు కావలసినటువంటి దానిలో వీళ్ళు చేసుకోవాలని ఇదివరకు వున్నది. అయితే దానికి దీనికి తేడా ఏమిటంటే ఇదివరకు వాళ్ళు చేసుకుంటే ఇస్తామన్నాను - వాళ్ళు చేసుకుంటారు లేక పోతే లేదు. ఇప్పుడు అట్లాకాదు. మీరు చేసుకోండి, మీరు చేసుకోక పోయినట్లయితే మేము అధికారంతీసుకొని మేము చేసి మీకు ఇస్తాము — సంతోషమేగా – కాదు. మేము ఖర్చుఅయితే ఖర్చుపెడతాము ఆఖర్చు మీరు ఇచ్చుకోవాలి అనేది చెప్పడం ఇది నిర్బంధంగా తీసుకొని రావడం అవుతుంది. ఇప్పుడు ఈ బిల్లు ఇంత త్వరగా ఎందుకు తీసుకొస్తున్నారు అంటే ప్రతి తడవ ఒకటే సమస్య వస్తున్నది. నిన్న నేమో compulsory advance payment వచ్చేటప్పటికి ఇది వెంటనే మనంచేదాము అనుకున్నాము. సరే చేదామనుకున్నాను. మరొక బిల్లు వచ్చేటప్పటికల్లా High Court Judgement ఇచ్చినదికదా అని. ఇదిఎంతవరకు వేసుకున్నారయ్యా అంటే Planning Commission రేపు ప్రార్థన ఒప్పుకొనేటట్లులేదు, కనుక Planning Commission కు మనం కాగితాలు పంపించవలసినటువంటి అవసరంవుంది. ఇది Planning Commission కు చూపిస్తున్నామా — Planning Commission పేరుతోటి ప్రజలనెత్తిన రుద్దుతున్నామా ? రెండు సమస్యలు. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది— ఇది ప్రతి ప్రాజెక్టుకూడ అన్వయించడం మాత్రం న్యాయంకాదు. అసలు దీనిని ఈ విధంగా తీసుకురావడం తప్పు. దీని డబ్బు ఎంతఅవుతుందో అది betterment tax లో కనుక తగ్గిస్తే అదికొంత న్యాయం అవుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందువల్లనంటే immediate గా చేయమని మీరు అడుగుతున్నారు. మీరు చేయక పోతే మేము చేస్తామన్నారు. Betterment ఎప్పుడువస్తుంది. Water ఇస్తేనన్నా, water తో సాగుచేసుకుంటేనన్నా, water తో సాగుచేసుకున్న తరువాత

దానికి ఒకవిధమైన విలువ వస్తుంది. అప్పుడది unearn income. అసలు మీరు water ఇవ్వకుండా unearned income వచ్చినదని చెప్పి అక్కడేమన్నా దానిని వసూలు చేసి ఇక్కడ ఏమన్నా water తీసుకోమని చెప్పేటప్పుడు ఇదిన్యాయం కాదని చెబుతున్నాను. ఇతర states శాసనాలు చేసినవి. Planning commission మనలోటి ఏమి అంటున్నది అంటే మీరుకూడ చేస్తే కాని మేము ఇది consider చేయలేము అని. నేను అనుకోవడం Planning Commisson ఇంత గుడ్డిగా అని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. ఎందువల్లనంటే ప్రతిబడవ, ఆదేకాదు వాళ్ళు మరియిది చేశారు. ఒకసారి వచ్చింది — లాండ్ రెవిన్యూ వేశారా, 'ఆవేశాం' ఎంతవసూలు చేశారో వాళ్ళకు అక్కరలేదు. ఉదాహరణకు నేను చెబుతున్నాను 1960 వ సంవత్సరములో Madras state ఒక పన్ను వేశారు. అది ఏమిటంటే Agricultural Income Tax వేశామన్నారు వేయండి వేయండి అన్నారు. వేసినది వాళ్ళు వసూలు చేయకపోతే అడగలేదు. వాళ్ళు ఎంతవస్తుందని వేశారు ? చాలకొద్దిగా వేశారు. మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు మొన్నను ఏమన్నా Agricultural Income Tax వేసినది. దానివల్ల ఆదాయం వచ్చినది ఎంత ? అదిచూడరు. కనుక వీళ్ళకు ఎట్లావున్నది అంటే—మాదగ్గరకు కుర్రవాళ్ళు, అయ్యా మేము ఉద్యోగాలకు application లు పెట్టాము, లేకపోయేటట్టయితే seat కోసం application పెట్టాము. మీరుకాస్త attestation సంతకం చేస్తేకాని వీలు లేదు అంటున్నారు. నేను ఇప్పటికి దాదాపుగా 4, 5 వేలు చేసివుంటాను Assembly member అయినతరువాత — ఇంకా ఎక్కువ చేశానేమో. నన్ను ఇంతవరకు ఎవరూకూడ అయ్యా ఈ సంతకం మీరు చేశారా అని అడిగినవారు లేరు. నిజంగా students చాల sincere people కనుక మాదగ్గరకేవస్తున్నారు. వాళ్ళసంతకం చేసుకుంటే అడిగేవాడు లేడు అసలు. అంటే ఎంతగా గుడ్డితనం అంటే ఊరికే formal గా వేయడం తప్పిస్తేలేదు. అది ఇక్కడ ఉన్నది అనుకుంటే — clars దగ్గరకు పోతే — Planning Commission అంత గుడ్డిగా ఉండడం చాలా ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. అసలు దీనివల్ల రాబోతున్నది ఎంత? వచ్చేది ఎంత అనేటటువంటి దృక్పథం Planning Commission కు లేదు. ఏమంటే proforma పూర్తిచేశారా ? చేశామండి; అన్నీ ఉన్నయ్యా ? కుమాస్తాను చూడమంటారు. ఏమయ్యా అన్నీ పూర్తిగా వున్నాయా ? ఉన్నాయండి. నజారతు ఉన్నా పరవా లేదు; accepted. Bill pass చేశావా ? చేశారు. ఇది ప్లానింగా అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఇంత rush through గా గవర్నమెంటు తీసుకొనిరావడం ఏమాత్రం సబబుకాదు. ఒకవేళ ఆయన అమలు పరుస్తామంటే — నేను గవర్నమెం

టుక చెప్పేది ఇది మాత్రం law గా మాత్రం books లో ఉండేటటువంటి పరిస్థితి కనుక మీరు చేసినట్లయితే మేము vote చేసినా ప్రమాదంలేదు — కాని మరో 12 కోట్లు పన్ను నాగార్జునసాగర్ రైతాంగంమీద direct గా వేయబోతున్నాను అంటే ఇది పన్ను అవుతుందని కాని రెండవదికాదు. ఆ తరువాత ఇంకాక మిత్రులు చెప్పారు. ఈవాళ రైతుయొక్క స్థితి ఎలావున్నది. అతడు reclaim దానిని చేసుకో గలడా ? దానికి ఏమైనా డబ్బు ఇస్తున్నారా ? ఆ వైపు ఆలోచన కాదు. ఇవాళ Revenue Bank లెక్క ప్రకారంగా 75% మంది పన్ను భారంతోటి వున్నారని 1950 కన్నా ఈవాళటికిన్ని లెక్కవేస్తే, ఆరోజు per capita indebtedness రు. 350 వుంటే ఈ రోజున 950 రు. ఉన్నదని వాళ్ళలెక్కలు చూపుతున్నాయి. ఈ భారం రైతాంగం మీద వేసుకొని రిక్లమేషన్‌కు, బెటర్ మెంటుకు తరువాత బోరు కాల్వలకు ఇంకా ఉండనే వుంది. Public works department వారువస్తే లెక్క చూసుకుందేప్పుడు ఈయవలసినడబ్బులు ఇవన్నీ వ్రాసుకుంటే అసలు ఇది చేయడానికి జరుగుతున్నదా ? రైతులు భయపడి పరుగెత్తుతారా అని మనం అనుకోవలసి వుంటుంది. రు. 450 వరకే అసలు అవుతుందా రైతాంగానికి, లేకపోతే 3 వేలు నాలుగు వేలు అవుతుందా ? ఇది ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరంవుంది. ఇది spirit మాత్రం అంగీకరించడానికి వీలులేదు. అందువల్ల దీనిని నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. అయితే ఇప్పుడు మాకు కావాలి, Planning Commission సున్నా చుడుతుంది అనవచ్చు. అయితేవాళ్ళకిళ్ళు తుడవడానికి తీర్మానం చేసుకుంటామంటే మాకు అభ్యంతరంలేదు. అంతకు తప్పితే implement చేయడానికి మాత్రం ప్రజలు ఒప్పుకోరు. మేము వాళ్ళ తరుఫున అంగీకరించడానికి వీలులేదని మాత్రము మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మనదేశంలో రెండు న్యాయాలు ఉన్నాయి. గ్రామస్థులకొక న్యాయము పట్టణ వాసులకొక న్యాయము; మరి రైతు కొక న్యాయము, వ్యాపారస్థులకొక న్యాయము. ఇప్పుడు చూడండి, గ్రామాలలో ఒక రోడ్డుకావాలంటె, వెంటనే 50 percent గాని, 25 percent గాని contribution కావాలంటున్నారు. లేక అక్కడ ఒక బావికావాలంటే, 25 per cent contribution కావాలంటున్నారు. ఒక school కావాలంటె, 25 percent contribution కావాలంటున్నారు. కాని, అదే హైదరాబాదులో ఒక school కావాలన్నా, ఒకరోడ్డుకావాలన్నా, ఒక నల్లావేయాలన్నా, ఎవరిని contribution అడగగా చూడలేదు. అదే విధముగా రైతులవిషయంలో భూమి

మీద నాగలి కట్టంగానే అతనికి పన్ను తగులుతుంది. కాని వ్యవహారం చేసే అతనికి వ్యవహారం చేసినతరువాత, income tax returns ఇచ్చిన తరువాత, అతనికి లాభం వస్తే పన్ను వేస్తారు. లేకపోతే లేదు. ఈ విధంగా మన దేశంలో discrimination ఉంటున్నది. అయినాగాని, అదికొంతవరకు ఒప్పుకోవచ్చు. రైతుల మీద పన్ను వేయండి. వాళ్ళ దగ్గర ఒక పైసా లేకుండా మీరు తీసుకోండి. కాని వాళ్ళ వ్యవసాయానికి కావలసిన పెట్టుబడికి వాళ్ళ శక్తిలోపించకుండా చూడండి. నానాటికి రైతుమీద భారం పెరుగుతున్నది విపరీతంగా మనము పన్నులు ఎక్కువ చేశాము. ఒకప్రక్క అభివృద్ధిపన్ను అన్నాము. కాల్వలు త్రవ్వితే, దానికిగాను పన్ను అన్నాము. రైతులు ఇంత భారము మోయలేరు. మోయలేకపోతే ఏమవుతుందని అనవచ్చు. ఉత్పత్తిదెబ్బతింటుంది; పంటపండదు. పంట లోపించడానికి ఒకటే కారణము. రైతులకు పన్నులభారము ఎక్కువైపోయింది. వాళ్ళు పెట్టుబడి పెట్టలేకుండా పోతున్నారు. దానివల్ల పంట తక్కువైపోతున్నది, ఇప్పుడు మళ్ళీ additional taxation తీసుకొనివస్తే, ఎంత ఘోరంగావుంటుందో మనము ఊహించుకోవచ్చు. ఇప్పుడు నైజాం సాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద నాకు మంచి అనుభవమున్నది. 30, 35 సంవత్సరాలకు ఇప్పుడిప్పుడు మాత్రమే 25 percent భూములుమాత్రం సేద్యయోగ్యం అయినాయి. ఇంతకుముందు ఆ భూముల సేద్యం కాకుండా ఉండేవి ఒక dry crop కంటె భూములను తరి పంటకు తీసుకురావడం అంటే దగ్గర దగ్గర 10, 12 crop కనీసం ఆభూములనుంచితీసుకోవచ్చు. అప్పుడే రైతు లాభముపొందగలుగుతాడు. అంటె ఏమిటి ? ఒక్కపంట తీసుకోడానికి కనీసం ఒక్కసంవత్సరం పట్టినాగాని, ఒక భూమి సేద్యయోగ్యం కావాలంటే, 10, 15 సంవత్సరాలైనా పడుతుంది. అయితే ఈ 15 సంవత్సరాల తరువాత రానున్న పంటఏదైతే వున్నదో దానికి ఇప్పటినుంచే tax ఇవ్వడం అంటె చాలా అన్యాయము. Planning Commission వారికి ఈ గ్రామాల విషయం ఏమీ అనుభవంలేదు. దీన్నిగురించి అనేకసార్లుచెప్పినా గాని ఎవరూవినిపించుకోరు. లేకపోతే, Planning Commission వారైనా ఆ విధంగా ప్రతి State వాళ్ళు, ప్రతి Legislature, ప్రతి మనిషి మమ్ములను అంటున్నారు. అందుకోసము మేమువుండడము, కొంతమంది తప్పుకొంటాము అని వారైనా అనరు. శ్రీమన్నారాయణగారు ఉన్నారు. వారు Agricultural expert, వారికి వరిచెట్టు ఎంతఎత్తు ఉంటుందో తెలియదు. అటువంటి వాళ్ళందరూ వచ్చి ఆదేశాలు పంపిస్తూవుంటె ఇక్కడ వాటిని సిరసావహించడం తప్ప మరేమీ లేదు. దేశంలోకొంత అభివృద్ధికావాలంటే, మొట్టమొదట Planning Commission రద్దుచేయాలి. లేకపోతే ఈ agricultural sector లో

వాళ్ళు సౌఖ్యం కలుగజేసుకోకుండా చేయాలి చూడండి, ఇ దేశాలలో ఒక ఎకరానికి ఒకటన్నర పండుతూవుంటె, మన భారతదేశములో ఒక ఎకరానికి నాల్గవవంతుటన్ను పంట పండుతుంది. అంటే 32 కోట్ల ఎకరాలలో 8 కోట్ల టన్నులు మాత్రం పండుతుంది. దానికి కారణం ఏమిటి ? మన భూములు పాడువా, కాదు, లేక మనకు వసర్లు లేకనా, వనరులు లేకనా అంటె అవి లేక కాదు, అవన్నీ ఉన్నాయి. లేక కష్టంచేసే రైతులు లేరా అంటె, మహాకష్టంచేసి, చెమటోడ్చి పనిచేసేటటువంటి రైతులుకూడావున్నారు. ఇవన్నీ ఉండగాకూడా మనకు ఇంత తక్కువ పంట అంటె మనకు సిగ్గుచేటు. ఇక్కడ చూస్తే Legislature లో ప్రతి దినము ఈ food గురించి, food supply గురించి ఏదోఒక ప్రశ్న ఉంటూ ఉంటుంది. ప్రతిదినము ఏదొఒక criticism ఉంటూనే ఉంటుంది. దీనికి ముఖ్యకారణం ఏమిటంటె. రైతులదగ్గర ఎన్నడూకూడ తమ వ్యవసాయానికి, అధికోత్పత్తికి కావలసిన capital జమ అయ్యేటట్లు చూడడం లేదు. ప్రతినిత్యము బెలిమిలో నీరు చల్లి చల్లివేస్తూఉంటె, ఒకచాగెడు నీరుమాత్రమే ఎప్పుడెప్పుడు మిగిలిపోతాయి. కాని ఈ రైతులవద్ద ఆమాత్రం కూడ అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు. రైతులుగనుక శక్తిహీనులైపోయినట్లైతే, ఈ దేశముయొక్క వెన్నెముక విరిగిపోతుంద నేటటువంటి దృష్టి ప్రభుత్వానికి లేదు, Planning Commission కు అంతకంటెలేదు. మనకు తిండిలేదని ఇతరదేశాలకుపోయి అడుక్కొని తీసుకొంటూ వుంటె, సిగ్గుఅనిపిస్తుంది ఈ రైతులకు అప్పులు నేకరిస్తాము. పొలాల సౌకర్యము ఇస్తాము, ఇంకేదో చేస్తామని అంటున్నారు. ఆ సౌకర్యాలన్నీ మాకు ఇవ్వండి. దాంట్లోవచ్చే నాలుగు పైసలుకూడ మీరే తీసుకోండి ఇంకెవరికైనా ఇవ్వండి. కానిమాకు కావలసింది ఏమిటంటె. రైతు తన వ్యవసాయాన్ని బాగుచేసుకొనేందుకు, అధికోత్పత్తిచేసేందుకు వీలుగా, దీనికి కావలసిన పెట్టుబడిని invest చేసుకోగలిగేంతగా వారి పరిస్థితి వుండాలి. వారికి అటువంటి పరిస్థితి కల్పించాలి. మొన్న యిక్కడ Jubilee Hall లో ఒక Manufacturers Association meeting జరిగింది. అక్కడికి వచ్చిన ఆ manufacturers ను చూస్తూవుంటె, వారు మన Chief Minister గారి car కంటె పెద్ద cars లో ఎక్కివచ్చినారు. బాగా tie మొదలైనవి వేసుకొని చాలా గొప్పగా వచ్చినారన్నమాట. అయితే వాళ్ళు చేసేపని ఏమిటి ? చెరుకు పండించియిస్తేచెక్కర చేస్తారు. జనుము పండించియిస్తే, గోతాలు మొదలైనవి చేస్తారు. ఇనుము ఇస్తే, సైకిళ్ళు మొదలైనవి చేస్తారు. ఇంత చేసినంత మాత్రాన వాళ్ళ standard of life అంత గొప్పగా ఉన్నదన్న మాట. కాని ప్రతినిత్యము బురదలోదిగి కష్టపడి, చెమటోడ్చి, మూడవఎద్దువలే కష్టపడే టటువంటి రైతుల విషయం చూడండి. వారిమీద ప్రతినిత్యము ఏదోరూపంలో

పన్ను వేస్తున్నారు. ఇదిదేశానికి క్షేమంకాదు. ఈ విధంగా అయితే, కరువు కాటకాలు ఇంకా తీవ్రరూపము దాలుస్తాయి. తరువాత ఏమీ చేయకుండా పోతాము. ఎందుకంటే, రోగము ముదరకముందే మనము మందు ఇవ్వాలి. రోగము ముదిరిన తరువాత మందు ఇస్తే ప్రయోజనంలేదు, అప్పుడు మందుకూడా పనిచేయదు. అందుకొరకే దీనిని ఉపసంహరించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు (నరసంపేట) .— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అనేకమంది సభ్యులు చెప్పారు. అసలు బిల్లులో ఉన్నటువంటి ప్రమాదమైన features ఏమిటి అనే విషయం ఇప్పుడు అందరు చెప్పారు. ఈ బిల్లులో ఇంత complicated questions ఉన్నప్పుడు ఇంత తొందరగా దీనిని pass చేయడంతో వచ్చేలాభము ఏమి ఉంటుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కేవలం రైతులమీద ఎక్కువ భారము వేయడంతప్ప రైతులకు relief ఇచ్చేది ఏమీ కన్పడడం లేదు. ఈ బిల్లు ఏ యే చెరువులకు, ఏ యే కుంటలకు, ఏ యే projectsకు వర్తిస్తుంది అని మనము ఆలోచించినట్లయితే, irrigation worksకు ఇక్కడ ఒక definition ఇచ్చారు. "All rivers and natural streams and parts thereof. all lakes and other natural collections of water, or parts thereof, all tanks, wells, reserviors ponds, kuntas, streams" అంటె దాదాపు ఎన్ని water works ఉన్నాయో, అవి చిన్నవేగాని, పెద్దవేగాని, అవి మొత్తము ఈ చట్టముక్రింద తీసుకురావడం జరిగింది. అది ఎంతవరకు సమర్థనీయమో మంత్రిగారు ఆలోచించవలసినదని నేను కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా, ఇప్పుడు చెరువులక్రింద కనీసం 300, 400 ఎకరాలు ఉన్నటువంటి వాటి విషయంలో, ఒక చెరువుక్రింద ఒక channel గనుక వస్తూ ఉంటే, ఆ channelకు వచ్చేటటువంటి field channels క్రింద 100 acres గనుక ఉన్నట్లయితే, దాని మొత్తము బాధ్యత అంటె ఆ చెరువులకు; ఆ పొలాలకు పంచుకునేటటువంటి కాలవలకు మొత్తము బాధ్యత ఆ రైతాంగం భరించాలి అంటున్నారు. అది ఏ రకంగా న్యాయమో, నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇదివరకుకూడా అన్ని కాలవలు, చిన్నవి, పెద్దవి అన్నీకూడా ప్రభుత్వమే construction, maintenance చేస్తూ వస్తున్నది. ఇది తెలంగాణాలో మేము అన్ని చెరువులు, కుంటలు క్రింద చూస్తూ ఉన్నాము. అంతే కాకుండా, ఇందులో ఈ definitions అనేటటువంటి clauseలో ఇచ్చినటువంటిది చూస్తే చాలా ప్రమాదంగా ఉన్నదని మనవి చేయక తప్పదు. అందులో ఏమి చెప్పారంటె, "water soure means any

ఎక్కడ ఒక project కట్టుకుంటారో, లేకపోతే ఏమి కట్టుకుంటారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈరకంగా ఇన్ని అధికారాలు తీసుకుని surplus waterకు, discharge waterకుకూడా బాధ్యత రైతులమీదే పెట్టడం న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. లేకపోతే అక్కడ ప్రాజక్టు కట్టమంటారో, ఏమి చేయమంటారో అర్థం కాకుండా ఉన్నది. ఈ రకంగా అధికారాలు తీసుకొని దానికిబాధ్యత రైతులమీద పెట్టడం న్యాయం కాదు 1963కు ముందు నిర్మాణం చేసినవి ఏవైనా సరే, రేపు రైతులను భరించమంటే భరించాల్సినదే. 1963నుంచి నిర్మాణం అయి ఉన్నవి ఈ చట్టంలో చేరుస్తున్నారు. 10వ క్లాజులో చెప్పారు —

"Where any water-course is constructed by the Government at their cost on or after the 1st day of April, 1963 and immediately before the commencement of this Act, the Irrigation Officer shall by an order, determine the cost of such water-course and apportion it among all the owners of the lands entitled to the use of the water-course, in accordance with the provisions of section 7."

అని చెప్పి ఉన్నది. 1963లో అనేక works జరిగినవి. వీటన్నింటికి ప్రభుత్వం ఇప్పుడు రైతులనుంచి recovery చేస్తున్నదన్నమాట. ఈ రకంగా చట్టం చేయుట న్యాయంకాదు. ప్రభుత్వం తమ పరిపాలనలో వచ్చిన financial leakages, financial wastages వీటన్నింటిని రైతులమీద బరువుభారంవేసి వసూలు చేయాలనే పాలసీ న్యాయమైనది కాదు. దీని complication is చాల ఉన్నవి; లోపాలు చాల ఉన్నవి. ఇప్పుడైనా Select Committeeకి పంపితే అక్కడ దీర్ఘంగా ఆలోచించి చేసుకొనవచ్చును. కొత్త ప్రాజక్టుకు సంబంధించిన Planning Commission ఏదైనా objection చేస్తుంటే ఈ చట్టంలో ఒక clause పెట్టుకుందాము. మేలోనో, జూలైలోనో వచ్చినట్లు ఒక clause పెట్టుకు చేయవచ్చును. మంత్రిగారు ఈ సూచన అంగీకరించి Select Committeeకి పంపించుటకు అంగీకరించవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, మనం ప్రతి శాసనసభ సమావేశం లోను ఏదోరకంగా పన్నులు వేయడం జరుగుతూ వస్తోంది. ఈ సెషన్‌లో లేవను కున్నాము. కాని ఈ బిల్లుద్వారా పరోక్షపన్ను తెస్తున్నారు. కాలవలు ఆనకట్టలు

కడుతున్నాము, వాటి మరమ్మతులు రైతులే చేసుకోవాలి, రైతులే త్రవ్వుకోవాలి— అంటున్నారు ఆంధ్ర దేశంలో ఒక practice ఉన్నది. 150 ఎకరాలవరకు వారే plan చేయడం, 25 ఎకరాలవరకు వారు త్రవ్వుకోవడం, మిగిలిన 25 ఎకరాలు వీరు త్రవ్వుకోవాలని ఉన్నది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు అభివృద్ధి కాలేదనే ఉద్దేశంతో సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి వచ్చిన టీము ఎగ్జామిన్ చేసి 25 ఎకరాలవరకు మీరు త్రవ్వుకోండన్నారు. తుంగభద్రప్రాజెక్టుక్రింద ఆశించిన ఫలితం రావడంలేదు. 25 ఎకరాలవరకు త్రవ్వుకోవాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఇచ్చిన ఆదేశం ప్రకారం త్రవ్వుకోవడం ప్రారంభించాము. వారి ఆదేశం అసలు జరుపుతూ ఉంటే ఇప్పుడు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు వచ్చేటప్పటికి అవికాదని, చిన్న, పెద్ద, అన్ని ప్రాజెక్టులకు దీనిని అప్లై చేయాలని ఎందుకు తెస్తున్నారో తెలియదు. ప్రభుత్వం తమ బాధ్యతలను తగ్గించుకొనడం తాము వేసే ప్రాజెక్టు క్రింద ఖర్చు తగ్గించుకొనుటకు ప్రయత్నం చేయడంతప్ప ఇంకొకటి కాదు ఇటువంటి చట్టం చేయకపోతే కేంద్రం డబ్బుఇవ్వదు అంటున్నారు. ఈ విధంగా ఏ రాష్ట్రం అయినా చేశారా, ఏవిధంగా అమలు జరుగుతున్నాయి, అంటే చేయలేదు. నిన్న చెప్పారు — మైసూరు గవర్నమెంటు బెటర్‌మెంట్ ఒక వెయ్యి రూపాయలు వేసి పంపిస్తోంది అందువల్ల ఆ స్కీములు అన్ని రిటర్న్సు రాగున్నవిగాని వసూలు చేస్తున్నారా, లేదా, అనే సందేహం ఉన్నది. అటువంటి పరిస్థితులలో మన రాష్ట్రంలో ఎందుకు ఈ చట్టం చేస్తున్నారనేది నాకు ఎక్కువ సందేహంగా ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో ఏదైనా ఒక చట్టం చేస్తే దానిని తు. చ. తప్పకుండ అమలు జరపడం జరుగుతోందిగాని, కేంద్రప్రభుత్వంకొరకు చేసిన చట్టం అని ఇక్కడ ప్రజల మీద పన్నులు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. దానివల్ల రైతాంగం ఇబ్బందులకు గురి అవుతోంది. ఈ చట్టంలో ఇంకొకటి చెప్పారు. 3) "the owners of all lands within each district block of such extent not exceeding one hundred acres as may be prescribed, in the ayacut of an irrigation work shall be liable to construct and maintain, at their own cost, water-courses required for the supply of water to their lands from the distributaries of irrigation work for irrigation purposes and for the discharge of waste or surplus water from those lands in accordance with such directions as may be issued by the Irrigation Officer. Maintain చేయాలంటే కృష్ణా డెల్టా క్రింద, గోదావరి డెల్టాక్రింద చాల సమస్యలు వస్తున్నవి. ఎప్పుడో డెల్టాలు చేశారు. అప్పుడు ఉన్న ఆయకట్టుకంటె ఇప్పుడు చాల పెరిగింది. కాని మురుగుపోయే సౌకర్యాలు లేవు.

ఇప్పుడున్న కాల్వలు ఇప్పుడు కొన్ని extend చేశారుగాని పూర్తిగా అభివృద్ధి చేయలేదని, వాటిని చేయమని అనేక పర్యాయాలు కోరారు. 100 ఎకరాలవరకు రైతులే maintain చేసుకోవాలి అని చెప్పేదానిలో ప్రమాదం ఉన్నదా, లేదా అనే విషయం అడుగుతున్నాను. వందల సంవత్సరాలనాడు నిర్మించిన ఆనకట్టలక్రింద రైతులే maintain చేయాలి, మురుగు సోర్సెస్, supply sources వారే త్రవ్వుకోవాలంటే ఇది వారికి మోయరాని భారం అవుతుంది. ఇదివరకే మనకు బహుశా ఏ రాష్ట్రంలోను లేనటువంటిది, కుడి మరమ్మతు అనే చట్టం ఉన్నది. ఈ చట్టం క్రింద -- వాగులనుంచి చెరువులకు నీరు రప్పించాలంటే ఆ కాల్వలు రైతులే త్రవ్వించుకోవాలని మరమ్మతు చేసుకోవాలని ఉన్నది. దానితోబాటు ఈ చట్టంకూడ తెస్తే ఇంకా మరింత భారం అవుతుంది. తమ భూమిని అభివృద్ధి చేసుకొనుటకు కాలువలు త్రవ్వుకోవాలి, మరమ్మతులు చేసుకోవాలి, maintain చేసుకోవాలి, బెటర్మెంటు టాక్సు కట్టుకోవాలి, పెరిగే నీటి తీరువా కట్టాలి— ఇవన్నీ ఒకదాని వెంట ఒకటి కనపడనిది అన్నీ కలిపిచూస్తే భారం ఎక్కువగుతోంది. ఒకప్రక్క కుడి మరమ్మతులు, రెండో ప్రక్క మురుగు కాల్వల మరమ్మతులు— ఇవన్నీ రైతుల మీద పెట్టడం, ప్రభుత్వం తమకు ఉండే బాధ్యతను నిదానంగా వదులుకొనడంతప్ప, రైతులపైన అదనంగా పన్నుభారం ఎక్కువ చేయడంతప్ప, ఇంకొకటికాదని, ఈ శాసనసభ సమావేశంలో పన్నులు లేవనుకొనే బాధ లేకుండా ఈరకంగాపన్నులు వేయడం జరుగుతోందని ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టినందువల్ల రైతుకు additional income వస్తుందని, దానిమీద betterment levy విధించబడుతుందని ఈ బిల్లులో తేలుతుంది. ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టేడబ్బు ప్రజలడబ్బే అయివుంటుంది. ప్రజలందరూ beneficiaries కాకుండ, వేరేవారు యిచ్చేడబ్బు ఇర్రిగేషన్‌మీద ఖర్చు అయినప్పుడు దానినుంచి లాభపడేవారికి బెటర్‌మెంటు టాక్సు విధిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టే డబ్బువల్ల రైతులకు additional income వస్తోందా, లేదా, అనేది ఆలోచించాలి. మన దేశంలో dry and wet cultivation అని రెండు విధాల వ్యవసాయం ఉన్నది. Wet cultivation -- బావులనుంచి, చెరువులనుంచి, కాలువలనుంచి రెండు మూడు విధాల cultivation చేస్తున్నాము. బావులక్రింద ఎంత ఖర్చుఅవుతోంది చెరువుల క్రింద ఎంత ఖర్చు అవుతుంది. అనేదిచూస్తే ఎకరానికి సంవత్సరానికి oil engines పెట్టి చేస్తే ఖర్చు రు. 200 అవుతోంది. Electricity అయితే రు. 100 లు అవుతోంది. చెరువులు, కాలవల క్రింద చేసే వ్యవసాయానికి బావుల క్రింద చేసే వ్యవసాయానికంటె cost of cultivation తక్కువగా

రాదు. అక్కడ రైతులు ఖర్చుపెట్టే పరిస్థితిలో ఉంటారు. కనుక అక్కడ మొదటి మూడుసంవత్సరాలవరకు బెటర్ మెంట్ టాక్సుగాని, ఏ టాక్సుకూడ రైతుల మీద పడకుండా చూడాలని ప్రభుత్వముయొక్క దృష్టికి తెస్తూ, నేను యీ బిల్లును సపోర్టు చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) :—అధ్యక్షా, ఇదేమి సెషనో గాని— యీ సెషన్ లో ఏబిల్లు తెచ్చినా, ఏవో అవక తవకలతో, ఏవో లోపాలతో బిల్లులు తీసుకురావటం జరిగింది. తీసుకువచ్చిన బిల్లులు అన్నీ సవ్యంగా ప్రజలయొక్క ఆమోదం పొందటానికి వీలయ్యేటట్లుగా ఉండటంలేదు. ఈ బిల్లు చాలా సింపుల్ గా ఉన్నట్లు అగుపడుతున్నది. కాని ప్రతిపక్షం వ్యతిరేకించే క్లాజు ఒకటి ఇందులో ఉంది అది క్లాజు మూడు. మొట్టమొదట ఆ క్లాజు పెట్టేటప్పుడు, వివిధ పార్టీ ప్రతినిధు లను పిలిచి సంప్రదించినపుడు ప్లానింగ్ కమీషన్ వారు ఇది చేయమన్నారు. చేయకపోతే ప్లానింగ్ కమీషన్ ఇచ్చేకోటా మనకు రాదని చెప్పారు. ఇప్పుడు మూడవ క్లాజులో ఎందుకు తీసుకువచ్చి పెట్టారు ? ఈ నాడు—100 ఎకరాల బ్లాక్ వరకు ఎందుకు మార్చవలసివచ్చినది ? దానికి ఒకటే సమాధానం చెబుతూ వచ్చారు. ప్లానింగ్ కమీషన్ మాకు అడ్డం పడింది, ప్లానింగ్ కమీషన్ పెట్టమంటే మేము పెట్టాము; అందువల్ల 100 ఎకరాలు or less—అని ప్రొవిజన్ ఏర్పాటు చేసు కొన్నాము. దానిప్రకారం తగ్గించటానికి అవకాశం ఉంది—అని చెప్పారు. అయితే సెలక్టు కమిటీ చర్చలలో కొన్ని విషయాలు బయటకువచ్చాయి. ఉన్ని రాష్ట్రాలలో ఇంకా యీ బిల్లు పాస్ కాలేదని, అన్ని రాష్ట్రాలలో ఇటువంటి బిల్లు పెట్టారని, ఆ బిల్లులోని ప్రొవిజన్స్ ఏమిటో కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియదని స్పష్టంగా తెలిసినది. దీంతోబాటు మరొకవిషయంకూడ మంత్రిగారిదృష్టికి వచ్చింది; మా దృష్టికి వచ్చింది. మైసూరు గవర్నమెంట్ మాత్రం లాస్టుసర్వే నెంబరువరకు ఫీల్డ్ ఛానల్స్ త్రవ్వేటటువంటి బాధ్యత తీసుకొన్నారు. అందుకు మైసూరు గవర్నమెంట్ కు ప్లానింగ్ కమీషన్ ఎందువల్ల అభ్యంతరం చెప్పలేదు ? మైసూరు గవర్నమెంట్ చేసిన యాక్షన్ ను ప్లానింగ్ కమీషన్ ఎందువల్ల ఆపుచేయలేదు ? మైసూరు గవర్నమెంట్ లాస్టు సర్వే నెంబరువరకు వాటర్ సప్లయి చేసే అధికారం తీసుకొని అంత ఉదారస్వభావం ప్రక టించినపుడు, మన ప్రభుత్వం ఎందువల్ల ఇప్పుడున్న ఎగ్జిస్టింగ్ ప్రాక్టీసును తారుమారు చేసి యీ 100 ఎకరాల బ్లాకును తీసుకువచ్చి పెట్టింది ? తెలంగాణాలో ఉన్న ప్రాక్టీసు ఏమిటి ? మూడు క్యూసెక్కుల వాటర్ అందించే కెనాల్ వరకు తీసుకు వస్తామన్నారు. మూడు క్యూసెక్కులంటే — దగ్గరదగ్గర 50 ఎకరాల వరకు

ఉంటుంది. తెలంగాణాలో ఇంకో ఎండ్వాంటేజ్ ఉంది. తెలంగాణాలో డెవలప్మెంట్ వారు — వారంతట వారు చేయదలచుకొంటే ఆ డెవలప్మెంట్ ఖర్చులోనే వేసి, ఇవన్నీ వేసేటటువంటి అవకాశం తెలంగాణా ప్రాక్టీసులో ఈరోజు ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాక్టీసులో లాస్టు 25 ఎకరాల బ్లాక్ వరకు కూడ గవర్నమెంటే చేసేది. వంద ఎకరాలు అంటే — పెద్ద కాలవగా వస్తుంది. దాంట్లోంచి చిన్న చిన్న కాలవలు, గట్లు, వంతెనలు ఇవన్నీ కట్టుకోవలసిన బాధ్యతకూడ దీంట్లో ఉంటుంది. క్లాజు 3 చూస్తే అది స్పష్టంగా బోధపడుతుంది. మినిస్టర్ గారు దాని ఇంప్లిమెంటేషన్ తెలుసుకొని ఉంటారని అనుకొంటున్నాను. క్లాజు 3 లో — The owners of all lands within each distinct block of such extent not exceeding one hundred acres as may be prescribed, in the ayacut of an irrigation work shall be liable to construct and maintain, at their own cost, water-courses required for the supply of water to their lands from the distributaries of the irrigation work for irrigation purposes...... అన్నారు.

"Water-course" definition లో "Water course" means any channel or pipe not maintained at the cost of the Government which is supplied with water from an irrigation work and includes all subsidiary works connected with any such channel or pipe, except the sluice or outlet through which water is supplied from irrigation work to such channel or pipe అని ఉన్నారు. అంటే ఏమిటి? వాటర్ సోర్స్ తప్పిన తరువాత, స్లూయిజ్ దగ్గరనుండి, సబ్సిడియరీ వర్క్సు అంతా రైతులే భరించవలసి ఉన్నది. 100 ఎకరాలని ఎప్పుడైతే నిర్ణయించారో — ఆ 100 ఎకరాలు బ్లాక్ పెద్దది అయ్యేప్పటికి యీ ఫీల్డు చానల్స్‌కు సబ్సిడియరీ వర్క్సు ఏర్పడతాయి. కాబట్టి ఇప్పటికి అప్పటికి ఉన్నటువంటి వ్యత్యాసం ఎంత ఉంటుందో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. అదికూడ ఆలోచించాలని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. అందువల్ల దీనికి అమెండ్‌మెంట్ ఇవ్వటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రాక్టీసు ఏదైతే ఉన్నదో, దానిని పెడితే ఇబ్బంది లేదు. తెలంగాణా ప్రాక్టీసు పెట్టినా అంత బాధపడవలసిన అవసరంలేదు. ఎందుకంటె గవర్నమెంట్ ఖర్చుమీదనే చేసే అవకాశం తెలంగాణా ప్రాక్టీసులో ఉంది. దానిని తీసుకువచ్చి పెట్టినా ఏమీ అభ్యంతరం ఉండదు. ఈ బిల్లు గతంలో తీసుక

వచ్చిన విధంగా ఆలోచిస్తే ప్రయోజనంలేదు. ఇకముందు క్రొత్తగా ప్రజలపై డైరక్టు టాక్సెస్‌గాని Indirect Taxesగాని వేయము అని క్రిందటితడవ సంజీవరెడ్డిగారు—ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు—ఒకమాట చెప్పారు. వారు ఆపదవికి రాజీనామా ఇచ్చి వెళ్ళిపోయారు. ఇకమీదట ఏరకమైన పన్నులువేయమని హామీఇచ్చారు. కాని ఇప్పుడు—ఆ అసెంబ్లీ జీవితంలోనే యీ బిల్లు తీసుకువచ్చి — ఇదిప్రత్యక్షంగా పన్నురూపంలో లేకపోయినా, రైతులపైన అదనంగావేసేపన్ను బర్డెన్ అవునా, కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఎకరానికి ఎంతఖర్చు పడుతుంది? ఈ ఫీల్డుచానల్స్‌లో నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద ఇంతపడుతుంది, మిగిలిన ప్రాజెక్టులక్రింద ఇంతపడుతుంది, అని ఎస్టిమేషన్ ఏదైనావేశారా ? ఇప్పుడు మనదగ్గర దాదాపు 10, 12 మంది చీఫ్ ఇంజనీర్స్ ఉన్నారు. వారిక్రింద అనేకమంది ఎస్. ఇ. లు ఉన్నారు. ఎంత పడుతుంది—అని సెలక్టు కమిటీలో చెప్పలేదు. సెలక్టు కమిటీలో అడిగాము, కాగితాలు సప్లయి చేయమన్నాము. తెలంగాణా ప్రాక్టీసు ఏమిటి ? ఆ విషయాలన్నీ మాముందు పెట్టమన్నాము. కాని ఆ సమాచారం ఏమీ కూడ మాకు ఇవ్వలేదు. ఆంధ్ర ప్రాక్టీసు ఏమిటో, అదికూడ మాకు ఇవ్వలేదు. మేమే వేరే పుస్తకాలన్నీ వెతికి తీసుకురావలసి వచ్చింది. ఈ రోజు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారని చెప్పవలసి ఉన్నది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో అక్కడ డెవలప్‌మెంట్ కమిటీ సమావేశమై 25 ఎకరాలవరకు గవర్నమెంట్ బాధ్యతమీదనే చేయాలి అని తీర్మానంచేశారు. ఆ తీర్మానాన్ని ప్లానింగ్ కమీషన్ ఆమోదించింది. ఇప్పుడు Planning Commission పేరుపెట్టి మళ్లీ యీతీర్మానాన్ని ఎందువల్ల తారుమారు చేస్తున్నారు? ఎందువల్ల తిరగదోడుతున్నారు ?—అది అర్థంకాకుండా ఉంది.

దానివల్ల 12 కోట్ల రూపాయలు అక్కడ ఉంటే వెనకబడ్డ రైతాంగంమీద పడుతుందనే సత్యాన్ని మంత్రివర్గంయొక్క దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అందువల్ల నేను యిచ్చిన సవరణను ఆమోదించినట్లయితే ఈ బిల్లును ఆమోదించడానికి వీలుంటుంది. లేకపోతే రైతులమీద వేసే పన్నులచట్టం ద్వారా కాకుండా, పరోక్షపన్నులభారాన్ని బలపరచడం కష్టమైన విషయం అని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు :— On a Point of Order, Sir. ఇప్పుడు యిక్కడ జరుగుతున్న చర్చనుబట్టిగాని, లేక Ministerగారు move చేసిన motionను బట్టిగాని చూస్తే, యిది non-regional Billగా సభలో

ప్రవేశపెట్టినట్లు కనబడుతున్నది. ఇప్పుడు Select Committee submit చేసిన report ప్రకారం తెలంగాణాలో ఉన్న చట్టాన్ని ..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు amendment ఇచ్చారు కదా ?

శ్రీ ఎస్. ప్రసాదరావు :—Amendment కాదు. Amendment మీరు voteకు పెడతారు. Majority ఉంటే pass చేస్తుంది. Majority లేకపోతే pass కాదు. Regional Bill అనే contentionతో నేను చెప్తున్నాను. Regional Bill అనేది స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. తెలంగాణాలో ఉన్న చట్టంలో కొన్ని sections తీసివేసి దాని స్థానంలో క్రొత్త Section వేసి శాసనాన్ని రూపొందించడం జరుగుతోంది. ప్రధానంగా తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి ఆర్థిక అభివృద్ధి, general developmentను నష్ట పరిచేవిధంగా ఈ బిల్లు ఉన్నది. దీనిని Regional Committeeకి పంపించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం దీనిని Regional Billగా treat చేసి యిక్కడ ప్రవేశ పెట్టడం జరుగుతోంది. తద్వారా తెలంగాణాలో జరుగుతున్న development works అన్నీ నష్టపడతాయని మనకు తెలుసు. ముఖ్యంగా Nagarjunasagar left canal తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించినటువంటిది నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద అనేక మంది రైతాంగం నష్టపడడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా పోచంపాడు ప్రాజెక్టు తెలంగాణాలో జరిగే development చాల హానికరంగా తయారు అవుతున్న యింత పెద్ద ముఖ్యమైన బిల్లును Regional Committeeకి పంపించకుండానే Select Committee, శాసనసభతోనే సంతృప్తి పరచడం అనేది మన rulesకుకూడ విరుద్ధం. ఇప్పుడు ఒక స్పష్టమైన ప్రశ్న మనముందు ఉన్నది. మన rulesలో కూడ యిది Regional Bill అనే doubt ప్రభుత్వానికిగాని, స్పీకర్ గారికిగాని ఉత్పన్నం అయినట్లయితే దానిని గవర్నరుగారు నిర్ణయించాల్సిందేతప్ప మనం నిర్ణయించడానికి వీలులేదు. 128 (a) చదువుతున్నాను. "Notwithstanding containing in the rules 104 to 128 the provisions hereinafter made in relation to Regional Bill shall apply to all such Bills and if any question arises whether a Bill is a Regional Bill or not the question shall be referred to the Governor and a certificate issued by him in this behalf shall be final": అందువల్ల స్పష్టంగా ఇది Regional

Bill అనే అభిప్రాయం నాకు ఉన్నది. Regional Committee member గా తెలంగాణా region ను దృష్టిలో పెట్టుకొని— ముఖ్యంగా Select Committee ఏదైతే తెలంగాణా Irrigation Act లో కొన్ని Sections తీసి వేసి, దానిస్థానాన్ని ఈ బిల్లు ఆక్రమించాలని చెప్పడం దృష్ట్యా తెలంగాణాకు చాల నష్టం కలిగించే బిల్లుగా యిది కనపడుతున్నదని చెప్తున్నాను. ఇంత పెద్ద ముఖ్యమైన విషయంమీద Regional Committee opinion చెప్పకుండా శాసనసభతోనే సర్దుకోవడం అనేది సరైనది కాదు. Money matters యిందులో ఉన్నాయా లేదా అనే సమస్యకూడ నేను చూశాను. ప్రభుత్వానికి ఒక రూపాయి ఖర్చు అయేదిగాని లేక ప్రభుత్వానికి నేరుగా ఆదాయం వచ్చేదిగాని ఈ provisions లో ఎక్కడా నాకు కనబడలేదు. రైతులు కొన్ని పనులు చేసుకోవాలని నిర్దేశించడంద్వారానే ఈ బిల్లు ఉన్నదితప్ప money matters affect కావడం లేదనేది స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. కాబట్టి ఈసభ రీజినల్ కమిటీకి పంపించాలనే motion ను ఆమోదించాలనితప్ప నేరుగా శాసనసభలో ఆమోదించడానికి అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—Regional Committee కి పోకుండా ఏవో clauses delete చేసి ప్రభుత్వం ఈబిల్లు submit చేశారని మీరు explanation యిచ్చేదానిలో ఒప్పుకుంటున్నారు. Regional Committee కి వెళ్ళకుండా, ఆ schedule లో లేకుండా కొన్ని clauses delete చేసి కేవలం water గురించి ఈ బిల్లు పెట్టారు. That is what you have explained.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు :—అట్లా చెప్పలేదు ఇప్పుడు తెలంగాణాలో అమలులో ఉన్నటువంటి చట్టంలో కొన్ని sections తీసివేసి ఆ స్థానంలో యిప్పుడు బిల్లును introduce చేస్తున్నారు. తెలంగాణాలో ఉన్న చట్టాన్ని తీసివేయాలి అంటే— తెలంగాణాకు సంబంధించిన విషయాలలోకి ఈ బిల్లు ప్రవేశిస్తున్నదని మనకు స్పష్టంగా తెలుసు. ఇది తెలంగాణాకు affect అవుతున్న సమస్య కాబట్టి తెలంగాణా కమిటీకి సంబంధంలేకుండా నిర్ణయించడానికి వీలులేదు అనేది నా point.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— Schedules ఉన్నాయిగదా! ఏ schedule కి యిది వర్తిస్తుందో చెప్పండి.

Sri N. Prasada Rao :—Schedule matters లో– Development and economic planning with the frame-work of the

general development plans and policies formulated by the State Legislature అనేక విషయాలను మనం యిప్పుడు plan చేస్తున్నాము. తెలంగాణా developmentకు ఈ బిల్లుకు చాల సంబంధం ఉన్నదని మనకు తెలుసు, ఇలాంటి projects తెలంగాణాలో కట్టడం జరుగుతూ ఉన్నది. అందువల్ల తెలంగాణా developmentకు, development planకు policiesకు యిది చాల major affect అవుతుందనే సమస్య కాబట్టి schedule matters లో 9 క్రింద కూడ వస్తుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు :— "Which is not a money Bill" అని స్పష్టంగా వ్రాసిఉన్నది. Whether it is a money Bill, or not అనేది point ఇది money bill కాదని మనం స్పష్టంగా చెప్పవచ్చు. ఎందుకంటే ప్రభుత్వం ఒక్క పైసాకూడ తన ఖజానానుంచి ఖర్చుపెట్టేది లేదు. లేనప్పుడు అది money Bill ఎలా అవుతుంది? Money Bill కాదని స్పష్టంగా మనకు కనపడుతున్నది. అయినా సభ్యులందరికి doubt entertain అయినప్పుడు తమరు దీనిని గవర్నరుకు పంపించి Money Bill అవుతుందా కాదా – నే నిర్ణయం వారిదగ్గరనుంచి తీసుకురావాలి. స్పష్టంగా యిందులో ఉన్నప్పుడు Regional Committeeకి తీసుకురాకుండా హడావుడిచేసి pass చేయించుకుందాము అనే పద్ధతిలో రావడం ప్రభుత్వానికి మంచిది కాదు. ఇందులో money involve కాలేదు. గవర్నమెంటు ఏరకంగాకూడ ఒక పైస భాధ్యత తమ నెత్తిమీద వేసుకొనేదానికి సిద్ధంగాలేదు. అటువంటప్పుడు యిది Money Bill కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Money Bill ఏది అవుతుంది. గవర్నమెంటు tax వేస్తే Money Bill అవుతుంది. ఇది tax వేయడం లేదు. వాళ్ళ దగ్గర వసూలు చేసేదానిలో యివ్వనప్పుడు వసూలు చేసుకుంటారు. It cannot be a Money Bill. Money Bill క్రింద గవర్నరుదగ్గరనుంచిరాలేదు.

Sri N Ramachandra Reddy :— The issue has been raised by Mr. Prasadarao in a very generalmanner, Sir. అది ఏclause ప్రకారం, ఏ scheduleలో అంటారు ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—9 ప్రకారం.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఒకచోట tax వేసినారు. Direct taxation అవుతుంది. 12 కోట్లు పన్ను వేసినారు indirect taxation వేస్తున్నారు అని ఒకవిధంగా raise చేస్తున్నారు. Money Bill కాదు. ఆవిధంగా వారే contradictory వారే చెపుతున్నారు. The very title itself of the Bill is "to provide for the construction and maintenance of water courses in the Ayacut of Irrigation works..." అని ఉన్నది. కనుక దీనినుండి ఆ purviewలో రాదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— ఈ scheduleలో development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature." ఇక్కడ construction and maintenance of water sources comes under development and ecnomic planning. రెండవది financial Bill కాదనడానికి memorandumలో గవర్నమెంటు చెప్పి ఉన్నారు. The amount spent by the Government on works or repairs will be recovered in full from the owner of the lands so that there will not be any financial liability on the Government ultimately. కాబట్టి గవర్నమెంటు spend చేయాల్సింది ఒక్క పైసకూడ లేదు. Ultimateగా యిది Money Bill అనడానికి వీలులేదు. Development క్రింద వస్తుందా లేదా అనేదానికి maintenance of water courses comes under development and economic planning. It is within the framework of the general development plans and policies formulated by the State Legislature. Therefore it should go to the Regional Committee.

Mr. Deputy Speaker :—You explain one of the kinds of development. Development and economic planning would include almost all the bridges etc.; but this is only a bill to provide for the construction and maintenance of water courses. Develoment and economic planning is generally taken as large-scale irrigation or water works

and their construction. Here it is only construction and maintenance of water courses.

formulated by the State Legislature." So, it means, whatever development schemes or whatever economic plans connected with or affecting the Telegana region *within the broad frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature* must be taken to the Regional Committee. Otherwise there is no sense in saying like that. 'Development and economic planning' is good enough. As we have tried to point out, it should be 'development and economic planning within the frame-work of the general development plans . . . ' According to your argument, if it is 'general development it need not go to the Regional Committee, whereas it is your argument also that it is part of the general development. Since it is only part of the general development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies connected with field channels, etc., they affect the Telangaga region to that extent Therefore it comes under the scheduled matters.

Besides, I would like you to refer to items 8, viz., 'agriculture, co-operative societies, markets and fairs'. Again this comes under 'agriculture' because I have just gone through the Constitution of India and nowhere is there irrigation list separately.

Mr. Deputy Speaker : —You refer to item 17 of State List of Seventh Schedule ;

"Water, that is to say, water supplies, irrigation and canals, drainage and embankments, water storage and water power subject to the provisions of entry 56 of List I."

Sri P. Sundarayya:—I do not want to press the point on 'agriculture'. I will press my point under item 9 itself, of the scheduled matter of the Regional Committee Order. The items reads ; 'Development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature'. So, the State Legislature has already formulated schemes, big irrigation projects, etc. As this Bill concerns future also' so far as Telangana is concerned, Nagarjunasagar project affects to some extent ; Pochampad project, Musi Project and so many other projects are there ; as such, all the field channels should be constructed by the peasants of Telangana, As such. this Bill is a Regional Bill So, let it go to the Regional Committee, and this is a simple point.

Mr. Deputy Speaker :—'Development and Economic Planning' has been further explained ; it is 'within the frame-work of the general development plans'. Otherwise they would have stopped there. They have elaborated further—'within the frame-work of the general development plans . . . . ' If it is general development plan, it should go to the Regional Committee.

Sri P. Sundarayya:— You are giving opposite interpretation to the item, 'it is general development plans for which the legislature has not already laid policy or is going to lay it, it need not go to the Regional Committee at all'. It is specifically said in the Presidential Order : 'Development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature'. The State Legislature is supreme ; it is not bound by what the Re-

gional Committee says even to the extent of referring to the Governor. General economic development or economic planning is concerned, the State ,Legislature is unfettered, without reference to the Regional Committee ; it can do it ; within that frame-work the Regional Committee cannot question the general policy. Once the State Legislature lays down the general policy, then within that frame-work of that general policy, every bill affecting the Telangana people must go to the Regional Committee. That is what item (9) of schedule matters says. If this Bill is only for starting an irrigation project, then certainly it need not go to the Regional Committee because it is a broad and general economic planning. But, in respect of Nagarjunasagar and Pochampad Projects, if any field channels or minor canals have to be dug, who is to bear the money for it ? Naturally the Telangana people have to bear the cost under the Pochampad Project and the Nagarjunasagar project to the extent it benefits Telangana afea. Item (9) is very clear on this. When Andhra Pradesh was being formed, the leaders of Telangana said 'we are backward economically, educationally and otherwise ; ' unless there is some guarantee that the majority of Andhra area of Andhra Pradesh do not overwhelm them in the general economic development and planning, the Planning Commission said that if within the frame-work the details can be worked by a majority then some injustice would be caused to the Telanga people and therefore this item is specifically put ; 'Development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature'. This refers directly to a regional bill ; otherwise

this item has no sense and the whole Regional Committee has no sense. The bill binds the future also. and so anything that affects Telangana people must be safeguarded and the Regional Committee is there The other matters like Agriculture, Co-operative Societies; Market and Fairs. Cottage and Small-scale Industries, Sale of Agricultural land, etc, are separately put. So, this particular item . . .

Mr. Deputy Speaker:—I understand. This is a policy matter which the Government has brought in under that policy and because it is a policy matter it must be referred to the Regional Committee. That is what you say.

Sri P. Sundarayya :—It is not my argument. My argument is that the State Legislature has already laid a policy of economic development for the whole of Andhra Pradesh and within that policy, for the detailed economic plan who is to bear the charge ?

Mr. Speaker :—Do you bring it as policy ?

Sri P. Sundarayya :—It is not a policy. The word 'policy' does not come in. It is 'development and economic planning' that is to be referred to the Regional Committee. Where is the question of 'general development plan' ?

Mr. Deputy Speaker : Who is to bear the cost would be a matter of economic development ?

Sri P. Sundarayya : Naturally.

Mr. Deputy Speaker : It is a question of saving the amount and shifting the cost to others ; the Government

is contemplating saving to the exchequer to a certain extent and shifting it to the ryots.

Sri P. Sundarayya : It may do anything it likes.

Mr. Deputy Speaker : Economic development :

Sri P. Sundarayya : 'Development and economic planning within the frame work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature. As far as general development plans and policies are concerned, it is a matter for the State Legislature to lay down. Once the State Legislature has fixed the policies, then the question comes up as regards detailed development schemes, detailed schemes of economic planning of an area is a regional matter. Of course, if you say that field channels have to be dug only in Andhra area then it need not go to the Regional committee. Whether ultimately the Government throws the burden on the Telangana peasant, it is for the Regional committee to decide, and because the Government has got majority in the Regional committee also they may say that the Telangana peasant must bear the cost and that is for the Regional committee to decide it. But without referring it to the Regional committee, for the State Legislature itself to say directly that the Telangana peasantry should bear it is wrong and goes against item (9).

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆబ్జక్ట్సు అండ్ రీజన్స్‌లోకంటె ఫినాన్షియల్ మెమొరాండములో క్లియర్‌గా వ్రాశారు. In the Financial Memorandum accompanying the Bill, the Government said like this : "It is not possible to estimate at this stage the actual initial financial commitments of Government on

this account The amount spent by the Government on works or repairs will be recovered in full from the owners of the lands so that there will not be any financial liability on the Government ultimately.' అసలు కమిట్‌మెంట్స్ లేవు. అది ఒకటి. రెండవది, ఇన్ ఫుల్ అని వున్నది. అది టాక్స్ కాదు. టాక్స్ అయితే ఇంత యివ్వాలని క్వాంటం డిసైడ్ చేయాలి. ఖర్చు చేసినది ఎంతో — మీరు చేయకపోతే మేము చేస్తామని ఇది ఎనేబ్లింగ్ అథారిటీ మాత్రమే కాని టాక్స్ కాదు.

If it is a financial bill, the following shall be fulfilled. Art. 110 of the Constitution of India :

'(a) the imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax;' ఇందులో ఇంపొజిషన్ లేదు. అబాలిషన్ లేదు. రెమిషన్ లేదు. ఆల్టరేషన్ లేదు. రెగ్యులేషన్ లేదు.

(b) the regulation of the borrowing of money or the giving of any gaurantee by the Government of India, or the amendment of the law with respect to any financial obligations undertaken or to be undertaken by the Government of India'. ఫినాన్షియల్ అండర్‌టేకింగ్ యిచ్చి, గ్యారంటీ యిస్తున్నదా అంటే గ్యారంటీస్ లేవు.

'(c) the custody of the Consolidated Fund or the Contingency Fund of India, the payment of moneys into or the withdrawal of moneys from any such Fund'. కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్ వుండి అందులోంచి తీసుకొని గ్యారంటీ యిచ్చినదా అంటే అదీ లేదు.

'(d) the appropriation of moneys out of the Consolidated Fund of India;' అదికూడా ఏమీ లేదని చెబుతున్నారు.

'(e) the declaring of any expenditure to be expenditure charged on the Consolidated Fund of India or the increasing of the amount of any such expenditure; అదీ లేదు.

'(f) the receipt of money on account of the Consolidated Fund of India or the public account of India or the custody or issue of such money or the audit of the accounts of the Union or of a State ; or అకిలేను.

'(g) any matter incidental to any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f)'.

'110 (2) A Bill shall not be deemed to be a Money Bill by reason only that it provides for the imposition of fines or other pecuniary penalties, or for the demand or payment of fees for licences or fees for services rendered, or by reason that it provides for the imposition, abolition remission, alteration or regulation of any tax by any local authority or body for local purposes'. If it is for fees for services rendered, it is no money Bill. But the Government are collecting money. మీరు చేయకపోతే మేము చేసి మీ దగ్గర వసూలు చేస్తామన్నారు. సర్వీసు రెండరు చేసినందుకు వసూలు చేసేడబ్బు, సర్వీసు మీరు చేసుకోండి. మీరు చేయకపోతే మేము చేస్తామనేది—ఇంపొజిషన్ వస్తుంది. కండిషన్ సర్వీస్ 2 ప్రకారం అది మన బిల్లు కావడానికిలేదు. టాక్సేషను లేదు. సర్వీసుకు యిచ్చే రెమ్యూనరేషన్ వసూలు చేస్తున్నారు. కనుక ఏ విధంగా చూచినా మన బిల్లు అనడానికి వీలులేదు. మన బిల్ కాకపోతే ఏమవుతుందంటే ప్రసాద్ గారు చెప్పినది.........Item (9) of the scheduled matters of the Presidential Order says: Development and economic planning within the frame work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature'. What is the policy laid down by the State Legislature. అగ్రికల్చరుకు కావలసిన డెవలప్ మెంట్స్ చెయాలి. అవి అగ్రికల్చరిస్టులు చేసుకోవాలి. వారు చేసుకోకపోతే, సర్వీసు రెండర్ చేస్తాము కనుక తాత్కాలికంగా డబ్బు వసూలు చేస్తామంటున్నారు. This Bill is not a taxation bill. Imposition for service rendered is no tax. As such it cannot be a finance bill. Any other bill which

is concerned with the development and planning or anything must go to the Regional committee As such it is not a money bill. It has necessarily to be sent to the Regional committee.

Mr. Deputy Speaker : You explain. Any Bill other than a money bill which is concerned with the development and economic planning should go to the Regional committee ?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Whether it is a money bill or not is the question,

Mr. Deputy Speaker : Item (9) is : "Development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature', What the Government says is that it is only a bill to provide for the construction and maintenance of water courses in the ayacut of the irrigation works and for matters connected therewith. They do not say 'complete general development and economic planning'.

Sri P. Sundarayya : It is development and economic planning within the frame-work of the general development plans and policies formulated by the State Legislature. It is 'development and economic planning'.

Mr. Deputy Speaker : It does not go that way.

Sri P. Sundarayya ; Then, what is the meaning of the latter part of the sentence — 'within the frame-work of the general development plans......'?

Mr. Deputy Speaker : My attitude is still this. This comes under development and economic planning. Please see again the Item.

Sri P. Sundarayya : The general development plans and policies are the business of the State Legislature without referring to the Regional committee. That is why the word 'general' is used. It is not general development and economic planning. It is 'development and economic planning within that broad general question' and it is a regional subject. That is why the word 'general' is not used in the beginning. If construction and maintenance of field channels is development, then nothing is development.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అగ్రికల్చరు అభివృద్ధి చేయాలన్నారు. అగ్రికల్చరు అభివృద్ధి చేయడానికి — ప్రొడక్షను ఎక్కువ కావాలన్నారు. దానికి కావలసిన స్కీములు .. జనరల్ అంటే — ప్రతిఎకరం, సెంటు కూడ జనరల్ డెవలప్‌మెంటుకు వచ్చిందా లేదా అంటే యిక రీజనల్ కమిటీకి ఏ బిల్లుకూడ పంపించనక్కరలేదు.

Sri P. Sundarayya :— I would like the hon. Minister to answer, Sir. May I know what comes under 'development' if field channels do not come under 'development' ?

శ్రీ కె. అప్పారావు (కైకలూరు) :— జనరల్ డెవలప్‌మెంట్ ప్లాన్ అండ్ పాలసీ. వ్యవసాయం, అభివృద్ధి చేయడం అంతా. డెవలప్‌మెంట్ అండ్ ఇకనామిక్ ప్లానింగ్ మనం నిర్దేశించుకున్నాము. ఒక ప్లాను ప్రకారం ప్రాజెక్టులు కట్టుకుంటున్నాము. ఆ వ్యవహారమంతా వుంది. ప్రాజెక్టులున్నవి, ప్రాజెక్టులనుంచి కాల్వలు, ఆ కాల్వలనుంచి బ్రాంచి కాలవలు, వాటినుంచి పిల్లకాలవలు వున్నాయి. వాటికికూడ స్లూయిసెస్, పైపు పెట్టేశారు, పెట్టేస్తున్నారుకూడ. వీటినుంచి వెళ్ళే బోదెలకు కూడ — అవికూడ ప్లాన్ అవుట్ చేయబడి వున్నాయి. ఈ బోదెలను

మీరు జరుపుకోండి, లేక పోతే మేమే జరిపి మీ వద్దనుంచి ఖర్చయిన డబ్బు రాబట్టుతామనే విషయం తప్ప మరొకటేమీ లేదు. ఇదే బిల్లులో మెయింటెనెన్స్ అనికూడ వున్నది. డెల్టా ఏరియాలలో కొన్ని కొన్ని బోదెల రిపేర్సు మెయింటెనెన్స్ — సహజంగా గ్రామస్థులే చేసుకుంటూరు. కొన్నిచోట్ల ఆ గ్రామస్థులలో ఐకమత్యం లేకపోతే ఎవరైనా పెద్దవారు చేస్తుంటే మిగతావారు చందాగాని, మాన్యువల్ లేబర్ గాని యివ్వకపోవడంవల్లగాని ఖర్చు ఎవరిమీదో పడుతోంది, ఆయన వసూలు చేసుకోలేకపోతున్నాము. అందుచేత కొన్ని బోదెలు మరమ్మత్తు లేకుండా వుండిపోతున్నాయి. ఇటువంటి సందర్భములో ప్రభుత్వమే చిన్న బోదెలను take up చేసి ఆ డబ్బు కలుగుకొనుంచి రాబట్టేవిషయం ఇందులోవుంది. General development plan and policy అయితే రీజినల్ కమిటీకి వెళ్ళవలసినదే అందులో సందేహం లేదు. కాని అవిఅన్ని నిర్ధేశించబడి వున్నాయి. వాటి ఆమోదంకూడా పొందబడివున్నాయి. Details విషయంలో ఏ ఒక్క బోదె విషయంపైనా ప్రత్యేకంగా వున్నట్లయితే మేము తప్పిన డబ్బు రాబట్టుకుంటామని తప్ప ఇందులో మరొకటి లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి—: ఇది money bill -గాని finance bill అనికాని నేను వాదించడములేదు. డిస్కషన్ లో raise చేశారని మనవి చేశాను. డెవలప్ మెంట్ అనేది broad term· Broad term గా ఉపయోగించినదానిని schedule క్రింద వస్తున్నదని చెప్పడం న్యాయంకాదు. అట్లాగే అయితే వేరే schedule అక్కరలేదు. డెవలప్ మెంట్ purview లోనే అన్నీ వస్తాయి. కనుక అన్నిరీజనల్ కమిటీకి వెళ్ళాలని ఆలోచించవచ్చును. షెడ్యూల్. ఇర్రిగేషన్ ఛానెల్సు specific గా ఎందుకు పెట్టలేదనేదికూడా చూడాలి. అన్నీ ఈ purview లోనికి రాకూడదనే ఉద్దేశం. డెవలప్ మెంట్ అనేది broad term. ఈ బిల్లు ఆ purview లోనికి రాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎచ్. ప్రసాదరావు :— ఒక విషయం తేలిపోయింది. ఇది money bill కాదనేది తేలిపోయింది. తెలంగాణా region affect అవుతుందా లేదా అనేది Presidential order లోని scheduleను బట్టిపోవలసి వుంటుంది. Development and economic plan అనేదివుంది. తెలంగాణా డెవలప్ మెంటుకు సంబంధించిన ఏ విషయమైనా రీజనల్ కమిటీకి పోవడం షెడ్యూలులోని 9వ పాయింటు ప్రకారం విధి. తెలంగాణా డెవలప్ మెంటుకు సంబంధించినది. అవునాకాదా అనేది మనం చూడాలి. ఇక్కడ statement of objects and

reasons లో ఆయకట్టు అభివృద్ధి కానందువల్ల వ్యవసాయం ఎంతో దెబ్బతింటోంది అని వుంది. It is observed even after the completion of irrigation projects at enormous cost utilisation of irrigation potential is slow and that unless that Govt ensures the acquisition and excavation of land needed for water courses the development of ayacut under the projectswill be adversely affected. ప్రభుత్వ దృష్టిలో, ఈ బిల్లును తీసుకురాకపోతే జనరల్‌గా agricultural development, economic development దెబ్బతింటుంది. ఆ ఉద్దేశంతో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో డెవలప్‌మెంటు కలుగచేయడానికి ఈ బిల్లు తెచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తం development కు సంబంధించిన బిల్లు. ఈ బిల్లులోవున్న ప్రొవిజన్ల ద్వారా ఆ రకమైన డెవలప్‌మెంటు సాధించవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు అనుకుంటున్నారు. ఈ బిల్లువలన అటువంటి development రాకుండా విరుద్ధమైన ఫలితాలు వస్తాయని మేము అనుకుంటున్నాము. ఏ సిద్ధాంతాల రూపంలో development అనేది మనముందున్న సమస్య. ఇక్కడవుండే statement of objects and reasons ప్రకారమే, ఈ బిల్లును ఆమోదించకపోతే తెలంగాణా development ప్రభుత్వ దృష్టిలో adverseగా affect అవుతుంది; బిల్లును ఆమోదిస్తే మాదృష్టిలో adverse గా affect అవుతుంది. ఏమైనా development adverse గా affect అవడం అనేది ఇందులోవుంది. ఇంత పెద్ద matter రీజనల్ కమిటీకి పోకుండా వీలులేదు. ఈ issue పై శాసనసభలో ఒక doubt ఉంది. ఆ doubt clarify కావాలి.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— Doubt ఉందో లేదో రూలింగుపై ఆధారపడి వుంటోంది.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు :— ఇది రీజనల్ కమిటీకి పోవాలనే మా అభిప్రాయం. దీనిని regional billగా hold చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— Sale of agriculture land అనేది ముద్యాలుక్రింద వస్తుంది. ఈ బిల్లులో acquisition of land చేరి ఉన్నది. What is meant by acquisition ? The peasant has to sell the land to the Government. Acquisition of land includes sale of agricultural land. Government purchases

and I sell as a peasant. Sale of agricultural land involves selling by the peasant and purchase by the Government. ఒకరు అమ్మినపుడు మరొకరు కొనాలి. ఇక్కడ అమ్మేవాడు రైతులు; కొనేవారు గవర్నమెంటు. Agricultural land అమ్మబడుతోంది; కొనబడుతోంది. So it comes under regional bills·

Sri N. Ramachandra Reddy :— There is no point in that. There is difference between acquisition and sale.

Mr. Deputy Speaker . Acquisition comes by requisitioning it.

Sri N. Ramachandra Reddy –:Sale means mutual transaction and consent of the person is also necessary— mutual consent of the purchaser as well as the person who sells. But acquisition means even if a person does not accede to it, the Government has got a right to acquire the land and certain price is also fixed by the Government. Here, sale means both the things should be taken into consideration and only price will be determined according to the compromise by the purchaser and the seller.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—Sale of agricultural land అంటే ఏమిటి ఒక పొలం నేను కొనుక్కోవడానికి వెడితే నేను, అమ్మేవాడు ఒప్పుకుంటే చాలదు. తెలంగాణాలో కౌసరపహాణి తగాదా అంతా ఇందువల్లనే వచ్చింది. Agricultural Land ను కొనడం validate చేసేవరకు విలువలేకుండా పోతున్నది. Agricultural Land ను conscent తో తీసుకుంటే sale అవుతుంది. లేకపోతే aquisition అవుతుంది. whether the agricultural land is sold to anybody అంటే whether the patta is transferred అనేది ప్రధానమైనది. Acquisition లో భూమి ప్రభుత్వం చేతులలోనికి పోతోంది. ఎప్పుడు కావాలంటే అపుడే acquisition చేసుకోవచ్చును. అయితే కట్టుదారులే తీసుకొని త్రవ్వుకోడం లేదు. ఎప్పుడైతే ప్రభుత్వంకి transfer చేస్తున్నారో అప్పుడే sale of agricultural land ఐనట్లుగా అయిపోయింది. Service

ఉందికనుక డెవలప్ మెంటులో ఒక భాగం కాబట్టి డెవలప్ మెంట్ క్రిందకు వస్తుంది. ఏదృష్ట్యా చూచినా రీజనియల్ బిల్లు అవుతుంది. కనుక రీజినియల్ కమిటీకి పోవలసి ఉంది. ఏదైనా మనం నిర్ణయం తీసుకుంటే తరువాత చిక్కు కూడా రావచ్చునేమో ఆలోచించారా ?

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—Land అంటే మంత్రిగారు చెప్పినది అర్థం చాలా పొరపాటు. అంగీకారం ఉంటేనే sale of land అనేది కావచ్చు. constitution లో sale of land అనేది లేదు. రాజ్యాంగంలో 268వ పేజీ 18వ లిస్టులో transfer and alienation of agricultural land అన్నారు.

If you turn to page 265 of the Constitution, item 18 in Seventh Schedule of the State List contains the expression ' transfer and alienation of agricultural land" and it naturally covers sale either by agreement or by compulsory acquisition as amounting to transfer or alienation. Since the feed channels cannot be dug in the air or under the ground without affecting the land transfers, so naturally transfer and alienation of agricultural land is made part of this Bill and as such it has got to go to the Regional Committee. The Regional Committee may agree with the whole Bill, but that is a different matter. But the procedure must be—

Sri N. Ramachandra Reddy:—Who will be the proprietor of the land after the transaction? It will be a communal land.

Sri P. Sundarayya:—It will be Government land.

Sri N. Ramachandra Reddy:—It will be communal land.

Sri P. Sundarayya:–No. Why is it communal? I cannot go and claim since the Government land is communal, since I am part of the community—

Sri N. Ramachandra Reddy:—Communal land cannot be claimed. Nobody can claim proprietory rights over communal land.

Sri P. Sundarayya :—That may be so; Government land is different and communal land is different. What is the right I have got. Can I obstruct—

Sri N. Ramachandra Reddy :—Obstruction means according to the principle you can use it but the channels are naturally for use.

Sri P Sundarayya :—I am not concerned whose property is that. Then, you can challenge the Presidential order that sale of land does not mean anything because no list is provided there. It is only transfer and alienation of agricultural land whether by sale or by purchase or by compulsory acquisition or by confiscation; anything you can do it So, here is only transfer and alienation of agricultural land; that is what is meant here. So, you cannot say only by agreement one proprietor sells to another proprietor; then only sales come in. That is a very peculiar argument. That is why, I am saying, Sir. this becomes a Regional Bill both under items 6 and 9 contained in the First Schedule of the Presidential Order. If the intention of the President was not to extend beyond those first 8 items, then item 9 need not have been put. We agree with the other matter that the general policy lies in the State Legislature, but within that frame-work of

any specific item development affecting the Telangana people must necessarily go to the Regional Committee. That is why, item 9 is an all comprehensive thing. Within the broad frame-work, every detailed scheme must go to the Telangana Regional Committee.

Mr. Deputy Speaker :—There it is ; details of that development. . . .

Sri P. Sundarayya :—Detailed schemes; that means feed channels—

Mr. Deputy Speaker :— Just as Mr. Appa Rao has advocated—

Sri P. Sundarayya :—It is neither here nor there. I will tell you. He has used the argument that if it is general policy and economic thinking then it should go to the Regional Committee. That is exactly prohibited by item 9. If it is general development and economic policy—

Mr. Deputy Speaker :—But it is not general development ; it is details of that development already sanctioned, Nagarjunasagar or any project which we have already sanctioned. Some details have been brought in.

Sri P. Sundarayya :—My contention is if it is general development and economic policy it need not go to the Regional Committee. My point is, according to item 9, if it is a general development policy it shall not go ; it need not go to the Regional Committee. That is entirely unconcerned with the Regional Committee ; we have got the sole right of this thing. Once that general policy is

there ; once the general development scheme is there, then in that specific thing without transfressing on that thing the specific thing which affects the other thing becomes regional. Apart from these 8 issues where even general policy matters must be decided by the Regional Committe, with regard to every other matter the details of the scheme must come in the Regional Committee. Mr. Appa Rao's argument was since it is the details of the scheme it need not go to the Regional Committee. But my contention is otherwise. If it is general policy it need not go to the Regional Committee but since the details of the development are involved it comes under the Regional Committee. The only thing is the High Court has to decide it. They have got the majority. If you do not refer to the Regional Committee, we are not going to sit again tomorrow morning. Let us be very clear. Let the Government take the risk in the High Court.

(*Sri Vavilala Gopalakrishnayya rose*)

Mr. Deputy Speaker :— He has made it very clear.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Item 18 of the Seventh Schedule in the State List reads as follows : "Land, that is to say, rights in or over land, land tenures including the relation of landlord and tenant, and the collection of rents ; transfer and alienation of agricultural land; land improvement and agricultural loans; colonization." So, what happens is, land whether it is transferred or alienated or given to anybody amounts to sale also. What are the rights ? "rights in or over land, land tenures including the relation of landlord and tenant, and the collection of rents; transfer and alienation of agricultural

land..." Here, the transfer of agricultural land is transfer to the Government.

Mr. Deputy Speaker :— But that has nothing to do with the Regional Committee.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— You please see item 6 in the First Schedul; it says sales of agricultural land —

Mr. Deputy Speaker :— You mean it comes under the rights of the Telengana Committee. But as it has been contended sale does not mean acquisition.

Sri. P. Rajagopal Naidu :—What is meant by acquisition ? Is it not transfer ? It is transfer.

Mr. Deptuy Speaker :— There are arguments on both sides.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya rose —

Mr. Deputy Speaker : — Yes listen to me.

Sri T. Nagi Reddy :— The other side has not argued but it has asserted. There has been argument on the Opposition side. There has been assertion on the Minister's side.

Mr. Deputy Speaker :— There are arguments on both sides. It has been just pointed out by Mr. Rajagopal Naidu that acquisition of land comes under item 6 of the Schedule, namely, sale of agricultural land.

Sri P. Subbaiah : Sir, I have a new point to make. Acquisition means acquiring land for public utility, paying the market value with or without the consent of the owner.

That tantamounts to alienation. Here, there is alienation. The second point is whether this is tax or not. Here, the Government is going to render certain service for which if the ryot fails to pay the Government is authorised to assess and collect and pay back. Then, it comes under special assessment. It is neither a tax nor anything because it comes under special assessment. If it were to be a tax there must be imposition and then collection and then expenditure from out of the Consolidated Fund. Therefore, when these three factors are not there, it is not a tax. This comes under the purview of special assessment Thirdly, whether this is a development.

Mr. Deputy Speaker :— That has been argued.

Sri P. Subbaiah :— Please hear my point and then decide because my points are altogether different.

Mr. Deputy Speaker :— You are repeating.

Sri P. Subbaiah :— I am connecting point after point and coming to a conclusion. First point is, this is an alienation because of acquiring land for public utility with or without the consent of the owner, with due compensation. That is number 1. That tantamounts to alienation. Second point is, this is not a tax, for this is not imposing nor any expenditure is charged out of the Consolidated Fund. Therefore, this comes under the purview of special assessment. That is point (2). Third point is, development and economic development. Here, what are we doing ? What is the intention of this law and the Bill ? The intention of the Bill is to improve, to construct, to dig and to maintain (what) canals (for what) for development.

The intention of the Bill is to improve, to construct, to dig and to maintain. What ? Canals. For what? For Development. Development, whether general or specific, it is development, a detailed development. Therefore, this improves the lot of the ryots of particular place throughout the State. Therefore, this certainly affects the ryots of Telangana. When it affects the ryots of Telangana, it has to be referred to the Regional Committee.

Mr. Deputy Speaker :— A point of order has been raised by Mr. Prasadarao under Clause 9 and Sri P. Rajagopala Naidu and Sri P. sundarayya supported the point of order under Clause 9 and also under Clause 6. Confusion has been on both sides Government think that it is not a full-fledged development, but only a partial development. A ruling has been asked. Before giving a ruling, can I refer the matter to the Government and ask whether they would accept the Amendment for reference to Regional Committee instead of seeking a ruling and making the matter a specific issue for a ruling to be given by the Chair. In order not to harm the further issues, will they accept this amendment that the Bill be referred to the Regional Committee ? If they accept, the precedent will not be there. If it is not in such a hurry, Government can consider it.

Sri N. Ramachandra Reddy :— There is scope under Clause 9. Under Clause 6, there is no argument.

Mr. Deputy Speaker :— If under Clause 9, there is scope, do you feel that if that amendment is accepted, the point of order would not stand and there is no such issue

which can be discussed and debated. I am talking of a way out.

Sri N. Ramachandra Reddy :— I am accepting the amendment.

I beg to move : "that the Andhra Pradesh Irrigation (Construction and Maintenance of Water Courses) Bill, 1964 be referred to the Regional Committee".

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

(Pause)

When this is accepted by the Government, the point of order is withdrawn now and no ruling need be given. I am not referring to any other thing.

Sri P. Sundarayya :— The point of order is not withdrawn. There is substantial point in the point of order raised. Government have accepted in order to avoid getting into trouble with the High Court once again and they agreed to refer the Bill to the Regional Committee. That s all what we want.

Mr. Deputy Speaker :— Now you want that the Bill be referred to the Regional Committee.

Sri Vavilala Gopalakishnayya :— May I take it that you gave a ruling and upon that ruling Government have accepted.

Mr. Deputy Speaker :— No. I have just referred the matter to them. The House has accepted. The ruling is

not there. I never wanted a precedent. This is a matter of confusion and I made a way out.

(Pause)

The question is :

"That the Andhra Pradesh Irrigation (Construction and Maintenance of Water Courses) Bill, 1964 be referred to the Regional Committee".

The motion was adopted.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

re : the steps to be taken to ensure the supply of articles of daily usage such as rice, Jawar Sugar etc to the public at fair prices by taking over the trade in these commodities.

Mr. Deputy Speaker :— Now we shall go to the next item, resolution moved by Sri A. Ramachandra Reddy on 10th July, 1964. Sri P. Sundarayya and Sri Pillalamarri Venkateswarlu will wind up the debate and then the Minister will reply. I think, we have to close before 1–30 P.M.

Sri P. Sundarayya :— We can do one thing : we can sit till the Minister concerned finishes his reply.

Sri T. Nagi Reddy :—We accept to close by 1. 30 P.M. If it is 1. 40 P. M. or 1. 45 P. M., it is a matter of ten or fifteen minutes — we can sit and finish it.

Mr Deputy Speaker :— That is allright. Sri Sundarayya will start. Mr. Sundarayya, youwill take 20 minutes, because the time is very short.

Sri P. Sundarayya :— Yes, Sir,

పి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, ఆహార సమస్యను, ఇతర ప్రజావసర వస్తువులను ప్రజలకు అందుబాటులో వుండే ధరలకు సప్లయి చేయాలనే తీర్మానముపైన చర్చ జరుగుతోంది. ఈ చర్చ సందర్భములో ప్రభుత్వము తన నిర్ణయమేమిటో తన అభిప్రాయమేమిటో, ఏమి చేయదలచుకొన్నది చెప్పడములేదు. పత్రికలలోవచ్చే వార్తలనుచూస్తే ప్రభుత్వము ప్రమాదకరధోరణి తీసుకొంటున్నదని చెప్పక తప్పదు. ధరలు ఎందుకు పెరుగుతున్నవి అనే విషయముగురించి చెప్పాలి. ప్రజలకు కావలసిన వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయలేక విపరీతముగా నోట్లు ముద్రించడమువల్ల inflation పద్ధతి ప్రకారము ఈ ఆర్థిక విధానమును నడుపుతున్నారు. కాబట్టి ధరలు పెరుగుతున్నవి. ప్రజలకు అవసరమైనంత ఆహార ధాన్యాలు లేకపోవడంవల్ల ధరలు పెరుగుతున్నవి. మిగిలినది ఏమైనా తగ్గించుకోవచ్చుకాని తిండిగింజలు తగ్గించుకొనే దానికి ఎవరి తరము కాదు. ఎప్పుడయితే కొరత వుంటుందో అప్పుడు ధరలు విపరీతముగా పెరుగుతాయి. ఈ పరిస్థితులను ఆధారము చేసుకొని భూస్వాములు కొంతమంది పెద్దమిల్లుయజమానులు, కొంతమంది స్పెక్యులేటర్సు వ్యాపారము చేసేదానికి banks నుంచి డబ్బుతెచ్చుకొని, వున్న ధాన్యాన్నికూడ కొని, దాచి వుంచి. ధరలు పెరిగినపుడు అమ్మడమువల్ల ధరలు పెరుగుతున్నవి. ఆంధ్రదేశము ధాన్యాగారము అని చెబుతూవుంటారు. మన ప్రజల తిండికిపోను ఆరులక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించవచ్చును అని అంటున్నారు. ఇక్కడ మన ప్రజలకు సరిపోయినంత వుందా లేదా అనే ఆలోచన లేకుండా ఇక్కడ ప్రజలు కొనుక్కోలేరు కాబట్టి. మనవారు పస్తువున్నా సరే అని ఇతర రాష్ట్రాలకు 6 లక్షల బియ్యాన్ని పంపించేదానికి తయారుగా వుంటాము అంటున్నారు. 6 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని పంపించి మిగిలినదంతా ఇక్కడ వుంచేదానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నారాఅంటే లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వము 2 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని సేకరించాలి అంటే సేకరిస్తున్నారు. ఆ సేకరించిన ధాన్యాన్ని ఏ మద్రాసు నగరములోనో, కలకత్తా నగరములోనో వున్న సెంట్రల్ గవర్నమెంటు గోడవున్సుకు పంపించి హైదరాబాదు పట్టణానికి కావలసి

వచ్చినా, విజయవాడకు కావలసివచ్చినా మరల మద్రాసునుంచో, కలకత్తానుంచో కేంద్రముయొక్క దయా దాక్షిణ్యాలతో వెనుకకు తీసుకొనివచ్చే దుస్థితి ఏర్పడు తున్నది. కాని మన ప్రజలకు కావలసిన ధాన్యాలను ఆంధ్రదేశములోనే godowns లో పెట్టి మనప్రజలకు సప్లై చేయడములేదు. కేంద్రము కూర్చోమంటే కూర్చోవడం, నిల్చోమంటే నిలబడ్డము జరుగుతోంది. మన ప్రజలకు కావలసిన ధాన్యాలను మద్రాసునుంచో, కలకత్తానుంచో తెచ్చుకోవలసిన అవసరము ఏమిఉంది. "మేము సేకరించిన ధాన్యము మా ప్రజలకు అవసరము తీరిపోయిన తరువాత మీరు తీసుకొని వెళ్ళండి" అని ఎందుకు మన ప్రభుత్వము పోరాడడములేదో తెలియదు. ఆంధ్ర దేశములో కేంద్ర ప్రభుత్వము godowns ఎక్కడున్నదో తెలియదు. ఎందువల్ల లేకుండాపోతున్నదని అడుగుతున్నాను. గవర్నమెంటు విధానము ఏమిటి ? 2 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని ఇక్కడ సేకరించాలన్నపుడు బస్తాకు రు. 22/- లు procurement rate అన్నారు. ఈ సంవత్సరము మాసూళ్ళటైములో బస్తా రు. 26/- లకు అమ్ముకొన్నారు. ఇప్పుడు బస్తా రు. 22/- లకు కొని రైలు స్టేషనుకు చేర్చాలని ఆర్డరువేస్తే, చిన్నవర్తకులుకాని, మిల్లుయజమానులు కాని రు 26/- చొప్పున రైతుల వద్దనుంచికొని రు. 22/- లకు గవర్నమెంటుకు ఎట్లా సప్లయి చేస్తారో అర్థముకావడము లేదు. దానికిగాను మిల్లుయజమానులతో ఒక ఒడంబడికకు వచ్చింది. "మీరుమాకు రు. 22/-లకు సప్లయి చేయండి. మీరు రు. 26/-లకు కొన్నా రు 27/-లకు కొన్నా మాకు అవసరము లేదు. బస్తాకు రు. 8/-ల చొప్పున వచ్చిననష్టము 2 లక్షల టన్నుల బియ్యము సేకరణ అయిన తరువాత మిగిలిన ధాన్యము పైన వేసుకొని లాభాలు తీసుకోండి" అని ప్రభుత్వము ఒక ఒడంబడికకు వచ్చి, దానిని అమలుపరుస్తూ వచ్చింది. ఇది ఏమినీతి, నిజాయితి అని అడుగుతున్నాను. రైతాంగానికి న్యాయమైన ధర ఇవ్వాలనే దృక్పథంవుంటే — 22 రూపాయలకు ప్రొక్యూర్ చేయటం అసంభవం, మేము చెయ్యము, ఇది తప్పు సిద్ధాంతము, దొంగ సిద్ధాంతము. ఇది లంచగొండి తనాన్ని ఎక్కువచేసే ప్రయత్నం తప్ప యింకొకటికాదని చెప్పటానికి ప్రభుత్వం సాహసించకుండా — మిల్లు యజమానులు సేకరించినదానిలో నూటికి 40 పాళ్ళుకాని 25 పాళ్ళు కాని 22 రూపాయల చొప్పున మాకు కట్టాలనే విధానం తీసికొంటే జయప్రదం ఎలా అవుతుంది ? ధరలు ఎందుకు పెరగవు ? ప్రభుత్వము ఏమి చేయబోతున్నదని అడిగితే వారు మీన మేషాలు లెక్కపెడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు — లెవీ మానేశాము, సదరన్ జోన్‌లో ధాన్యం ఎక్కడికైనా తీసుకుపోవచ్చు, ఎంతతీసుకువెళ్ళినా

(Mr. Speaker in the Chair)

ఉండేటట్లుగా ప్రభుత్వ విధానం వుండాలి. ప్రభుత్వం ఎవరిద్వారా సేకరించాలి అన్నవిషయంచూస్తే పెద్దపెద్ద వ్యాపారస్తులమీద ఆధారపడితే వారుగవర్నమెంటుకు తక్కువ ధరకు ఇవ్వవచ్చు. రైతులనుండి యింకా తక్కువధరకు కొనటానికి అవకాశంవుంటుంది. నేను ఈ సమయంలో ప్రభుత్వము చేయవలసిన పనుల గురించి మనవి చేస్తాను.

మొదటి point ఏమిటంటే — మాసూళ్ళలోకూడా ఎంత పేదరైతు అయినా తాను ధాన్యం అమ్మకొనేటప్పుడు అతనికి మీరు ఇచ్చే కనీసధర ఏమిటో చెప్పాలి. ఆ ధర ఇప్పుడు ప్రకటిస్తే ఉపయోగంలేదు. అప్పుడే ప్రకటించి ఆధరవ్యాపారస్తులు ఇవ్వాలి. అలా ఇవ్వకపోతే ప్రభుత్వమే తీసుకొని చేస్తుందని ముందుప్రకటించాలి.

రెండవది, దానిననుసరించి చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తులుకూడా సామాన్య ప్రజానీకానికి శేరు ఇంతకన్నా ఎక్కువకు అమ్మకూడదని గరిష్ఠధర రిటైల్‌గా ప్రకటించాలి. హోల్‌సేల్‌గా బస్తాకు ఇంత టన్నుకు ఇంత అని ప్రకటిస్తే లాభంలేదు. రిటైల్‌గా నిర్ణయించాలి. మంత్రిగారు గరిష్టధర నిర్ణయించటానికి ఒప్పుకొన్నారు కాని కనీసధర ఎంతో తెలియదు. రైతుకు న్యాయమైనధర చూడకుండా గరిష్టధర అంటే లాభంలేదు. పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్థులు, లక్షల బస్తాలతో వ్యాపారం చేసేవారు మనం చెప్పే న్యాయమైన ధరకు ఇవ్వకపోతే వారిగురించి ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తుందో స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఇది జయప్రదం కావాలంటే ప్రభుత్వం నిర్బంధంగా పెద్ద పెద్ద భూస్వాములవద్ద, వ్యాపారులవద్దవున్న ధాన్యాన్ని సేకరించక తప్పదు. సేకరణ పేరుతో 2 ఎకరాలు, 3ఎకరాలువున్న వారినుండి అంటే లాభంలేదు. కనీసం 10 ఎకరాల మాగాణి. 25 ఎకరాల మెట్టలో పండించేవారందరినుండి ఈ ధాన్యసేకరణ జరగాలి, వారిదగ్గర వున్న సర్‌ప్లస్ ధాన్యాన్ని సేకరించి న్యాయమైన ధరకు తీసుకొని అమ్మితే కొంతవరకు అదుపులోకి రావటానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. టోకు కొనుగోలు అంతా ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో వుండాలి. అన్ని పార్టీలతో, అన్ని స్థాయిలలో కమిటీలు వేసి టోకు వ్యాపారస్థులుకూడా ఆ ధరకు కొంటున్నారా, రైతులకు న్యాయం కలుగ జేస్తున్నారా అనేది చెక్ చేస్తూ వుండాలి. ధాన్యం తీసుకొన్న తరువాత ఎక్కడ స్టాక్ చేయాలి, మంద్రాసునుండి స్టాక్ చేస్తాము, కావాలన్నప్పుడు తీసుకువస్తామని చెబితే లాభంలేదు. ఏ రాష్ట్రానికి అవసరమయితే ఆ రాష్ట్రానికి కొంత పంపించండి. మనరాష్ట్రానికి ఎంత అవసరమో అంతే నిల్వచేసి, అదనంగా

వున్న దానిని ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించాలి కాని ఉజ్జాయింపు లెక్కలువేసి ఇంత మిగులుతుందనుకొని, ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపిస్తాము, మనకు చాలకపోతే ఇతరరాష్ట్రాల నుండి తెప్పించుకొందామనుకుంటే అది వృధాప్రయాస అవటమేకాక ఇతర దయా దాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడవలసి వుంటుంది. మనకు కావలసిన ధాన్యాన్ని మన గోడౌన్సులో నిల్వచేసుకోవాలి. 5 వేల జనాభాకు మించివున్న ప్రతి గ్రామంలో, ప్రతి పట్టణంలో చౌకడిపోలు పెట్టి ప్రజానీకానికి అందేటట్లు చూస్తాము. ఈ స్కీము నడపటానికి ఉద్యోగస్తులకు మొదలైనవారికి 6¼ లక్షలు అవుతుందని ప్రభుత్వం చాటి స్తున్నట్లు ఈ మధ్య పత్రికలలో చూశాను. 6¼ లక్షలు అయినా ఒక ప్లాను ప్రకారం వెంటనే అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను. హైదరాబాదులో గొడవ ఎక్కువ అవుతుందికాబట్టి, ఇక్కడ కొత్తగూడెంలో కార్మికులు ఎక్కువమంది వున్నారు కాబట్టి అక్కడకూడా గొడవవుతుందని అక్కడ చౌక డిపోలు పెడతాము. మిగిలిన స్థలాలలో మాకు బాధ్యత లేదని చెబితే అర్థంలేదు. బాగా పంటలు పండుతున్న డెల్టా ప్రాంతాలలో ఎందుకని అంటున్నారు. డెల్టా ప్రాంతాలు వీటితో సంబంధం లేకుండా ఎక్కడో మారుమూల గోడకట్టుకొని కూర్చోలేదు. అక్కడ పేదప్రజలకు యీ రోజుకు ధాన్యం దొరకటంలేదు. బియ్యందొరకటంలేదు. అందుచేత ఏమిటంటే ప్రతిచోటకూడ యీ చౌకడిపోలు పెట్టాలి. చౌకడిపోలు నామకహ పెట్టి అక్కడ ఒక్క వెయ్యిమంది క్యూలో నిలబడి గలాటాలు జరగడం పోలీసులువచ్చి లాఠీచార్జీలు చేయడం యీ రకంగా జరగరాదు. అదేమిటన్నట్లయితే ఒక షాపు పెట్టినట్లయితే దానినుంచేసి ఒక ఐదువందలమందికి లేకుంటే వెయ్యిమందికి అది సప్లయి చేయకలదు. అనుకున్నట్టయితే అంతవరకు ఒక షాపు చొప్పున ఎన్ని షాపులు అవసరమైతే అన్ని పెట్టాలి కాని యిక్కడ హైదరాబాదులో 400 వందల షాపులు కావాలంటే 200 షాపులు పెట్టేసి క్యూలో నిలబడితే అర్థంలేదు. అందుచేత తగినన్ని షాప్సు 500 జనానికి పోనీ కనీసం వెనువెంటనే 500 జనాభా కాకపోయినా వెయ్యిమంది జనాభాకైనా ఒకొక్క షాపు పెట్టితీరాలి. ఆ తర్వాత యీ షాపులలో ఎంత యివ్వాల నేదికూడ నిర్ణయించాలి. వచ్చినవాళ్ళందరినీ కొనమంటే వాళ్ళుకొంటారు. ఎట్లాగా కొరతవున్నదికాబట్టి అదేమిటన్నట్లయితే మరి దొంగ మార్కెట్టులో యితరులకు బాగా డబ్బువున్నవాళ్ళకు అమ్ముకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. మరి ధాన్యాన్ని అందరికి సప్లయి చేయగలము అనుకుంటే సమస్యేలేదు. సమస్య యీరకంగా రాద న్నమాట, అదిలేదు కాబట్టే ఒకొక్క కుటుంబానికి యింత యింత ధాన్యం

చెప్పిన మేము గ్యారంటీగా యిస్తామని ఫిక్సప్ చేయాలి. చేసినతరువాత మరి దాని ననుసరించి వచ్చేదేమిటంటే — కార్డు సిస్టమ్ పెట్టాలి.

వచ్చినవాడు మళ్ళీవచ్చి తీసుకొనిపోకుండా card system పెట్టాలి. ఆకార్డ్సు పెడితే మరల ప్రజల సహకారం తీసుకొని ఏ కుటుంబంలో ఎంతమంది నిజంగా ఉన్నారు, ఎంతమందికి కార్డ్సు ఉండాలి — కాని దానికి 1961 సెన్సస్ లెక్కలున్నాయి. Village registers ఉన్నాయి. ఆ సెన్సస్‌లో కొంతమంది పేర్లు లేకపోతే వాళ్ళను తిరిగి నిజంగా అన్ని పార్టీలలో కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి చేర్చుకోవాలి. లేకపోతే — నాకు ఈ మధ్యను తెలిసింది. విజయవాడలో 7 లక్షల చక్కెర పంపకానికని కార్డులువేస్తే 7 లక్షల కార్డులు ఇవ్వవలసివచ్చింది. జనాభా 2½ లక్షలు. ఒక 50 వేలు అటూ ఇటూ వచ్చేపోయేవాళ్ళున్నా 3 లక్షలు 7 లక్షల కార్డులు అక్కడ ఇవ్వటం జరిగింది. ఇచ్చిన తరువాత 7 లక్షలకు మీదు ధాన్యపు గింజలు ఎక్కడనుంచి తెస్తారు. అందుచేత మళ్ళీ ప్రజల సహకారం తీసుకొని కుటుంబానికి ఇంతమంది ఉన్నారనిచెప్పి ఖచ్చితమైన లెక్కలు తీసుకొని కార్డులు యిస్తే ఆ కార్డులనుబట్టి తలకు ఇంత అని చెప్పేసి అది వారానికి ఒక పర్యాయం వాళ్ళకు అంత ఇచ్చేదానికోసం బియ్యంకాని, జొన్నలుకాని ఆ యా ప్రాంతాల అవసరాన్ని బట్టి ఇచ్చేదానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. తరువాత ఇవన్నీ చేసేదానికి ప్రభుత్వం పూనుకొన్నప్పుడు ఇది కేవలం తమ ఉద్యోగస్థుల మీదనే ఆధారపడితే జరుగుతుందన్న మాట కల్ల. అది 1942-45 లలో మనం చూచాము. అప్పుడు దొంగమార్కెట్టు విచ్చలవిడిగానే జరిగినందుకల్ల ఈ లంచగొండితనానికికూడ చాల అవకాశాలున్నాయి. ఏదో కొద్దిమంది హోర్డెస్టుగా చేయదలచుకున్నా వాళ్ళకు స్థానంలేకుండా పోయింది కాని ఇంకొకటి ఏమీలేదు. అందుచేత అఖిలపక్ష కమిటీ ప్రతి వీధికి ప్రతి పట్టణానికి ప్రతి పల్లెకు కూడాను ఏర్పాటుచేసి ఒక్కొక్క షాపు క్రింద యీ కుటుంబాలు అక్కడ సక్రమంగా జరుగుతూ ఉండడంకోసం ఆఫీసర్లతోబాటు మిగిలిన వాళ్ళనుకూడా చూడాలి, రెండవది ఇది అంతా చేసేటప్పుడు చిన్న వర్తకులు, ఈ retail వర్తకులతో చేయించాలి. దానికి మరల ప్రభుత్వం కొత్త ఉద్యోగస్థులనుపెట్టి, కొత్త గుమాస్తాలను పెట్టి చేయకుండాను ఆ షాపులద్వారా ఇది అమ్మించే దానికోసం పూనుకోవాలి. వారికి supply wholesale గా తీసుకునే దానికోసం చూడాలి. వీటన్నిటితోబాటు నేను ఆఖరున చెప్పేది ఇంకొకటి ఏమిటంటే ఈ రకంగా ప్రభుత్వం plan వేసుకొని

చేస్తున్నప్పుడు ముఖ్యంగా రైతాంగానికి కనీస ధర చెల్లించి సేకరించిన ధాన్యాన్ని ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించేసి అవతల మనకు చాలకపోతే ఢిల్లీవైపు చూచుకొని మాకు చాలలేదు పంపించమనిచెప్పి ప్రాధేయపడడం మానుకొని మన రాష్ట్రానికి కొంచం రిజర్వు అయినాసరే కొన్నాళ్ళు సరిపోతుందని మనం అంచనా వేసుకొని అవసరం వచ్చినప్పుడు reserve గా కూడ ఉంచుకొని దానికి కావలసిన ధాన్యాన్ని మనం గోడౌన్సులో ఏర్పాటు చేసుకొని మిగిలినదే ఇతర రాష్ట్రాలకు పంప చూసుకోవాలిగాని లేకుంటే లేదు. అందుచేత ఏమిటన్నట్లయితే ప్రభుత్వం తమ విధానాన్ని స్పష్టంగా ప్రకటించాలి. కాని ఈరోజు పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలుచూస్తే చాల ప్రమాదకరమైన స్థితికి పోతున్నారని చెప్పక తప్పదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— అధ్యక్షా, ఆహార పదార్థాలనుగురించి వేరే రెండో అభిప్రాయం ఉండవలసినటువంటి అవసరంలేదు. పరిస్థితులు చాల తీవ్రంగావున్నాయి. చాల ప్రమాద పరిస్థితులలో ఉన్నదనికూడ ఈవాళ శ్రీ మన్నారాయణ గారు ఇచ్చినటువంటి statement ను ఈ ప్రభుత్వం ఆహార సమస్య పరిష్కారం చేస్తుందా లేదా అనే అనుమానంకూడ కలిగినటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. ఎందువల్లనంటే ఇప్పటివరకుకూడ ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నటువంటి విధానాలు ఎటు దారితీస్తున్నాయి అంటే సంవత్సరం సంవత్సరానికి నెల నెలకూ ఆహార పదార్థాలయొక్క ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోవడం, పెరిగిపోయినప్పుడల్లా కష్టపడి పనిచేసేటటువంటి కూలీలు, పట్టణాలలో ఉండేటటువంటి కూలీలు, గ్రామాలలో ఉండేటటువంటి కూలీలు, మధ్యతరగతి ఉద్యోగస్థులు, వారందరుకూడ వారి జీతాలు పెరగక నానా అవస్థలకు గురికావటం అవన్నీ జరుగుతున్నాయి. అందుచేత ఇంకా ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నప్పటికైనాసరే ఈ పెరుగుదల అంతా రైతుకు దక్కుతున్నదా అంటే అది ఏమి దక్కడంలేదు. మధ్య ఉన్నటువంటి దళారులకు వ్యాపారస్థులకు మాత్రమే దక్కుతున్నది దానితోబాటు ఈ ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతూ ఉండడంవల్ల మనయొక్క ప్లానింగ్ కూడాను దెబ్బతినేటటువంటి పరిస్థితి ఈ రోజున తయారవుతున్నది. Industrial goods గాని వ్యవసాయ వస్తువులు గాని ఇవన్నీకూడాను అన్నిటియొక్క ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. అనేటటువంటి విషయం మనకు స్పష్టంగా బోధపడుతుంది. అందువల్ల దానిని అరికట్టడానికి ఏమి చేయాలి అనేటటువంటి విషయాన్ని ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం సరియైనటు

వంటి పద్ధతి అవలంబించినదా అనే విషయాన్ని మనకు స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. ఎంతసేపటికి ఇతర దేశములనుంచి import చేసుకోవటమే తయారవుతున్నది. క్రిందటి సంవత్సరం 36 లక్షల టన్నులు import చేసుకుంటే 61-62 లో — 62-63 వచ్చేటప్పటికి 46 లక్షలు import చేసుకుంటే ఇంకా ఈ సంవత్సరం ఎన్ని లక్షల టన్నులు import చేయించుకోబోతున్నారో ఏమో తెలియడంలేదు. import చేసుకున్నప్పటికికూడ ధరలు ఏమన్నా కంట్రోలు అవుతున్నాయా అంటే ధరలుకూడ ఎక్కడా కూడాను control కావడంలేదు. విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. దీనికి కారణం పోనీ ఈ పరిస్థితులలోనుకూడ ఇప్పటికప్పుడే ఉద్భవమేయన్న పరిస్థితులా అంటే కానేకాదు. 63-64 లో ప్రకటింపబడినటువంటి economic survey చదివితే దీనిలో కొన్ని విషయాలు స్పష్టంగా ప్రభుత్వం అంగీకరించినది. అంగీకరించిన ప్రకారం అయినాసరే, ఆ పరిస్థితులు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పటికి అవలంబించినటువంటి విధానాలుమాత్రం ఎక్కడాకూడా సమగ్రంగాలేవు. దానిలో రాసింది ఏమిటంటే economic survey లో 27 వ పేజీలో "An increase in prices was to be expected as a result of the fall in agricultural production and particularly in respect of rice and sugarcane. Since the scarcity of rice was concentrated in the eastern region, Madhya Pradesh and Maharashtra, the rise of prices was particularly sharp in these areas." తరువాత ఇంకొకటి ఏమి రాశారంటే.

"The seriousness can be understood by the following : ... In West Bengal and Madhya Pradesh the rise ranged from 21 to 22 per cent while in Maharashtra it was as high as 34%." అంటే ఇప్పటికి ఈ సంవత్సరానికి వచ్చేటప్పటికి West Bengal లోను, మధ్య ప్రదేశ్ లో 21 మొదలు 22% వరకు పెరిగింది. మహారాష్ట్రలో 34% వరకుకూడ ధరలు పెరిగినాయి. అదేరకమైనటువంటి విధానాలు అవలంబించి నట్లయితే ఒక మహారాష్ట్రలో అక్కడ మాత్రమే కాకుండా ఈ రోజున ఆంధ్ర దేశంలోకూడాను అదే పరిస్థితి వచ్చేటటువంటి ప్రమాదం ఉందని చెప్పవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. అయితే ఈ సందర్భంలో సుబ్రహ్మణ్యంగారు స్టేటుమెంటు ఇస్తూ

17% of the production మార్కెట్‌లోకి రాలేదు అన్నారు. ఎందువల్ల రాలేదు ? ఏమిచేస్తూ కూర్చున్నది ప్రభుత్వం. ఈ రోజున 17% of the production మార్కెటులోకి రాలేదని చెబుతున్నామే 17% of the production అంటే దాదాపు 58 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఆహార పదార్థాలు market లోకి రాకుండా పోయినాయని చెబుతున్నారు. 58 లక్షలు మార్కెటులోకి రావడానికి ఏవిధంగా కూడాను ప్రయత్నం చేయం. వాటిని ఏమన్నా పెద్దపెద్ద షావుకార్లమిల్లులలో, అక్కడ పడివున్నప్పటికైనా సరే పోయి తీసుకోవడానికికూడ ఏవిధంగాను మనం ప్రయత్నం చేయడంలేదు. ప్రయత్నం చేయకుండా ఎంతసేపటికి ఇతర దేశాలనుండి import చేసుకోవడం ఒక్కటే ప్రధానంగా పెట్టుకున్నాము. అయితే ఇతర దేశాలనుండి import చేసుకోకుండా ప్రజల నందరిని ఈ ఆహార కరువు రాక్షసికి గురిచేయాలనేటటువంటి ఉద్దేశంగాదు. ఇప్పటికి ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి import చేసుకుంటున్నాము. ఇప్పటికి చూచుకున్నట్లయితే దాదాపు 2 కోట్ల రూపాయల విలువగల ఆహార పదార్థాలు మనం ఏమన్నా import చేసుకున్నాము. ఇక ఎన్ని వేలకోట్ల రూపాయలు ఇట్లా import చేసుకోబోతున్నామో నాకేమీ అర్థంకావడంలేదు. అందువల్ల మొత్తంమీద చూసేటట్లయితే ఈ ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న విధానాలలో తీవ్రమైనటువంటిమార్పు రావలసినటువంటి అవసరం ఉన్నదని మాత్రం మంత్రివర్గం యొక్క దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. దీనితోబాటు మన ఆంధ్రలో చూచుకున్నప్పటికి ఇక్కడ చూచుకున్నప్పటికీ మనకు ఈ విషయంకూడ స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. అసలు మనకు ఎంత surplus ఉన్నది అనేటటువంటి విషయమే ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నదని అనుకొంటున్నాను. ముఖ్యంగా ఇక్కడ ఈ ఆహార పదార్థాల విషయం చూసుకొనే టప్పటికి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన లెక్కల ప్రకారంగా చూసుకున్నట్లయితే rice 1961-62 లో 44.5 లక్షల టన్నులు, 1962-63 లో 41·87 లక్షల టన్నులు, 1963-64 లో 41 89 లక్షల టన్నులు; మొత్తం మిలెట్సు అవి అన్నీ కలుపుకుంటే ఈ ప్రొడక్షన్ 71·81 లక్షల టన్నులు 1961-62లో; 1962-63లో 67·86 లక్షలు, 1963-64లో 67.87 లక్షలు. అయితే ఇందులో మనయొక్క requirement చూసుకున్నట్లయితే 65 28 లక్షల టన్నులు మన రాష్ట్రానికి అవసరం అని చెప్పి ప్రభుత్వమే అంగీకరించినది. ఈ రోజున నేను అడిగేది ఏమిటంటే 67·87 లక్షల టన్నులు 1963-64లో మీరు ఎస్టిమేట్ చేసుకొన్నారు. దానిలో ఏమన్నా మనయొక్క

అవసరాలు 65.28 లక్షల టన్నులు. మనకుమిగిలినది ఎంత అంటే 262 లక్షల టన్నులు మాత్రమే మీరు 653 వేల టన్నులు పంపిస్తామంటున్నారు. ఎక్కడనుండి పంపిస్తారు. ఏ విధంగా పంపించగలరు. ఇది తప్పకుండా ఈ రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన ఆహార సంక్షోభానికి దారితీస్తుంది తప్ప మరేమీకాదని నేను ఆహార మంత్రి యొక్క దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. అయితే 61-62 లో 653 వేల టన్నులు పంపించామని చెబుతున్నారు. ఆ నాటికి చూచుకున్నట్లయితే ఆమాత్రం surplus ఉంది. Surplus ఉండడంవల్ల, పంపించగలిగాము. అయితే 1962-63 లోకూడా పంపించినాముకదా అని వాదించవచ్చు. కాని నేను చెప్పేది, ఈ రోజున ఎంతమంది తెలియకుండా ఏరకంగా కొనుక్కొని పోతున్నారో ఆ rates control చేయగలుగుతున్నామా ? చేయలేకపోతున్నాము. ఈనాడు ముఖ్యముగా క్రిందటి సంవత్సరంలోని పరిస్థితులు జ్ఞాపకం తెచ్చుకొంటె, ఒరిస్సానుంచి వర్తకులు విపరీతంగా కొనుక్కొని పోతున్నప్పుడు, ధరలు విపరీతంగా పెరిగినాయి. ఈనాడు మన మంత్రి వర్గము అవలంబించేటటువంటి విధానాలుకూడా ఎటుదారితీస్తున్నాయంటే, ఎప్పుడైతే నామమాత్రంగా ఉన్నటువంటి controls కూడా రద్దు చేశామో, controls of the movement కూడా రద్దుచేశామో, అప్పుడు జాస్తిగా మద్రాసు, కేరళ నుంచి వ్యాపారస్తులు వచ్చి ఆహారపదార్థాలను కొనుక్కొని పోతున్నారు. ముఖ్యంగా ధాన్యాన్ని కొనుక్కొని పోతున్నారు. ఒక క్వింటాల్ కు 10 రూపాయలు అప్పుడే అదనంగా పెట్టికొనుక్కొని పోతున్నారు. అందువల్ల ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి. ఈనాడు ప్రభుత్వము వెంటనే కొనాలన్నాకూడా చాలా ఇబ్బందులు పడేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అయితే నేను అడిగేది, మీరు కొనాలి అంటున్నారు. దానికి మీరు ఏ machinery adopt చేయబోతున్నారో ఆ విషయంకూడ స్పష్టంగా మనకు అవగాహన ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది ఇతర రాష్ట్రాలవాళ్ళకు మనము supply చేయవలసి వచ్చినపుడు, మన ప్రభుత్వమే సేకరించి, అది ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించవలసిందేగాని, వాళ్ళే వచ్చి ప్రత్యక్షంగా కొనుక్కొంటె మాత్రం విపరీతమైన పరిస్థితులు వస్తాయనే టటువంటి విషయం నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. అందువల్ల ఏ పరిస్థితులలోను ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చి ఇక్కడ కొనుక్కొని పోయేటటువంటి పద్ధతి మనము ఇక్కడ పెట్టుకో నక్కరలేదు. అయితే మంత్రిగారికి అనుమానం కలగవచ్చు, అయ్యో ఇంత విపరీతంగా పంటలు పండిస్తున్నామే, ఈ పంటఅంతా ఎట్లా ఖర్చు అవుతుంది అని. ఆ అనుమానమేమీ అక్కర

లేదు. Surplus 2·5 మాత్రమే ఉన్నది. ఇది ఎక్కడికో అక్కడికి పంపించ గలుగుతాము. పంపించక పోయినాకూడా, ఇక్కడ ఆహారపదార్థాలను తినేదానికి జనాభా చాలా ఎక్కువగా వున్నది. అందువల్ల మన Surplus ఎంతో తెలుకో కుండా దీనిని మనము పంపించేటట్లయితే చాలా ఇబ్బందిపాలు అవుతాము అని మాత్రం నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తరువాత, ఈరోజు చూచుకొన్నప్పుడు, ధరలు విపరీతంగా పెరిగినాయి అనేది మనకుస్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. ఒక paddy మాత్రమే కాదు. Pulses ధరలుకూడా చాలా విపరీతంగా పెరిగినాయి. ముఖ్యంగా 1964లో pulses ధరలు ప్రతి నెలా పెరుగుతూ వచ్చినాయి. కందులు జనవరిలో 59 రూపాయలు ఉంటె, ఈ రోజున అది 68 రూపాయలు అయింది, green gram పెసలు 56 రూపాయలు ఉంటె, అది 63 రూపాయలకు పెరిగింది. ఈ విధంగా అవసరమైన ప్రతి వస్తువుయొక్క ధరకూడ విపరీతంగా పెరుగుతున్నది. అసలు దీనిని control చేయడానికి సరిఅయినటువంటి పద్ధతి ఏమీకూడా ఇంతవరకు అవలంబించ లేదు అనేటటువంటి విషయం మనకు స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. దీనిని control చేయ వలసిన అవసరంమాత్రం వున్నది. అయితే ఇప్పుడు ఇంకొక విషయంకూడా ఉన్నది. ధరలుఏమో ఒక ప్రక్క విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. కాని కూలీల రేట్లు ఏమైనా పెరిగినాయా అంటె, అవి ఎక్కడాకూడా పెరిగినట్లు కన్పడలేదు. ప్రభుత్వము ప్రకటించినటువంటి లెక్కలప్రకారమైనాసరే అవిఎక్కడకూడా సక్రమంగా పెరగలేదు. వారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు అనేది స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. వాటిని పెంచడానికేమైనా మార్గము అవలంబిస్తారా అంటే లేదు. ప్రభుత్వమే తనక్రింద పనిచేస్తున్నటువంటి ఉద్యోగస్తులకు 5, 6 రూపాయలు మాత్రం కరువు బత్యముఇచ్చి, ప్రక్కన ఉంటున్నటువంటి పారిశ్రామిక వేత్తలను మీరు ఎక్కువ యివ్వండి అంటె, వారేమీ ఇవ్వటానికి సిద్ధంగాలేరు. అందువల్ల ఈ ధరలు స్థిరీకరణ చేసేటప్పుడు ఈ కూలీల రేట్లనుకూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎప్పుడో మనము నిర్ణయించిన రేట్లు ప్రకారం వీళ్లకు ఇప్పటికికూడా కూలిరేట్లు యిస్తున్నాము. ముఖ్యముగా అక్కడ పనిచేస్తున్నటువంటి, ఏవిధమైన రక్షణలేనటువంటి, ప్రభుత్వముక్రింద పనిచేస్తున్నటువంటి అనేక రకాలైన ఉద్యోగస్తులు వున్నారు. N M R వాళ్ళు ఉన్నారు, work charged వాళ్ళు ఉన్నారు. వీళ్ళకు ఏ రేటులేదు, ఏ increment లేదు. వీళ్ళుకూడ ఈ ఆహారపదార్థాలు కొనుక్కొని తిని బ్రతకాలంటె, ఇంతధరలతో వారు ఏవిధంగా కొని బ్రతుకుతున్నారో నాకు అర్థంకావడంలేదు.

అందువల్ల వారి రేట్లను వాటికి link up చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎప్పటికైనాసరే ఈ ప్రభుత్వము ధరలు అరికట్టగలుగుతుందనేటటువంటి విశ్వాసము నాకు మాత్రం లేదు. అందువల్ల ఈనాడు కూలీలకు ఇచ్చేటటువంటి కూలి ఈ ధరలతో తప్పకుండా link up చేయాలి, లేకపోతే ప్రమాద పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అనే విషయం ప్రభుత్వందృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. దీనితోపాటు, మరొక విషయం చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రోజున కేంద్రప్రభుత్వము ఈ ధరలు స్థిరీకరణ చేయటానికిగాను ఒక కమిటీ చేయబోతున్నదని తెలుస్తున్నది. రేపు కొత్తపంట వచ్చేటప్పటికీ, వాటి ధరలు ఎంతెంత ఉండాలి అని నిర్ణయించడానికి వారు ఎక్కడో ఢిల్లీలో ఒక కమిటీని వేస్తారట. వారు అక్కడే ఢిల్లీలో కూర్చొని ఈ ధరలు నిర్ణయించినట్లయితే, రైతు తప్పకుండా దెబ్బతింటాడు. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు వ్యవహారం చూచినట్లయితే, రైతుదగ్గర నుంచి తక్కువధరకుకొని, విపరీతమైనటువంటి ధరలకు అమ్ముకోవడం జరుగుతున్నది. వీటిని అరికట్టడానికి ఒక ఖచ్చితమైన plan ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నది. కూలీలకు గిట్టింపుధర ఏరేటు ఉండాలి, దానితోపాటు ఈ మధ్య వ్యాపారం చేసేటటువంటివాళ్ళకు ఎంత రేటు వుండాలి, retailer కు ఎంత ఉండాలి, consumer కు ఎంత ఉండాలి, ఇవన్నీ నిర్ణయించి, ఒక schedule ప్రకారం అమ్మేటట్లుచూడాలి. లేకపోతే మాత్రం ఈసమస్యను మనము పరిష్కారం చేయగలుగుతామని నేను అనుకోను. ముఖ్యంగా ఇతర రాష్ట్రాలవారు మనరాష్ట్రంలో వచ్చి కొనుక్కొని పోయేటటువంటి పద్ధతిని మాత్రం అరికట్టకపోతే చాలా ఇబ్బందిలో పడతాము అనివిజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. అతరువాత కొత్తగా Rice Mills పెడతామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అది బాగానే వుంటుంది; కాని పాతవి తీసుకోవడమే ప్రారంభించినట్లయితే, అది ఎంతో నష్టానికి దారితీస్తుంది, కొత్త Mills పెట్టేటట్లయితే ఈ ఉత్పత్తి అయినవాటిని కొంతవరకు control చేయడానికి వీలుంటుంది గనుక అదిచేస్తే చేయవచ్చుగాని ఈ పాత Rice Mills తీసుకోవడమే అయితే అది శుష్క దండగ అవుతుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వముయొక్క డబ్బు దుర్వినియోగము చేయడం తప్ప మరొకటికాదు. అందువల్ల, ముఖ్యంగా ఈ ధరలుస్థిరీకరణ చేసేటప్పుడు, రైతుకు గిట్టింపు అయ్యేటటువంటి ధర ఎంతఉండాలి. Consumerకు గిట్టింపు ధర ఎంతఉండాలి. ఈ రెండిటిని మనము ప్రకటించనిది మాత్రము ప్రయోజనము ఉండదు. తరువాత ఈ cheap grain shops ఉన్నాయి. ఈ రోజున పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోకూడ ఆహార పదార్థాలకు కరువు అయిందంటె

నిజంగా అక్కడ అవి కరువు అయినాయని కాదు. వ్యాపారస్థులు అమ్మడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. తలుపులలో మేము అమ్మము అని దుకాణాలు మూసివేస్తామని చెప్పతున్నారు. అన్ని గ్రామాలకు ఇదే గనుక వ్యాపింపచేసేటట్లయితే, అన్నిచోట్ల ఇదే రకంగా జరిగేటట్లయితే, ఏమి చేయాలి అక్కడవారికి ఆహార పదార్థాలు ఎట్లా ఇవ్వాలనబోతున్నారు అనేటటువంటి సమస్య మీ ముందు ఉన్నది. కన్ట్రోలు ఉడిగితే నాకు అధికారం లేదంటాడు. అట్లాంటప్పుడు ప్రభుత్వము ఒక ఖచ్చితమైన చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆహార పదార్థాలను అమ్మకుండా తాళాలు వేసుకొన్నట్లయితే, నిర్మల్ లో జరిగినటువంటి ఘటనలు ప్రతి గ్రామంలో కూడా జరిగితే ఆశ్చర్యపడవలసిన అవసరం లేదు. అందువల్ల పోలీసులకు సలహా యిచ్చి, ఏ పరిస్థితులలోను ఆహార పదార్థాలకోసం పోయినటువంటివారిమీద కాల్పులు చేయవద్దని ముందు ఉత్తర్వులు పంపించవలసిన అవసరం ఉన్నదని మీకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు cheap grain shops చూచినట్లయితే, బందరులో గాని, West Godavariలో గాని, ఎక్కడ చూచినా వాటిలో ఆహారపదార్థాలు మాత్రం ఉండటం లేదు. అవి చాలా కరువై పోయినాయి. ఎందువల్లనంటే వారు ధాన్యాన్ని, procure చేయలేక పోతున్నారు — అందువల్ల వీటన్నింటిని supply చేసేటటువంటి అవసరం కూడాలి. అధ్యక్షా, మరొక విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ఈరోజున పరిశ్రమలు అనేకము ఉన్నాయి. అక్కడ వందలకొలది కష్టపడి పనిచేసేవారు, కూలీలు ఉన్నారు. వాళ్ళను ఈ రోజున ఈ cheap grain shops దగ్గరకుపోయి తీసుకోండి అనేటట్లయితే అక్కడవాళ్ళు గంటలతరబడి నిలబడవలసి వస్తుంది. వారు అనేకరకాలుగా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. అందువల్ల ప్రతి factory దగ్గర, cooperative societies ద్వారా గాని, ప్రభుత్వమే stores పెట్టిగాని, అక్కడ పనిచేసేవారందరికి ఆహార ధాన్యాలు అందజేసేటటువంటి పద్ధతిని తప్పకుండా అవలంబించవలసిన అవసరం వున్నది. అందువల్లి అవన్నీకూడా చేస్తారని నేను ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ non-official resolution పైన సుమారు 20మంది గౌరవసభ్యులు పాల్గొన్నారు అనేక విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చారు. చాలా సంతోషకరమైనటువంటి విషయము. అందులో State Trading విధానాన్ని ప్రభుత్వము తక్షణమే ప్రవేశపెట్టాలని చెప్పేటటువంటిది ముఖ్యమైన అంశము. దీన్నిగురించి ఈ మధ్యనే గతమాసములోనే కదా

ఢిల్లీలో సమావేశము జరగడము, అందులో ముఖ్యమంత్రులందరు, ఆహారమంత్రులు, ప్రధానమంత్రి అందరుకూడా ఆ సమావేశములో పాల్గొనడము జరిగింది. అక్కడ State Trading అనేటటువంటిదాన్ని ప్రవేశపెట్టాలనే టటువంటి నిర్ణయానికి వచ్చారు. కాని State Trading ప్రవేశ పెట్టాలంటే దీంట్లో చాలా చిక్కులు వచ్చాయి. మొత్తం దేశంలో ఉండేటటువంటి ఆహార ధాన్యాలన్నిటికి, State Trading ఒకసారిసమయములో ప్రవేశపెట్టాలంటె అది అనేక వ్యయప్రయాసంతో కూడుకొన్నటువంటి కార్యక్రమము. ఒక అంచనా వేశారు. దేశంలో ఉండే ఆహార ధాన్యాలన్ని కొని పంపిణీ చేయాలంటే షుమారు 2500 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి కావలనే విషయంకూడ అక్కడ చర్చించడం జరిగింది. కేవలం డబ్బు కాదు. సిబ్బందికూడ ఉండాలి. ప్రస్తుతం మనవద్ద ఉండే Civil Supplies Department ను పోయి చేయమంటే ఆపని జరగదు. పోనీ అట్లా ధాన్యం ఖరీదు చేసినా ధాన్యం నిలవ బోయుటకు గోడౌన్సు కావాలి. ఆ చిక్కులు ఉన్నవి. దేశం మొత్తంమీద చూస్తే 6, 7 లక్షలమంది వ్యాపారస్థులు ఈ వ్యాపారంమీద ఆధారపడియున్నారు. ఒక్కసారి ఈ వ్యాపారం అంతా వారిచేతులనుంచి తీసుకుంటే అది ఒకసమస్యగా తయారవుతుంది. ఈ విషయాలన్న కేంద్రప్రభుత్వం అక్కడ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రులందరూ సమావేశమైనప్పుడు ఆలోచించి—ఏమైనా ఇది ఆలస్యం చేయడానికి వీలులేదు State Trading శీఘ్రమే, ప్రవేశ పెట్టాలని వచ్చే హార్వెస్టు సీజనులో అములులోకి తేవాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. కాని దేశంలో ఉన్నధాన్యం అంతా ఖరీదుచేయకుండ ఒక అటానమస్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుచేసి—ఆ కార్పొరేషన్ ఇండిపెండెంట్ పవర్సుతో function చేసేట్లు ఏర్పాటు చేసుకొని కావలసిన గోడౌన్సు వసతులు ఏర్పాటు చేసుకొని ప్రైవేటు ట్రేడుకుకూడ దేశంలో అవకాశం ఉండేట్లు, వారితో ఈ కార్పొరేషన్ పోటీచేసి ధరలు స్థిరీకరణ చేసేదానికి గాని, రైతులు న్యాయమైన ధర ఇచ్చేదానికిగాని ఇది బాగా ఉపకరిస్తుందని—అవి చర్చించి ఆ విధంగా నిర్ణయం చేశారు. కాబట్టి ఈ కార్పొరేషన్ శీఘ్రంగా ఏర్పడబోతోంది అనే దానిలో ఏమాత్రం సందేహంలేదు. ఈ మధ్య కేంద్ర ఆహారమంత్రిగారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చి ఇక్కడ రెండురోజులు ఉండినారు; ఇక్కడ పరిస్థితులు స్వయముగా గమనించినారు. ఆ సాయంకాలం మిల్లర్సును ఉద్దేశించి చెప్పారు—మేము ఈ నిర్ణయం తీసుకొన్నాము, State Trading పెట్టాలనే నిర్ణయం తీసుకొన్నాముగాని అది

న్యాయంగా వ్యవసాయంచేసి ఉత్పత్తి పెంచగలరో—ఆవిషయాలన్నీ బాగా పరిశీలించి, ఆ కమిషన్‌వారు ఒకధర నిర్ణయించబోతారు మనం స్థాపించబోయే కార్పొరేషన్‌వారు ఆ ధర ప్రకారం ముఖ్యంగా హార్వెస్టు కాలములో ధాన్యం కొనుటకు మార్కెట్టులో ప్రవేశించ బోతున్నారు. అందువల్ల ఈరిజల్యూషన్ ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—రైతుకు ఏధర పెట్టబోతున్నారు ? ప్రజలకు ఏధర పెట్టబోతున్నారు ? అది చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :—చెప్పాను. అగ్రికల్చరల్ కమీషన్ అని ఒక Expert committee ఏర్పాటు చేస్తున్నారు, అప్పుడు ముఖ్యమంత్రుల సభావేశములో చెప్పాము—రాష్ట్రాలలోని ఉద్యోగస్తులను, కొంతమంది రైతుప్రతినిధులను దానిలో జతపరచి వారు చెప్పే అభిప్రాయాలుకూడ తీసుకొని, ఆ ధర నిర్ణయించాలనే అభిప్రాయం వారికి చెప్పాము. రైతుకు న్యాయమైన ధర గిట్టాలనే దానిలో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయం లేదు.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు :—ఇప్పుడు సేకరించే ధాన్యానికి ధర నిర్ణయించడంలేదా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :—[illegible] ధర అని చెప్పాను. ఇంతకంటె వ్యాపారస్థుడు హెచ్చుగా అమ్మకూడదు అని ఒకధర ఇప్పుడు నిర్ణయించబోతారు, ఆ ధరను ఇంకా నిర్ణయించలేదు. వారం రోజులలో ప్రవేశపెట్టుతాము ఈ విషయమై మా అభిప్రాయాలు అడిగారు. నిన్న మా అభిప్రాయం తెలిపాము. సదరన్ జోన్‌లో ఇతర రాష్ట్రాల అభిప్రాయాలుకూడ అడిగారు—వారి అభిప్రాయాలు ఈ శుక్రవారంలోపల కేంద్రానికి అందజేయాలన్నారు ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని తాత్కాలికంగా ఈ రెండుమూడు నెలలకు ఒక ధర ఏర్పాటు చేసి తరువాత ఈ కమిషన్‌ను వేసి న్యాయమైన ధరనిర్ణయించి అది హార్వెస్టు సీజనులో రైతుకు దొరికేట్లు చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. ఆ విషయంలో భేదాభిప్రాయంలేదు. రైతుకు న్యాయమైన ధర ఇచ్చినప్పుడే ప్రొడక్షను అభివృద్ధి అవుతుందనే అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను. అటువంటిధర ఈ అగ్రికల్చరల్ కమిషన్‌వారు నిర్ణయిస్తారనే

దానిలో ఏమాత్రం సందేహంలేదు. ముఖ్యంగా కేంద్రప్రభుత్వంలో ఈనాడు ఆహారశాఖామంత్రిగా ఉండేవారి ఉద్దేశం అదియే. ఈనాడు న్యాయమైన ధర రైతుకు ఇవ్వనిదే ప్రొడక్షను పెంచలేము అనే ఖచ్చితమైన అభిప్రాయానికి వారు వచ్చారు. అందువల్ల ఈవిషయంలో సందేహం పెట్టుకొన వలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో ఉండే ధాన్యాన్ని విపరీతంగా ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపు తున్నారు. అందువల్ల ఇక్కడ కొరత, ఏర్పడుతోంది అని చెప్పేభయం పెట్టుకున్నారు. దానికికూడ ఏమాత్రం తావులేదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వద్ద ఈ నాడు లెక్కలు ఉన్నవి అయిదారు సంవత్సరాలనుంచి లెక్కలు ఉన్నవి. ఏ సంవత్సరముకూడ, మన ప్రొడక్షన్ ఇంతకంటె తక్కువ ఉన్నప్పుడుకూడ, 6లక్షల టన్నులకంటె మించి బయటిరాష్ట్రాలకు పంపలేదు. ఇప్పుడుకూడ 6 లక్షల టన్నులకు మించకుండ export పంపాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— ఈ 6లక్షలసంఖ్య ఏవిధంగా సేకరించారు? రైలులో పోయినదానిని బట్టా? లారీలలో పోయినదానిని బట్టా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— అన్నీ కలిపి 6 లక్షల టన్నులు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— మీకు చెప్పియే వ్యాపారస్థులు పంపుతున్నారా? చెప్పకుండా పంపుటలేదా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— హెచ్చుగా రైలులో పోతుంది. నెల్లూరు నుంచి మద్రాసుకు, బెంగుళూరుకు — లారీలలో పోవచ్చును. బెజవాడ నుంచి కేరళకు లారీలలో తీసుకుపోరు. దూరప్రాంతాలకు రైలులో పోతుంది. ఎన్ని వ్యాగన్సు export చేయబడినవని వివరంగా లెక్కలు ఉన్నవి; ప్రతివారం తీస్తున్నాము. ఎంత export చేసిందీ figures ఉన్నవి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— బార్డరు జిల్లాలనుంచి ఆ చుట్టుప్రక్కల రాష్ట్రాలకు ఎన్ని పోతున్నవి? దొంగతనంగా పోతున్నవి.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి.— చుట్టూ మహారాష్ట్రం ఉన్నది. ధాన్యం పంపడానికి నిషేధిస్తున్నాము. Check posts వున్నవి. అటుపక్కన రాష్ట్రం ఉన్నది. Export పోనివ్వడం లేదు. సదరన్ జోన్‌లో ఉండే మద్రాసు, మైసూరు, కేరళ రాష్ట్రాలకు ధాన్యంపోతున్నది. లారీలలో పోయే ధాన్యం అంచనా వున్నది. Check post ఉన్నది. వారు ఎన్నిలారీలు పంపించినదీ వివరాలు ఉన్నవి. ఒకవేళ దొంగతనంగా 10లారీలు పోతే పోవచ్చును. కరెక్టుఅని చెప్పను. బ్రాడ్‌గా ఏసంవత్సరంకూడ 6 లక్షల టన్నుల కంటె పోలేదు. అందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చెప్పాము. 6 లక్షల టన్నులు పోగానే ఇంకా 50 వేలటన్నులు మిగులు ఉండగానే export నిషేధించాలి, అవతల exports రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే పర్మిట్లద్వారా పోవాలి అని వారినుంచి హామీ తీసుకున్నాము. ఇప్పుడు మనరాష్ట్రంలో వర్షం లేదు. నిజామాబాద్ జిల్లాకూడ దెబ్బతిన్నది. కృష్ణా గోదావరులలో transplantation అయినది. ఇక్కడ చెరువులకు నీరులేదు. ఈ పరిస్థితులదృష్ట్యా ఇంకా export cut చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి, ఇంకా తగ్గించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం, కళ్ళుమూసుకు చేస్తున్నారు, అందువల్ల క్లిష్ట పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి — అనే భయానికి స్థానంలేదు. ఆ భయం ఎవరూ పెట్టుకోవలసిన అవసరంలేదని మీ ద్వారా సభవారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఫెయిర్ ప్రైయిస్ షాప్స్ గురించి చెప్పారు, ఫెయిర్ ప్రైయిస్ షాప్స్ యీ ప్రాబ్లెమ్‌కు సొల్యూషన్ కాదు. ఈ సంవత్సరం 45 లక్షల టన్నులు మనకు పండినట్లు తెలుస్తున్నది. గత సంవత్సరం 42 లక్షల టన్నులు పండినట్లు లెక్కవున్నది. 6 లక్షల టన్నులు మనం ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించినామంటే — 36 లక్షల టన్నుల ధాన్యాన్ని మన లోకల్ పాపులేషన్ కన్‌స్యూమ్ చేస్తున్నదన్నమాట. 36 లక్షల టన్నుల ధాన్యం మనకు కావలసినపుడు యీ చౌకడిపోలు ఐదువందలలో, వెయ్యి, రెండువేలలో పెట్టి తద్వారా ప్రయిస్ కంట్రోలు చేయాలన్నా కష్టము. ఈ డిపోలద్వారా అందరికి అందజేయాలన్నా కష్టమే. పెద్ద పెద్ద సిటీస్‌లో ధరలు పెరిగితే ఇవి ఉపయోగపడతాయి. కాని, రాష్ట్రంలో ప్రతి గ్రామంలో ప్రతిచోట ఈ చౌకడిపోలు పెట్టి తద్వారా ఇది అరికట్టాలంటే సాధ్యంకాని విషయము. అందుకే గరిష్టధరలను నిర్ణయించి, యీ గరిష్టధరలను ఎన్‌ఫోర్స్ చేయటానికి కొత్తస్కీము కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు ఒప్పుకొన్నారు. 40 లక్షల రు. ల స్కీము మంజూరు అయినది. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుండి అధికార ఉత్తరువు రానక్కరలేదు. మీరు స్టాఫ్‌అపాయింట్ చేసు

ప్రయత్నమేకాకుండా అనేక factors పైన depend అయివున్నది. Seasonal conditions వీటన్నిటిపైన ఆధారపడి వున్నది. ప్రభుత్వం కృషి చేస్తూ ఉన్నది. 51-52 సంవత్సరము లో మన agricultural credit 3 5 crores ఉన్నది 64-65 లో we have increased to 35 crores. 10, 12 సంవత్సరాలలో $3\frac{1}{2}$ కోట్లు ఉండిన దానిని 35 కోట్లవరకు పెంచినారు. Minor irrigation క్రింద ప్రతి సంవత్సరం మనంఎంతఖర్చు పెట్టుకొనేది అందరికి తెలుసు Subsidy well క్రింద ఎంతడబ్బు ప్రతిసంవత్సరం యిస్తున్నదీ గౌరవసభ్యులందరికి తెలిసినదే. Agriculturists కు పంపుసెట్సు, ఎరువులు ఎక్కువగా ఇవ్వడం, ప్రతి సంవత్సరం మన fertilizer consumption చూస్తే లక్షలటన్నులు increase అయిపోతున్నది. గవర్నమెంటు effort లో యిదేదో లోపం ఉయిందని కాదు. ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాము. Seasonal condisitions ముఖ్యమైన factorఇది. Controlling factor for production అనే విషయం గౌరవసభ్యులు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. Wheat

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— మీరుకూడ యింటిలో అడిగిచూడండి.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— నేనుకూడ wheat తినను. అందువల్ల ఆ ప్రశ్నే లేదు. 45 nP. చొప్పున wheat availableగా ఉన్నది. ఇంకా హెచ్చుగా కావాలంటే కేంద్రప్రభుత్వమువారు యిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. Wheat supply గురించి ఏమాత్రం బాధ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. రామగోపాలరెడ్డిగారు egg production తగ్గిపోతున్నది. Subsidiary foods ఇంకా పానం improve చేయాలి. బియ్యం చెత్తతింటే మనం పుష్టికరమైక మనుష్యులం కాము దేశంలో అని చెప్పినారు. ఇప్పుడు Rs. 18.4 lakhsతో ఒక స్కీము క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టినాము. 6 పట్టణాలలో రానున్న రెండు సంవత్సరములలో ఈ స్కీమును ప్రవేశ పెట్టబోతున్నాము కాకినాడ, హైదరాబాదు కర్నూలు, విశాఖ పట్టణము. కడప. వరంగల్ cities చుట్టు ప్రక్కల Rs. 18 51 lakhs ఖరు చేసి అక్కడ వుండే రైతులకు subsidised manures యిచ్చి, subsidised seed యిచ్చి, subsidised protection equipment వగైరాలు యిచ్చి, subsidised chemicals యిచ్చి, అదే కాకుండా 10 లక్షల రూపాయలు Vegetables ఉత్పత్తి చేసే వారికి ఋణాలుగా యిచ్చి అభివృద్ధి చేయాలనే ఆశతో ముందుకు పోతున్నాము. హైదరాబాదు చుట్టూ యిప్పుడు ఇటువంటి scheme ఒకటి జరుగుతూ ఉన్నది. ప్రభుత్వం egg productionలో కూడ అశ్రద్ధ చేయడం లేదు. ఈ మధ్య 2, 3 నెలలకుముందు cattle farms, poultry farmsలో ఉండే egg ఖర్చుకాలేదు. అవి హెచ్చుగా నిలబడి పోయినాయి. అప్పుడు హాస్పటల్ కు మేమే supply చేయాలనే ప్రయత్నంకూడ జరిగింది. ఆరోగ్య శాఖమంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నతరువాత అవి కొంతమటుకు ఖర్చుఅయినాయి. అవి హెచ్చుగా ఉత్పత్తి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముందుకు పోతున్నాము. అన్ని రంగాలలోకూడ, vegetables మొదలైన అన్నిటినికూడ ప్రయత్నం చేసి అభివృద్ధి చేయాలనే విధంగా ముందుకు పోతున్నాము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకంటె నేను ఎక్కువ food debateకు చెప్పాల్సిన అవసరం ఏమీ లేదు. Enforcement staff ఉండాలని గౌరవసభ్యులందరు చెప్పినారు. ఇంతకుముందు enforcement staff లేకనే కొంత అవకతవకలు జరిగినాయి. దానిలో నాకుకూడ భేదాభిప్రాయం ఏమీ లేదు. ఇప్పుడు ఆ enforcement staffను కూడ పెడుతున్నాము. కాబట్టి licencing orderలో ఉండే link system ద్వారా wholesaler దగ్గరనుంచి చిన్న

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— నేను ఒకవిషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వచ్చాను తణుకులో complete బియ్యంలేవు కొట్లు అన్నీ మూసివేశారు. కాని తణుకు తాలూకాలో మాత్రం ధాన్యం చాలా hoard అయివున్నది — పెద్ద భూస్వాముల దగ్గర, పెద్ద millers దగ్గర తాసిల్దారును వేస్తాము అంటున్నారు. ఆయనకున్న powers ఏమిటి ? ఆ ధాన్యం ఎట్లా తీసుకువస్తారు. ఇప్పుడు presentగా ఆ ఊళ్ళోవున్న crisisను meet అవడంకోసం ప్రభుత్వం తీసుకొనే చర్య ఏమిటి ? అని నా ప్రశ్న.

శ్రీ కె గోవిందరావు :— Free movement ఇతర రాష్ట్రాలమాట అటుంచి మన రాష్ట్రంలో జిల్లానుంచి జిల్లాకు ఉన్న movement కు restrictions ఈ రోజువరకు పోలేదు. restrictions నడిపిస్తూ orders జారీ కాకపోవడంవల్ల విశాఖపట్టణం జిల్లాకంతా బియ్యంధర రు. 5, 6 ఎక్కువగా అమ్ముతున్నవి. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో main towns లో కూడ fair price shops లేవు. ఇప్పటికైనా serious గా తీసుకొని townsలో నైనా కొన్ని పెట్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

చాలక వారు దెబ్బలాడుతున్నప్పుడు — పంజాబునుండి యిక్కడికి గోధుమలు తీసుకవచ్చే ప్రయత్నం మాత్రం ప్రభుత్వం చేసే ఉద్దేశంలో లేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. జొన్నలు కావాలంటే చెప్పండి. ఎక్కడనుండి కావాలన్నా — ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి, జొన్నలు తీసుకురావడానికి నాకు ఏమాత్రం ఆక్షేపణలేదు. తప్పకుండా ప్రయత్నంచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. రైస్‌మిల్స్ విషయం ఏమీ చెప్పలేదని గౌరవసభ్యులు అన్నారు. దానికి నేనిప్పుడు చెప్పేదేమంటే — ఎక్కడ అయినా క్రొత్తమిల్లులువస్తే, అది కో-ఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెట్టాలనే ప్రయత్నంలో మనంవున్నాం. కేంద్రప్రభుత్వంవారు బ్రహ్మాండమైన పథకం వేసుకొని, నాల్గవ ప్రణాళికలో రెండువేల క్రొత్తమిల్లులు, యితర దేశాలనుండి యింపోర్టుచేసుకున్న మెషినరీతో ప్రభుత్వం చేయాలనే news నేనుకూడా పత్రికలలో చూశాను. ఆ మెషినరీ యింపోర్టు చేసుకొనడంవల్ల 5 to 6% ఎక్కువగా ప్రొడక్షన్ వస్తుందని వారు అభిప్రాయం చెప్పారు. కాని రాష్ట్రప్రభుత్వం మాత్రం ఇప్పుడువుండే రైస్‌మిల్స్‌ను ఉద్దేశం కాకుండా, ఎక్కడైనా రైస్‌మిల్లువస్తే, అది కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ మాటగా వస్తే దానికి ఫస్టు ప్రయారిటీయిచ్చి, తక్కినవాటికి తరువాతయిచ్చే ఆలోచన చేస్తున్నాం. కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాశాము. ప్రైవేటు సెక్టర్‌లో యివ్వడం నిషేధించడానికి అధికారం యివ్వవలసిందిగా కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాశాము. అయితే, యీ రైస్‌మిల్లులకు సంబంధించిన ఆక్టు మనదికాదు, కేంద్రప్రభుత్వముతరఫున మనం వ్యవహరిస్తున్నాము. అటువంటి పర్మిషన్ వారిదగ్గరనుండివస్తే ప్రైవేటు సెక్టర్‌లో ఎవరికీ రైస్‌మిల్లులను యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకొనదని మనవిజేస్తున్నాను.

Sugar factory విషయం చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని కొంతవరకు కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. తిరిగి నిన్నకూడ దీనిపై చర్చ జరిగినది. అందువల్ల రాబోయే ఒకటి, రెండువారాలలో యిప్పుడువుండే కోటాకంటే ఎక్కువగావచ్చే అవకాశం వున్నదనిమాత్రం మనవిజేస్తున్నాను, అదిఏది? ఎట్లా? అనేవిషయం నేను చెప్పలేను. అవసరమైతే ఢిల్లీకిపోయి హెచ్చుగా కావాలనే అభిప్రాయం వారికి చెబుతాము. ఈ కోటా విషయంలో జనాభానుబట్టిగాని, ఆర్థిక పాపులేషన్‌బట్టిగాని, ఏపద్ధతిలో చూచినప్పటికి మనకు అన్యాయం జరుగుతున్నదనే విషయంకూడ కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాను. కాబట్టి Sugar కోటాకూడా మనకు కొంతవరకు హెచ్చుగా వచ్చే అవకాశం వున్నదని మనవిజేస్తున్నాను.

Free movement అన్నారు. ఒక జిల్లానుండి యింకొక జిల్లాకు అనేకవిషయాలు సభ్యులు చెప్పారు. దానికి ఏమాత్రం చోటులేదు. అది ఎవరైనాచేస్తే నేరం చేస్తున్నారని నేనుఅంటున్నాను. కలెక్టర్సుకు అనేకసార్లు చెప్పాను, within the zone మనం movement stop చెయ్యకూడదు. అవసరమైతే ఆ ప్రభుత్వాలతో సంప్రదిస్తాముగాని, ఆర్టిఫిషియల్ గా అటువంటిదేమీ క్రియేట్ చెయ్యడానికి వీల్లేదు. ఆవిషయం మేము కలెక్టర్సుకు చెప్పాము.

హోర్డర్స్ ను ఎట్లా టాకిల్ చేయబోతున్నారు ? అని సత్యనారాయణగారు అడిగారు. నేను ఇప్పుడు చెప్పలేను. అయితే మేము price reqisitions చేయడానికి అధికారం వస్తున్నది. నేను ఆవిషయంలో భయపడవలసినదేమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— తణుకులో కొట్లు మూసివేశారు ప్రజలకు ధాన్యం దొరకడంలేదు. తహసిల్దారు తన inability తెలిపాడు. నాకు అధికారం లేదు అని ప్రభుత్వం యీ సిట్యుయేషన్ కు ఎట్లా మీట్ అవుతున్నది?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— అప్పుడే అక్కడ ధాన్యం సప్లయ్ జరిగింది. ఈ మిల్లర్సుగాని, హోర్డర్సుగాని, ఎప్పుడైతే యీ కంట్రోలు ఆర్డర్సు rift చేశారో, మనకు సర్వస్వాతంత్ర్యం వచ్చిందని వారు భావించారు అది పొరపాటు. లైసెన్సింగ్ ఆర్డర్ ఫోర్సులో ఉన్నది. 12 వేల మంది లైసెన్సు తీసుకున్నవారు ఉన్నారు. ఈ పెద్ద హోల్ సేల్ డీలర్స్ తప్పనిసరిగా లైసెన్సు మూలకంగానే ధాన్యం యివ్వాలి. ఆ విధంగా యివ్వకపోతే వారిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి, అవసరమైతే డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్సు తెచ్చి ప్రొడ్యూసర్ వద్దనున్న స్టాకు తీసుకొనడానికి వెనుదీయమని నేను మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Food debate యిక్కడ జరిగింది. మేమేదో పరిష్కారం చేసి వస్తున్నామని ఊళ్ళలో ప్రజలంతా అనుకుంటూ వుంటారు. వారికి మేము చెప్పవలసినది — కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు రేపు రాబోయే పంట ప్రొక్యూర్ చేస్తారు. అంతవరకు బ్రతికివుంటే మీకు యిస్తారు.

అంతకంటే ఎక్కువగా చెప్పడానికేమైనా వున్నదా? అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :— మనం అంత భయపడవలసిన అవసరంలేదు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినంత అధ్వాన్న పరిస్థితిలో దేశం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ధాన్యం ప్రతిచోటా ఉన్నది. ఎక్కడయినా బయట పెట్టడంలేదు అంటే అధిక లాభాలకోసం బయట పెట్టడంలేదు తప్ప ధాన్యంలేదని కాదు. అన్నిచోట్ల ఉన్నదని మాకు రిపోర్ట్సు వస్తున్నవి. ఒకవేళ లేకపోయినా అటువంటి చోటికి ధాన్యం పంపించడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేయడానికి ఏమాత్రం వెనుదీయదని మనవి జేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇంక ఓటుకు పెడతాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :— నాకు సమాధానం యివ్వడానికి అవకాశం లేకుండానే ఓటుకు పెడుతున్నారు. నన్ను వారు withdraw చెయ్యమని జ్ఞప్తి చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు ఎక్కడ ఉన్నారు యింతవరకు? withdraw చేసుకుంటున్నదీ, లేనిదీ చెప్పండి, ఓటుకు పెడతాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :— నన్ను ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా మంత్రిగారు కోరారు. ఈ ఆహార సమస్యపై ప్రభుత్వ వైఖరినిగూర్చి మంత్రిగారు సంతృప్తికరంగా సమాధానం ఇవ్వలేదని చెబుతున్నాను, మంత్రుల సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రుల సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి. ధరలు నిర్ణయించడానికి కమీషన్ను వెయ్యబోతున్నామన్నారు. దీనిపై ప్రభుత్వం ఒక క్లియరింగ్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుచేసి —

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఉపసంహరించుకుంటున్నారో లేదో.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :— ఈ కారణాలన్నింటినిబట్టి దీని నేవిధంగా నేను ఉపసంహరించుకోవాలో అర్థం కావడంలేదు. శీతారామయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన

అమెండ్‌మెంట్‌లో 'రాగులు, జొన్నలు' అనికూడా యివ్వబడింది. కాని అది ట్రాన్స్‌లేషన్‌లో వదలిపెట్టబడింది. కనీసం ఆ రెంటిని అయినా అంగీకరించకపోవడం వల్ల నేను యీ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోజాలక పోతున్నాను.

Mr. Speaker :— Now, I am putting the amendment of Sri D Seetharamayya to the vote of the House.

The question is :

For the words vegetables, milk etc. substitute Ragi etc. and other necessaries of life like cloth etc.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :— The question is :

"This Assembly recommends to the Government to take steps to ensure the supply of articles of daily usage such as rice, jawar, sugar, jaggery, vegetables, milk etc. to the public at fair prices by taking over the trade in these commodities."

The resolution was negatived.

STATISTICS REGARDING THE BUSINESS TRANSACTED DURING THE MEETINGS HELD FROM 26th JUNE 64 TO 16th JULY 1964

Mr. Speaker :— Before we disperse, I would like to give the following information for the benefit of the Members of this House.

Number of days for which the Assembly sat : 18

Number of hours the Assembly worked : 95 hrs. 25 minutes.

Starred Questions : 520
answered :

Statistics regardidg the Business transacted during the meetings held from 26th June, 64 to 16th July, 1964.

Supplementaries answered: 1613

Unstarred questions: 131

Number of speeches made: Ministers: 39
Members: 229

Short notice questions: 6

Call attention notices under Rule 74: 30

Half-an hour discussion under Rule 62/2 1

Number of Bills passed: 10

Composition of the House:

Congress: 178

Communist Party (Leader P. Venkateswarlu): 30

Communist Party (Leader P. Sundarayya): 22

U. D. F: 29

Swantantra Party: 16

National Democrats: 9

Independents unattached (including Sarvasri D. Seetharamayya, N. Prasad Rao, N. Yethiraja Rao and Sri S. R. Datla: 13

Nominated: 1

Vacant: 3

The House adjourned for want of quorm. once.

1-30 p. m. The House adjourned *sine die.*